

Region Skånes delårsrapport 2018

Innehåll

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

- 3 Regiondirektören inleder
- 3 Ögonblick från januari - augusti
- 4 Styrsystem och principer/God ekonomisk hushållning
- 5 Vision och mål för Region Skåne

- 8 Hälsa- och sjukvård**
- 8 Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse
- 8 En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet
- 16 Särskilt prioriterade områden
- 20 En drivande utvecklingsaktör
- 20 Utbildningsuppdraget
- 20 Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare
- 21 Ekonomiskt resultat och utveckling

- 23 Kollektivtrafik**
- 23 Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse
- 23 Region Skånes uppdrag inom kollektivtrafik
- 23 En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet
- 23 En drivande utvecklingsaktör
- 23 Serviceresor
- 23 Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare
- 24 Ekonomiskt resultat och utveckling

- 26 Kulturverksamhet**
- 26 Konst och kultur i Skåne
- 26 En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet
- 27 En drivande utvecklingsaktör
- 27 Ekonomiskt resultat och utveckling

- 28 Allmän regional utveckling**
- 28 Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse
- 28 Det regionala utvecklingsuppdraget
- 28 En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet
- 28 En drivande utvecklingsaktör
- 30 Ekonomiskt resultat och utveckling

- 31 Verksamhetsstöd**
- 31 Krisberedskap och systematiskt risk- och sårbarhetsarbete
- 32 Service och IT-stöd till vårdprocessen
- 33 Upphandlingar
- 34 Region Skånes miljöprogram för det interna arbetet
- 34 Tillgänglighet och dialog bygger förtroende för Region Skåne
- 35 Patientnämnden stödjer patienter och verksamheten

- 36 Medarbetare**
- 36 Attraktiv arbetsgivare
- 36 Arbetet med lika rättigheter och möjligheter
- 37 Hälsöfrämjande arbetsplatser
- 38 Det goda ledarskapet
- 38 Den framtida kompetensförsörjningen ska säkras
- 40 Utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser
- 41 Region Skånes medarbetare i siffror

- 42 Region Skånes samlade ekonomi**
- 42 Finansiella mål
- 42 Balanskravet
- 42 Ekonomisk översikt
- 44 Finansiering
- 44 Investeringar
- 45 Resultatprognos för helåret 2018
- 45 En bedömning av balanskravsresultatet

BILAGOR

- 47 1. Redovisnings- och värderingsprinciper
- 48 2. Resultaträkning
- 50 3. Kassaflödesanalys
- 51 4. Balansräkning
- 52 5. Resultat/prognos per nämnd/förvaltning/bolag
- 53 6. Investeringar
- 54 7. Vårdproduktion
- 55 8. Vårdkonsumtion
- 56 9. Befolkningsförändringar
- 58 10. Intern kontroll
- 60 Ordlista

REGION SKÅNES BOLAG

- 61 Koncernen och bolag

STRUKTUR

Målgrupper

Region Skånes delårsrapport avlämnas av regionstyrelsen till regionfullmäktige. Rapporten är avsedd för medborgare, kunder, patienter, medarbetare, revisorer, kreditgivare, leverantörer, samarbetspartners och övriga intressenter. Delårsrapporten produceras av koncernstab ekonomistyrning.

Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen redovisas perioden januari till och med augusti, i enlighet med 4 kapitlet i den kommunala redovisningslagen. I den inledande delen sammanfattas och kommenteras det viktigaste från

perioden. Region Skånes övergripande mål följs upp i delårsrapporten i den mån det är görligt.

I förvaltningsberättelsen finns uppföljning av de uppdrag som gavs i verksamhetsplan och budget 2018 kopplat till mål och prioriterade områden (färgade rubriker). Den ekonomiska redogörelsen kommer sist.

Verksamhetsberättelser

Regionstyrelsen och övriga nämnder har också tagit fram motsvarande uppföljningsrapport för perioden, i form av en verksamhetsberättelse. Samtliga nämnders verksamhetsberättelser kan läsas i sin

helhet på hemsidan skane.se under "Ekonomi och uppföljning". Även de regionala bolagen kommenterar perioden.

Digital version

Delårsrapporten finns endast i digital version. I rapporten finns möjlighet att följa länkar för de som vill fördjupa sig.

Grafisk form: Lena Granell, Colloco Grafisk Form
Foto omslag: Stor bild, iStock
Mindre bilder, iStock, Region Skåne Kryh, Hälsostaden

Regiondirektören inleder

När jag blickar tillbaka på de senaste månaderna är det framför allt medarbetarnas fantastiska insatser i den exceptionella sommarvärmerna som kommer i åtanke. Det gick inte en dag utan att jag fick rapporter om alla de berömvärda insatser som såg till att Region Skåne genom hela sommaren kunde erbjuda högkvalitativ vård, kollektivtrafik och andra former av service till våra invånare. Det är med den engagerade och målmedvetna inställningen som vi alla ska ta oss an de demografiska och ekonomiska utmaningar som väntar framöver.

Skånetrafiken redovisar en fortsatt resandökning vilket är positivt, och detta trots de störningar som särskilt tågtrafiken haft i år. Det regionala utvecklingsarbetet är viktigt för att utveckla och skapa tillväxt i hela Skåne. Under hösten presenteras den översyn som gjorts av den regionala utvecklingsstrategin (RUS) och det blir ett bra underlag för hur vi fortsättningsvis ska prioritera våra utvecklingsinsatser.

Den medicinska kvaliteten i Skånes hälso- och sjukvård är god och uppföljningen visar på positiva resultat gällande utveckling och måluppfyllelse. Samtidigt finns det en förbättringspotential framförallt i vårdprocesserna, och för tillfället pågår flera projekt som syftar till ökad jämlikhet och tillgänglighet. I detta arbete är införandet av Skånes Digitala Vårdsystem (SDV) viktigt, och förberedelserna inför detta börjar allt tydligare märkas av i organisationen. SDV ska bidra till ökad tillgänglighet och kunskapsspridning med syftet att förbättra framtidens vård för såväl invånare som medarbetare.

Vårt arbete fortsätter, tillsammans skapar vi bättre liv och hälsa för fler.

 Alf Jönsson,
Regiondirektör

Ögonblick från januari-augusti 2018

Januari

» Socialstyrelsens uppföljning av vården i Sverige visar att den medicinska kvaliteten i Skåne blir allt bättre, medan det finns brister i tillgängligheten.

» Barn- och ungdomsfilmfestivalen i Malmö (Buff) får på årets Guldbaggegala priset Gullspira för "enastående insatser för svensk barnfilm".

Mars

» Från 1 mars 2018 erbjuds alla gravida i Skåne tidigt ultraljud med kombinerat ultraljud och blodprov, KUB.

» Region Skånes avtal kring *Skånes Digitala Vårdsystem* (SDV) med Cerner Sverige börjar gälla. Skåne är den första regionen i Sverige som tecknar avtal om ett sammanhållet IT-system för sjukvården. Projektet är en investering på drygt 1 miljard kronor.

» Filmen *Brottas* av Julia Thelin får Region Skånes kortfilmspris på 100 000 kronor vid Barn- och ungdomsfilmfestivalen Buff i Malmö.

» Vårdcentralen Anderslöv får utmärkelsen Skånes bästa vårdcentral 2018.

» Genom en ny överenskommelse mellan Region Skåne och Malmö universitet blir det lättare för sjuksköterskestudenter i Skåne att utbilda sig nära hemorten.

» Neonatalenhetens nya lokaler på Helsingborgs lasarett invigs.

April

» Det står klart att Philips vunnit Region Skånes innovationsupphandling inom området fallprevention.

Maj

» Region Skåne betraktas med nationella mått som oberoende av inhyrd personal, efter att kostnaderna för hyrpersonal stadigt har sjunkit det senaste året.

» Över 4 000 ressigna elever deltar i Skåneracet, en tävling för alla skånska elever i årskurs 6. Under valfri dag i maj får skolklasser med lärare resa vart de vill med Skånetrafiken.

Juni

» Region Skåne ska i ett projekt dela ut läkemedlet Naloxon på bred front för att minska dödligheten till följd av opioidöverdoser.

» Arbetet med det offentliga Sveriges mest omfattande miljöledningssystem slutförs. Certifikatet omfattar Region Skånes 34 000 medarbetare, 11 förvaltningar och cirka 50 verksamhetsorter.

» Den nya vårdbyggnaden på Ängelholms sjukhus invigs.

» Akutmottagningarna i Ängelholm, Landskrona och Simrishamn har Skånes nöjdaste patienter.

Juli

» Fyra av fem personer i södra Sverige tycker att det är bra att vissa operationer endast görs på enstaka sjukhus.

Augusti

» Bygget av en ny servicebyggnad på Malmö sjukhusområde påbörjas. Byggnaden väntas stå färdig hösten 2022.

Styrssystem och principer

God ekonomisk hushållning

Målkartan med regionfullmäktiges övergripande mål utgör inriktningen för all verksamhet som Region Skåne ansvarar för. Nöjda medborgare är det som samtliga mål syftar till och ska ses som vårt ”löfte” till medborgarna. Hög legitimitet och stort förtroende kräver god kvalitet, medborgarnytta och kostnadseffektivitet i de tjänster som Region Skåne erbjuder. Våra resurser är verksamheten, medarbetarna och ekonomin. Utifrån detta är våra gemensamma övergripande mål:

- Serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet
- En drivande utvecklingsaktör
- Attraktiv arbetsgivare
- En långsiktigt stark ekonomi

Regionfullmäktiges och verksamhetsplanens/budgetens övergripande mål är styrande och omfattar all verksamhet. Dessa övergripande mål skapar ramverket för prioriteringar och utgör en röd tråd genom hela planerings- och uppföljningsprocessen. I verksamhetsplan och budget anges, utifrån dessa mål, inriktning och mer specifika uppdrag inom de olika områdenas respektive avsnitt.

De övergripande målen bryts på nämnds nivå sedan ned i delmål och mätbara måltal för verksamheten. Med mål avses vad som särskilt sätts i fokus under budgetåret och planperioden. Måltal anger ambitionsnivån för det vi mäter och följer upp. Det kan handla om en ökning från ett nuläge eller uppfyllelse av en procentuell nivå.

Regionstyrelsens uppsiktsplikt

Regionstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av Region Skånes angelägenheter och övervaka övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha

uppsikt över verksamhet som bedrivs i Region Skånes bolag och därvid uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på Region Skånes utveckling och ekonomiska ställning. Uppsiktsplikten fullgörs bland annat genom att begära in uppföljningar och prognoser från olika nämnder, styrelser och bolag. I uppsiktsplikten ingår också att säkerställa att Region Skåne har en väl fungerande intern kontroll.

Löpande uppföljning

Nämnder och styrelser har ansvar för att löpande följa upp verksamhet, resultat och ekonomi samt att vidta åtgärder för att korrigera befarade avvikelser.

Månads- och delårsrapporter

Nämndernas uppföljningar sammanfattas i månads- och delårsrapporter som delges regionstyrelsen. Prestationer, resultat och effekter av verksamheten samt prognoser, analyser och kommentarer ska framgå. Vid behov ska åtgärdsplaner för att rätta till eventuella avvikelser redovisas. Delårsrapporten för januari-augusti är en fördjupad uppföljning av årsredovisningskaraktär.

Bokslut och årsredovisning

Efter årets slut upprättas ett bokslut med resultat- och balansräkning med bilagor och specifikationer. I årsredovisningen görs en sammanfattande uppföljning av årets verksamhet som redovisas för regionfullmäktige.

Intern kontroll

- Intern kontroll ingår som en del i regionstyrelsens uppsiktsplikt och ska säkerställa ändamålsenlig och effektiv verksamhet
- tillförlitlig rapportering
- efterlevnad av gällande lagar och förordningar

Intern kontroll påverkar alla delar av organisationen. Den är inte begränsad till uppföljning av ekonomi utan ingår som en del av systemet för styrning och ledning. Nämnder och styrelser genomför kontroller i enlighet med de av nämnderna beslutade och av regionstyrelsen godkända interna kontrollplanerna för 2018 och har lämnat rapporter utifrån det hittillsvarande arbetet.

När regionstyrelsen, med utgångspunkt från nämndernas rapportering, utvärderar det samlade systemet för intern kontroll framgår att själva infrastrukturen med formaliadelar som till exempel framtagande, fastställande, uppföljning och rapportering av planer, i allt väsentligt, fungerar på ett acceptabelt sätt. Rapporterna från respektive nämnd och styrelse hittills under 2018 visar inte några så allvarliga avvikelser att det skulle föranleda korrigerande eller andra åtgärder från regionstyrelsens sida annat än vad som löpande görs inom ramen för det ordinarie styr- och ledningssystemet. Dock krävs fortsatta åtgärder inom de aktuella kontrollområdena för att förbättra måluppfyllelsen rörande både verksamhet och ekonomi. För vidare informationen se bilaga 10.

Det systematiska risk- och sårbarhetsarbetet

Det systematiska risk- och sårbarhetsarbetet (SRSA) har sedan 2017 på ett tydligare sätt integrerats med övriga styr- och ledningsfrågor samt i övrigt bedrivits enligt plan. Läs mer under avsnittet *Verksamhetsstöd*.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning anges. Region Skåne har i verksamhetsplan och budget 2018 med plan för 2019-2020 beslutat om

fyra övergripande mål, som ska leda till god ekonomisk hushållning. Målen, som kan bestå av olika delmål, följs upp genom måltal. En samlad analys av måluppfyllelsen görs först i samband med årsredovisningen, eftersom ett antal mål inte följs upp annat än på helårsbasis.

Mot bakgrund av den hittillsvarande utvecklingen under året är bedömningen att det krävs fortsatta åtgärder syftande till utveckling och förbättring inom samtliga målområden och i synnerhet inom ”serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet” och ”långsiktigt

stark ekonomi” för att god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås för 2018. Läs mer i följande avsnitt där verksamhetens måluppfyllelse utifrån de olika perspektiven redovisas.

Vision och mål för Region Skåne

Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse

För att uppnå god ekonomisk hushållning och nöjda medborgare måste de fyra övergripande mål som Region Skåne har beslutat om i verksamhetsplan och budget 2018 med plan för 2019-2020 uppnås. Utifrån den verksamhet som bedrivits under januari-augusti 2018 blir den samlade bedömningen att såväl pågående som planerade åtgärder måste fortsätta och i vissa fall intensifieras om målen rörande både ekonomi och verksamhet ska kunna uppnås.

För hälso- och sjukvården noteras att cirka 60 procent av uppföljningsparametrarna (83 av 141 indikatorer) uppvisar en positiv utveckling och/eller måluppfyllelse. Vid uppföljning av processmått och medicinska kvalitetsmått ses en positiv utveckling och/eller målupp-

fyllelse om cirka 60 procent gällande process och cirka 80 procent för kvalitet. Detta leder till den övergripande slutsatsen att den medicinska kvaliteten är god, men att det finns förbättringspotential avseende exempelvis tillgänglighet.

Inom Skånetrafikens verksamhetsområde redovisas en fortsatt resandökning, dock lägre än aktuell målnivå. Under året har det förekommit många störningar i järnvägsinfrastrukturen, vilket också påverkar resenärernas förtroende för tågtrafiken. Detta är också en av förklaringarna till att nöjd-kundindex endast når upp till 55 procent att jämföra med målet på 65 procent.

Det kulturpolitiska arbetet sker processinriktat tillsammans med kommunerna och kulturlivets aktörer med utveckling av konst och kultur och bedömningen är att måluppfyllelsen gende-

mot de regiongemensamma målen är hög. En viktig del av detta är framgången i att göra kulturen tillgänglig för alla medborgare bland annat genom digitaliseringstekniken men också med särskilda satsningar på folkbiblioteken och folkhögskolorna.

Det regionala utvecklingsarbetet tar sin utgångspunkt i den regionala utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030*. Genomförandet har fortsatt enligt antagen plan och bedömningen är att måluppfyllelsen gentemot de regiongemensamma målen är hög. Uppföljningen presenteras årligen mer i detalj i via hemsidan och den digitala rapporten *Hur har det gått i Skåne?* [Läs mer](#). Under 2018 har en utvärdering av den regionala utvecklingsstrategin genomförts och behov av revideringar i strategin ska redovisas under hösten. Läs mer under nästa rubrik.

Samlad bedömning av arbetet med den regionala utvecklingsstrategin

Skånes regionala utvecklingsstrategi utgår från visionen om *Det öppna Skåne 2030*, med målet att skapa förutsättningar för en god livskvalitet i hela Skåne. Hur detta ska göras är upp till alla utvecklingsaktörer (förutom Region Skåne även kommunerna, lärosäten, näringsliv, idéburen sektor, myndigheter med flera) att utveckla och agera kring. Region Skåne ansvarar för att samordna insatser för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin. Det görs genom samverkan med aktörer inom

Kompetenssamverkan Skåne, Klimatsamverkan Skåne, Strukturbild Skåne, Skånskt bostadsnätverk, Överenskommelsen med idéburen sektor, Forsknings- och innovationsrådet i Skåne, Regionala överenskommelsen, med flera. För att bredda ägandeskapet för strategin och genomförandet har flera möten, dialoger och seminarier anordnats. Region Skåne ansvarar även för att realisera sin del av genomförandet inom befintlig verksamhet. De aktiviteter och verksamheter som beskrivs i delårsrapporten är alla del av genomförandet. Nedan följer exempel på betydelsefulla insatser som genomförts under perioden:

- **Näringslivsutveckling, långsiktig kompetensförsörjning och stärkt innovation** Inom Kompetenssamverkan Skåne har arbetet fortsatt med att säkra en långsiktig kompetensförsörjning och en bra matchning mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft med rätt kompetens. För att stärka dialogen mellan näringsliv och utbildningssamordnare har kompetensråd skapats inom olika branscherna. I februari publicerades en kartläggning av hinder för etablering av nyanlända akademiker i Skåne. Som en följd av dess resultat tillkom projektet *MatchIT* vars syfte är att bättre matcha nyanlända programmerare mot jobb i IT-branschen.

Under året har det skett en satsning på folkhögskolor i Skåne och budgeten har ökat från 45,2 miljoner 2017 till 50 miljoner. Detta som en del av regeringens satsning *Kunskapslyftet* och totalt har 1 300 extraplatser på Skånes folkhögskolor tillkommit.

Stöd till befintliga företag har förbättrats genom möjlighet till finansiering i företagets olika utvecklingsfaser, insatser för en ökad export och kompetensutveckling inom digitalisering. Ett 40-tal företag i Skåne har beviljats affärsutvecklingscheckar motsvarande 9 miljoner under perioden.

För att nå målet om att Skåne ska bli Europas mest innovativa region 2020 har insatser genomförts för att stärka företagets innovationsförmåga inom olika näringar. Arbetet med klusterutvecklingsprogram har fortsatt med fo-

kus på stabil basfinansiering och samverkan mellan olika kluster. Satsningar för att dra nytta av samhälleffekterna av *ESS* och *MAX IV* fortsätter genom insatser för att stärka regionens forskningskapacitet samt företagets möjlighet att vara leverantörer till forskningsanläggningarna. Innovationsupphandling fortsätter att vara ett viktigt verktyg inom Region Skånes verksamhet för att främja innovationer och hållbarhet.

- **Stärka den regionala tillgängligheten genom utbyggd infrastruktur och kollektivtrafik**

För att stärka den regionala tillgängligheten krävs det ett långsiktigt perspektiv där Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050 är utgångspunkten. Under året har Region Skåne arbetat med att påverka den nationella transportplanen. I juni fastställde regeringen den nationella transportplanen 2018-2029 och därmed sattes Skånes ramar avseende den regionala transportinfrastrukturplanen (RTI). Arbetet med och beslut av RTI-planen 2018-2029 pågår.

Fler än någonsin reser med Skånetrafiken och marknadsandelen gentemot bilen har tydligt förbättrats. Region Skåne arbetar för en utvecklad citylogistik samt ett sammanhängande cykelledsystem. Flera insatser har genomförts under året såsom förberedande arbete för att stärka regionala stråk för cykelpendling och löpande samtal med Skånes kommuner om att stärka cykelns position i planeringen.

- **Samverkan för en utvecklad regional fysisk planering**

I maj lämnade regeringen över förslaget om en ny regional planering till riksdagen. Enligt förslaget ska regional planering ske i Stockholms län och Skåne län, lagändringarna föreslås att träda i kraft den 1 januari 2019. Strukturbild för Skåne är plattformen i all samverkan med kommunerna kring fysisk planering. Under perioden har arbetet utvecklats inom ett flertal områden där samhandling är fokus och där våra olika samverkansarenor är centrala, exempelvis Planeringssamverkan, Skånskt bo-

stadsnätverk, nätverk hållbart resande och deltagande i kommunernas fyra hörn samarbeten.

- **Stärka arbetet med en hållbar utveckling**

Region Skåne arbetar brett för att stärka den sociala hållbarheten. Folkhälsoperspektiv integreras inom de regionala utvecklingsfrågorna. För att skapa en mer inkluderande tillväxt har insatser gjorts för att integrera grupper som står utanför den skånska arbetsmarknaden. I överenskommelsen med idéburen sektor är målet att utveckla ett mer hälsofrämjande samhälle. Verksamhetsstöd till idéburna organisationer har beviljats och "Idéburna offentliga partnerskap" har tecknats med ett flertal organisationer.

Region Skåne fortsätter att arbeta för ett klimatneutralt 2030 och fossilbränslefritt Skåne 2020 genom Klimatsamverkan Skåne. En gemensam klimat- och energistrategi samt handlingsplan för fossilfria drivmedel i Skåne har antagits med syfte att stödja omställningen.

- **Utveckla kulturlivet**

Skåne befinner sig i genomförandet av kulturplanen för 2016-2019. Insatser har genomförts för att fler ska ha möjlighet att ta del av Skånes kulturliv exempelvis satsningar för nyanlända. Folkhögskolorna fungerar som viktiga utbildnings- och kulturaktörer. Under perioden januari-augusti arrangerades ett nordiskt kulturpolitiskt toppmöte i Malmö med syfte att samla aktörer för att identifiera kulturpolitiska utmaningar i dag och i framtiden. Arbetet med att ta fram en ny kulturplan efter 2019 har påbörjats.

- **Framtidens hälso- och sjukvård**

Totalt pågår mer än 50 initiativ inom digitalisering och e-hälsa i form av projekt och förstudier. Skånes Digitala Vårdsystem (SDV) kommer att innebära en gemensam, heltäckande modern digital plattform för hela vården. Införandet är en stor omställning och förberedelserna har påbörjats. Under perioden har användandet av de nationella e-tjänsterna på 1177 Vårdguiden ökat.

Det systematiska arbetet med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande metoder fortsätter. Kunskapscentrum för levnadsvanor och sjukdomsprevention har utbildat medarbetare kring ohälsosamma levnadsvanor och har tagit fram ett underlag för hur man kan arbeta strukturerat kring ohälsosamma levnadsvanor på vårdcentral.

- Internationell samverkan

Region Skåne internationella arbete sker främst genom medverkan i interregionala samarbetsplattformar varav Greater Copenhagen & Skåne Committee är en viktig del. Under 2018 ligger fokus på att undanröja gränshinder. Under året har bevakningen av EU:s kommande budgetperiod intensifierats för att säkerställa framtida resurser för förverkligandet av Det öppna Skåne 2030.

För att fatta bra beslut som bygger på kunskap och fakta kring utvecklingen i samhället utvecklar Region Skåne regelbundet underlag i form av statistik, analyser och prognoser. Region Skåne följer regelbundet upp de mål som satts upp i Det öppna Skåne 2030. I mars hölls det årliga seminariet för att presentera resultatet från 2017. [Läs mer.](#)

En ny förordning om regionalt tillväxtarbete (2017:583) trädde i kraft den 1 augusti 2017. Enligt förordningen ska den regionala utvecklingsstrategin ses över mellan varje val till regionfullmäktige. Under våren har det därför gjorts en översyn av Skånes regionala utvecklingsstrategi (RUS). Syftet är att undersöka om RUS:en behöver revideras och om det finns delar i strategin som behöver ändra inriktning. Under hösten kommer Region Skåne att träffa olika aktörer för att diskutera resultatet.

Hälsa- och sjukvård

Uppföljningen av hälso- och sjukvårdens resultat inriktas på de övergripande målen som fastställs i Region Skånes uppdrag för hälso- och sjukvård 2018. Måluppfyllelse för 2018 avser framför allt God vård-områden¹: jämlik, personcentrerad, kunskapsbaserad, säker, effektiv, tillgänglig samt hälsoinriktad hälso- och sjukvård. Förutom God vård-områden följs även de prioriterade områden som beskrivs i Region Skånes verksamhetsplan och budget 2018 med plan för 2019-2020. Dessa prioriterade områden är: primärvård, cancervård, förlossningsvård och kvinnors hälsa samt psykisk hälsa.

Ovan nämnda områden följs upp med ett antal uppföljningsindikatorer som är av särskild vikt för kvalitetsutveckling av hälso- och sjukvården. Samtliga uppföljningsindikatorer och målnivåer beskrivs i detalj i Region Skånes Indikatorbibliotek (IB)². Resultaten redovisas i Region Skånes Kvalitetsapplikation och Kvalitetsportal. **Läs mer.** Målsättningen är att resultaten för dessa indikatorer förbättras under året och på lång sikt ska måluppfyllelse nås i samtliga områden.

Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse

Den medicinska kvaliteten är god i Skåne men det finns förbättringspotential. Målet, att samtliga Region Skånes kvalitetsområden ska ha en positiv utveckling och minst hälften av indikatorerna inom respektive område ska nå högsta målnivå, tydliggjordes inför uppföljningen 2018. Uppföljningen visar

1. God vård är ett samlingsbegrepp som visar vilka mål och kriterier som ska vara vägledande när man följer upp hälso- och sjukvårdens processer, resultat och kostnader enligt Socialstyrelsen.
2. I Indikatorbiblioteket framgår respektive indikators nummer (Nr i IB), målnivå och mätmetod mm. Målnivåer avser Skånenivå.

att cirka 60 procent av parametrarna (83 av 141 indikatorer) uppvisar en positiv utveckling och/eller måluppfyllelse.

Kvalitetsapplikationen innehåller både processmått och medicinska kvalitetsmått och vid uppföljning ur de perspektiven ses en positiv utveckling och/eller måluppfyllelse i cirka 60 procent i det förstnämnda och cirka 80 procent i det sistnämnda. Det stämmer också väl överens med den nationella och internationella bilden av att den medicinska kvaliteten är god men att det finns förbättringspotential avseende exempelvis tillgängligheten till sjukvården.

En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet

God vård är ett samlingsbegrepp som visar vilka mål och kriterier som ska vara vägledande när man följer upp hälso- och sjukvårdens processer, resultat och kostnader enligt Socialstyrelsen.

I tabellerna i detta avsnitt anges måluppfyllelse med grön färg om målet är helt uppfyllt, gul färg om delmålet är uppfyllt och röd färg om inget av målen är uppfyllda.

Jämlik hälso- och sjukvård

Jämlik hälso- och sjukvård innebär att vården tillhandahålls och fördelas på lika villkor för alla³.

Övergripande mål

- *Kunskapen om omotiverade skillnader i hälso- och sjukvården och tandvården ska öka och riktade insatser ska minska dessa skillnader.*
- *Patienter utsatta för våld i nära relationer ska identifieras och stöttas i högre grad än under 2017.*

3. <https://www.socialstyrelsen.se/jamlikhalsavardochomsorg/jamlikvard>

Flera aktiviteter för ökad jämlikhet pågår. Expertgrupper och sakkunniga har i samband med framtagande av *Behovsrapporten 2018* ringat in indikatorer på ojämlikhet inom sina respektive områden. Inom Skånevård Kryh⁴ pågår analysarbete för att identifiera omotiverade skillnader inom fem patientprocesser: diabetes, äldre, ledplastik, höftfraktur och endokardit. Under 2017 påbörjades ett projekt inom hälsovalet för ökad jämlikhet. Projektet syftar till att etablera en metod som möjliggör redovisning av omotiverade skillnader i befintligt kvalitetsuppföljningssystem. Målsättningen är att ojämlikhet i vården ska synliggöras i ledningssystemet och succesivt följas och hanteras som en del av den ordinarie verksamhetsutvecklingen. Arbetet följs av andra landsting, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Socialstyrelsen och Myndigheten för vårdanalys.

Införandet av det regionala vårdprogrammet våld i nära relationer fortsätter. I mars 2018 fastställdes Region Skånes regionala vårdprogram mot våld i nära relationer. Vårdprogrammet håller på att införas, exempelvis har en lösning i journalsystemen utvecklats och driftsatts för en mer patient- och rättssäker dokumentation. Under hösten deltar flera pilotverksamheter, bland annat psykiatri, i ett utvecklingsarbete som syftar till att vårdprogrammet nyttjas till sin fulla potential i patientmötet.

4. Kryh omfattar primärvården i östra Skåne, sjukhusen i Ystad, Hässleholm och Kristianstad. Sus omfattar Skånes universitetssjukhus i Lund och Malmö samt primärvård i sydvästra och mellersta Skåne. Sus har ett nära samarbete med medicinska fakulteten vid Lunds universitet och Malmö högskola när det gäller utbildning av studenter och forskning inom medicin och hälso- och vårdvetenskap. Sund omfattar primärvården i västra Skåne, sjukhusen i Ängelholm, Helsingborg, Landskrona och Trelleborg, Centrum för primärvårdsforskning, flyktinghälsan och psykiatri.

Samverkan kring patienter med funktionsnedsättning

Att leva med en varaktigt funktionsnedsättning kräver ofta insatser från många olika aktörer, inte sällan med olika huvudmän. Att alltid ha patientens bästa i fokus ställer särskilda och stora krav på god samverkan och gott samarbete med vårdgrannar och andra samhällsaktörer, såväl inom Region Skåne som utanför. Arbete pågår oavbrutet på alla nivåer i strävan att åstadkomma och utveckla samverkan kring patienten, dels för att säkerställa att ingen patient "faller mellan stolarna", dels för att möjliggöra att rätt insats ges vid rätt tid. Trots detta är samverkan en svår konst där ständig utveckling behövs. Fortsatta aktiviteter är nödvändiga för att upprätthålla och förbättra det samarbete som krävs med primärvård, psykiatri, kommuner, Försäkringskassan med flera aktörer.

Hälsoinriktad hälso- och sjukvård

En hälsoinriktad hälso- och sjukvård avser samlade insatser som bidrar till bättre hälsa, för den enskilde och för befolkningen, när det gäller minskad dödlighet och sjuklighet, förbättrad funktionsförmåga, större välbefinnande och högre hälsorelaterad livskvalitet.

Övergripande mål

- *Det systematiska arbetet med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande metoder ska förbättras inom prioriterade grupper.*⁵

Strukturerat uppsökande arbete mot vårdcentraler i egen regi har bedrivits under delåret i syfte att uppmärksamma

5. Prioriterade grupper i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen samt Region Skånes Budget med verksamhetsplan och Uppdrag för hälso- och sjukvård 2018.

att arbetet med levnadsvanor bedrivs i enlighet med uppdraget. Region Skånes Kunskapscentrum för levnadsvanor och sjukdomsprevention har tagit fram ett underlag för arbetet kring ohälsosamma levnadsvanor på vårdcentralerna. Skånevård Sus har också arbetat fram en modell för arbete med sekundärprevention (rehabiliterande åtgärder för att förhindra återinsjuknande) efter hjärtinfarkt. Inom Skånevård Kryh pågår aktiviteter inom flera verksamheter med syfte att informera patienten om levnadsvanor inför operationer, i synnerhet om rökfrihet.

Personcentrerad hälso- och sjukvård

Personcentrerad vård utgår ifrån patientens upplevelse av situationen samt individens förutsättningar, resurser och hinder.⁶

Övergripande mål

- *Patientens förtroende för hälso- och sjukvården ska öka genom att tillgänglighet, information, bemötande och delaktighet förbättras.*⁷

Det övergripande målet mäts genom den nationella patientenkäten. **Läs mer.** Akutmottagningarna mäts varje år och resultat från senaste mätningen i Region Skåne, som kom i mars, var bättre än riksgenomsnittet bland de deltagande landstingen. Jämfört med föregående mätning uppvisade Skåne även en förbättring av indikatorerna. Den somatiska öppenvården mäts vartannat år. Årets resultat är i nivå med riket. Resultatet för "Tillgänglighet" och "Delaktighet" var bättre än föregående mätning medan "Information" och "Bemötande" var något svagare. För slutenvår-

6. Centrum för personcentrerad vård
7. Följs genom NPE – nationella patientenkäten.

den var Skånes resultat sämre än rikets och även sämre än senaste mätningen år 2016. Kartläggningen avseende indikatorer och uppföljning inom området barn i hälso- och sjukvården är genomförd och ger underlag för framtida inriktning och avgränsning av uppdraget.

Arbetet för en mer personcentrerad vård pågår även inom ramen för den statliga överenskommelsen *Patientmiljarden*. Patienten ska uppleva att vården är sammanhållen och enkel samt känna sig delaktig i och ha tillit till de beslut som tas. Inom ramen för patientmiljarden har arbete påbörjats kring så kallade patientkontrakt, som är ett koncept i fyra delar; överenskommelse, fast kontakt, överenskommelse om tid och sammanhållen plan. I sjukvårdsnämndernas verksamhetsberättelser kan man läsa mer om pågående arbete för en personcentrerad vård. (Se tabell nästa sida)

Det pågår ett omfattande arbete inom exempelvis Skånevård Kryh för en sammanhållen vård och omsorg för äldre. Samverkan mellan Skånevård Kryh, elva kommuner, privata hälsovalsenheter samt Simrishamns sjukhus har intensifierats. (Se tabell nästa sida)

Habiliterings- och hjälpmedelsverksamheten har i dagsläget två utbildningar för patienter på 1177:s e-tjänst för stöd och behandling; eMindfulness och diagnosutbildning om autism. Båda utbildningarna är en vidareutveckling av gruppinsatser som sedan tidigare erbjudits på mottagningarna, och har främst utvecklats för patienter som inte vill eller kan delta i en grupp. Patienter kan ha svårt att vara frånvarande från sitt arbete på regelbunden basis, ha lång resväg till mottagningen som upplevs som besvärlig eller på grund av sin funktionsnedsättning ha svårt att delta i en grupp med andra personer.

Hälsoinriktad hälso- och sjukvård

Område	ID nr	Målnivå 2018	Utfall 1705-1804	Utfall 2017	Utfall 2016
Andel rökare som slutat efter 12-14 mån	ID0159	≥70%	50,4 ●	51,4	55,8
Andel som deltagit i fysiskt träningsprogram, efter 12-14 mån	ID0160	≥60%	54,8 ●	54,5	55,9
Andel icke-rökare (T2D>18 år)	ID0202	≥95%	81,5 ●	81,4	61,3
Andel med rökstopp 3 mån efter stroke	ID0207	≥80%	31,3 ●	33	41,5

Källa: Region Skånes kvalitetsapplikation – Hälsoinriktad hälso- och sjukvård. Skånes resultat delår 2018 samt jämfört med 2017 respektive 2016. Kursiva indikatorer ingår i uppdraget 2018.

Personcentrerad vård

Vårdform	Tillgänglighet	Information	Bemötande	Delaktighet
Akutmottagningar	86,8	70,9	83,8	79,9
Somatisk specialistvård (öppen)	88,8	82,6	89,3	87,7
Somatisk slutenvård	85,8	77	82,2	80,7

Källa: Nationell patientenkät

Personcentrerad vård – äldre

Område	ID nr	Målnivå 2018	Utfall 2018 jan-aug	Utfall 2017	Utfall 2016
Återinskrivning 1-30 dagar för äldre	ID0091	>10% minskning/år	14,3 ●	14,3	13,2

Källa: Region Skånes kvalitetsapplikation – Hälsoinriktad hälso- och sjukvård (hämtats, 2018-09-18). Skånes resultat delår 2018 samt jämfört med 2017 respektive 2016.

I syfte att ge patienten kvalitetssäkrade habiliteringsinsatser som är likvärdiga inom Region Skåne arbetar rehabilitering och hjälpmedel med prioriteringar enligt nationell modell för öppna prioriteringar. För att göra det omfattande material som sedan tidigare finns i prioriteringsdatabasen, avseende insatser riktade mot olika funktionstillstånd, mer lättillgängligt har ett webbaserat kunskapsstöd utvecklats. Kunskapsstödet lanserades i verksamheten den 10 april.

Från och med våren 2018 kan barn och unga, 19 år eller yngre, kostnadsfritt låna fritidshjälpmedel. Till att börja med är det främst hjälpmedel att använda vid resor som finns att låna, som till exempel hopfällbara lyftar och rullstolar, men sortimentet kommer att utökas efter hand med till exempel cyklar och pulkor.

Säker hälso- och sjukvård

Säker hälso- och sjukvård innebär att vårdskador ska förhindras. En vårdskada är enligt Patientsäkerhetslagen när en patient drabbas av lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvården.

Övergripande mål

- *Vårdskador ska förhindras genom ett aktivt och riskförebyggande arbete*
- *Patienter och närstående ska ses som viktiga aktörer i det systematiska patientsäkerhetsarbetet*

Förekomsten av trycksår minskar

För att identifiera förekomsten av trycksår genomför Region Skåne årligen två mätningar. Syftet är att minimera risken för framtida patienter genom att skapa ett underlag till förbättringsarbete. Vid mätningen mäts hur många patienter som är i riskzonen, hur många som har trycksår samt vilka förebyggande insatser som görs. Den första mätningen gjordes våren 2012. Mätningen visade att 19 procent av patienterna inom Region Skånes vårdavdelningar hade ett eller flera trycksår. Vid vårens mätning var motsvarande siffra inom Region Skåne 12 procent, en förbättring med drygt 7 procentenheter sedan mätningarna startade. Det regionala delmålet, att patienter med trycksår kategori 2-4 (allvarligaste) ska vara ≤ 4 procent, uppnåddes i Skånevård Sund och Kryh samt Hälso- och sjukvård Sund och Kryh samt Hälso- och sjukvård Ängelholm.

Andelen vårdrelaterade infektioner är oförändrad

Vårdrelaterade infektioner är tillsammans med trycksår en av de största riskerna mot patientsäkerheten inom hälso- och sjukvården. Andelen vårdrelaterade infektioner har minskat från drygt 11 procent sedan mätningarna startade (2008), och har de senaste åren legat på i stort sett oförändrad nivå mellan 9-10 procent. Vid vårens mätning visade resultatet att drygt 10 procent av patienterna inom Region Skåne hade drabbats av en vårdrelaterad infektion. Målet varierar något mellan Skånes sjukhus; Skånes universitetssjukhus 8 procent,

Centralsjukhuset Kristianstad 6 procent samt Helsingborgs lasarett och övriga sjukhus 4 procent. Vid vårens mätning klarade inget av Region Skånes sjukhus dessa mål.

Andelen personer med nutritionsproblem är hög

Andelen personer med nutritionsproblem är hög; i den slutna vården har 21 procent av riskbedömda personer från 18 års ålder, respektive 26 procent från 65 års ålder, ökad risk för undernäring. Resultatet är oförändrat jämfört med 2017. Ett aktivt tvärprofessionellt arbete på alla vårdnivåer och över huvudmannagränser krävs. Region Skåne når inte upp till delmålet för riskbedömning avseende undernäring. Variationen inom och mellan sjukvårdsnämnderna är stor. Andelen som riskbedömts är lägre än 2017 vilket kan förklaras av att uppföljningen från och med 2018 omfattar personer från 18 år i stället för som tidigare från 65 år. Delmålet att personer med ökad risk som har en vårdplan upprättad uppnås och är något högre än 2017.

Arbetet mot

ökad antibiotikaresistens fortsätter

Den ökande antibiotikaresistensen är starkt sammankopplat med överförskrivning av antibiotika. *Strama* (Samverkan mot antibiotikaresistens) arbetar för att minska risken med överförskrivning av antibiotika och bidra till en mer patientsäker vård. Antalet uthämtade antibiotikarecept fortsätter att minska i

Skåne och resultatet för senaste aktuell tolv månadersperiod är 328 recept per 1 000 invånare. Dock ligger Skåne fortfarande näst högst vid en jämförelse mellan Sveriges län och uppvisar en lägre minskning än riket. Arbetet med en ökad följsamhet till behandlingsrekommendationerna, enligt fastställd handlingsplan av *Strama Skåne*, måste fortsätta. För att bättre utvärdera om antibiotika används enligt gällande riktlinjer och för utvecklingsarbetet krävs tillgång till diagnoskopplade antibiotikadata. De nödvändiga verktygen för detta håller på att tas fram i Region Skåne.

Andel bredspektrumantibiotika vid urinvägsinfektion bör hos kvinnor 18-79 år vara låg. Målet avseende användning av bredspektrumantibiotika vid urinvägsinfektion är uppfyllt inom primärvården. Resultatet för alla förskrivare i Skåne blev 13 procent bredspektrumantibiotika, i primärvården var andelen 8 procent vilket innebär att målnivån uppfylldes väl.

Andelen vanligt penicillin, penicillin V, som ofta används vid luftvägsinfektion hos barn bör vara hög. Målet avseende användning av penicillin V vid behandling av barn med luftvägsinfektion är uppfyllt inom primärvården. Resultatet för alla förskrivare i Skåne blev 74 procent, i primärvården var andelen 80 procent och det uppsatta målet uppfylldes.

Fler patienter med ett eller fler läkemedel får utskrivningsinformation från slutenvård

Risken för felaktigheter i läkemedelsanvändningen är särskilt stor i vårdens övergångar. Genom att patienten och mottagande vårdinstans får en utskrivningsinformation halveras den risken. Målet för 2018 var att andel patienter, med ett eller fler läkemedel som fått utskrivningsinformation från slutenvård, skulle uppgå till minst 70 procent. Andelen patienter vilka under januari till augusti har fått utskrivningsinformation är 72 procent (totalt 61 035). Skånevård Sus, Kryh och Hälsostaden uppnår uppsatt målnivå.

Fler multisjuka⁸ äldre får också en läkemedelsgenomgång i slutenvård i jämförelse med 2017 och 2016.

Målet är att läkemedelsgenomgångar ska genomföras för minst 50 procent av de multisjuka äldre. Andelen patienter vilka under januari till augusti 2018 har erhållit läkemedelsgenomgång i slutenvård är 31 procent (3 394 läkemedelsgenomgångar), vilket är en ökning mot både 2016 (26 procent) och 2017 (30 procent). Skånevård Kryh är den enda sjukvårdsnämnden som når uppsatt målnivå (51 procent). I primärvården har det under januari-augusti 2018 genomförts 3 291 läkemedelsgenomgångar, varav 2 552 (78 procent) i offentligt driven primärvård. Detta motsvarar uppskattningsvis 13 procent av målpopulationen på årsbasis. Antalet genomförda läkemedelsgenomgångar är i jämför-

8. "Multisjuk" definieras av Socialstyrelsen som en person som har tre eller fler diagnoser och har lagts in på sjukhus minst tre gånger under det senaste året.
9. Förtydligande. "Från januari 2018 är indikatorn olämpliga läkemedel till äldre ändrad, nya substanser har tillkommit mot föregående version, detta medför att även tidigare tidsperioders värden har fått uppdateras till den nya indikatorn i denna redovisning".

Säker hälso- och sjukvård

Område	ID nr	Målnivå 2018	Utfall 2018 jan - aug	Utfall 2017	Utfall 2016
Utlökaliserade patienter	ID0010	<0,5/100 vpl	1,1		
Öppenvårdsantibiotika	ID0011	≤320/1000	328	335	340
Fallriskbedömning för patienter 65 år och äldre	ID0012	>79,5%	77,3	80,7	80,7
Vårdplan avseende fallrisk ska upprättas för patienter 65 år och äldre med ökad fallrisk	ID0013	>95%	88,7	88,3	86,6
Tvårprofessionell läkemedelsgenomgång (sluten vård) för patienter 75 år äldre	ID0015	>50%	31	30	26,4
Riskbedömning avseende trycksår för patienter 65 år och äldre	ID0021	>79,5%	77,5	80,8	79,9
Riskbedömning avseende undernäring för patienter 65 år och äldre	ID0023	>79,5%	75,3	78,6	78,4
Andel orala opioider	ID0027	>70%	74,2	73,2	71
Olämpliga läkemedel hos äldre (>75 år)	ID0028	<27 000 DDD/1000	26 575	27 552	29 940
Bredspektrum antibiotika vid urinvägsinfektion	ID0049	<10%	13	13,6	13,3
Penicillin V vid behandling av barn med luftvägsantibiotika	ID0050	≥75%	74	73,3	68,8
Dokumenterad munhälsobedömning	ID0126	>80%	62,7	68,6	68,3
Överbeläggning	ID0128	<1/100 vpl	4,6		
Överflyttning av intensivvårdspatienter	ID0136	<1,5%	6,1	4	4,3
Vårdplan avseende trycksår för patienter 65 år och äldre med ökad risk för trycksår enligt riskbedömning	ID0223	>95%	85,2	84,2	82,8
Vårdplan avseende undernäring för patienter 65 år och äldre med ökad risk för undernäring enligt riskbedömning	ID0292	>95%	85,8	84,4	83,6
Utskrivningsinformation för 1 eller fler läkemedel	ID0306	≥70%	72	69,5	64,4
Riskbedömning avseende undernäring för patienter 18 år och äldre	ID0337	>79,5%	64,8	67,4	67,3
Vårdplan avseende undernäring för patienter 18 år och äldre med ökad risk för undernäring enligt riskbedömning	ID0338	>95%	85	83,3	82,8

Källa: Region Skånes kvalitetsapplikation – Säker hälso- och sjukvård⁹ (hämtad 2018-09-18). Skånes resultat delår 2018 samt jämfört med 2017 respektive 2016. Kursiva indikatorer ingår i uppdraget 2018.

bar nivå med föregående år. Den kvarstående låga nivån i slutenvården beror på flera saker; ett minskat fokus på att genomföra läkemedelsgenomgångar; indikatorn är sedan 2014 inte kopplad till målrelaterad ersättning, vårdpersonal som tidigare genomförde läkemedelsgenomgångarna har nu ett bredare arbetsuppdrag, läkemedelsgenomgångar genomförs på andra målpopulationer och resurser har omfördelats till primärvård.

Användningen av potentiellt olämpliga läkemedel hos äldre i Skåne har minskat under första halvåret 2018 jämfört med 2017. Sett över längre tid och jämfört med genomsnittssiffror för hela landet uppvisar Region Skåne en mer uttalad minskning. Ärligen tas en Skånelista innehållande specifika rekommendationer för äldre fram. Utbildningsinsatser genomförs kontinuerligt om läkemedel och äldre. Att läkemedelsgenomgångar genomförs bidrar till en minskning av förskrivningen av olämpliga läkemedel.

Antalet överbeläggningar samt utlokaliserade patienter varierar inom förvaltningarna

Med resultatet 5,42 överbeläggningar i snitt per 100 disponibla vårdplatser för perioden januari till och med augusti 2018 nådde Skånevård Sus inte målet om <1 procent för överbeläggningar. Målet nåddes inte heller av Skånevård Kryh (5,2 procent). Inom Skånevård Sund har dock antalet överbeläggningar sjunkit något. Målet på <0,5 för andelen utlokaliserade patienter nåddes inte inom Skånevård Sus och Kryh. Målet nåddes däremot inom Sund.

Antalet överflyttningar av intensivvårdspatienter fortsätter att öka
Samtliga sjukvårdsnämnder redovisar försämrade resultat avseende antalet överflyttningar av intensivvårdspatienter. Detta är ett uttryck för att dimensioneringen av intensivvårdspatser inte alltid motsvarar behovet.

Mätningarna av följsamheten av basala hygienrutiner och klädregler inom habiliterings- och hjälpmedelsverksamheten genomfördes under våren enligt nationella riktlinjer. Resultatet visade

att följsamheten av hygienrutinerna var 93,4 procent jämfört med 92,4 2017. Resultatet för klädreglerna var ännu bättre, 98 procent jämfört med 88,6 procent 2017.

Tillgänglig hälso- och sjukvård

Tillgänglig hälso- och sjukvård innebär att ingen patient ska behöva vänta oskäligt lång tid på de vårdinsatser som hen behöver.¹⁰

Övergripande mål

- *Tillgängligheten till den skånska hälso- och sjukvården ska förbättras jämfört med föregående år.*

Tillgängligheten till den skånska hälso- och sjukvården har inte, vid en sammanvägning, förbättrats under perioden januari-augusti 2018 jämfört med motsvarande period förra året. Andelen väntande i högst 90 dagar har minskat för såväl väntande till besök (första kontakt) som väntande till operation/åtgärd. Andelen väntande inom 90 dagar har för besök minskat från 84 till 81 procent, och för operation/åtgärd från 73 till 69 procent. Även *antalet* personer som väntat mer än 90 dagar har ökat, framförallt till operation och åtgärd. Andelen personer som får tillgång till vissa undersökningar inom målsatt tid såsom exempel gastroskopi, koloskopi och magnetröntgen, har minskat något. Antalet patienter som samordnats för besök eller operation i annan verksamhet i syfte att hålla vårdgarantin har ökat.

När det totala antalet väntande i slutet av augusti 2018 jämförs med augusti 2017 framgår att antalet som väntar på ett besök (första kontakt) har minskat med cirka 1 700 patienter (medan det ökat på operationssidan, se nedan). För både besöken och operationerna har antalet som väntat mer än 90 dagar ökat. Ökningen är dock relativt liten på besökssidan (från 12 300 till 12 600 patienter). Antalet väntande som i slutet av augusti 2018 hade väntat mer än ett år på en första kontakt var 360 stycken.

Tillgängligheten till besök försämrades dock inte inom alla typer av vård. När

10. Tillgänglighet i vården, SKL.

augustisiffror för 2018 jämförs med augustisiffror för 2017 har andelen väntande inom 90 dagar till första kontakt förbättrats för 12 av 26 vårdutbud, medan den försämrats för 11 vårdutbud. För 5 av 14 vårdutbudsgrupper har andelen väntande inom 90 dagar till operation/åtgärd förbättrats, för 8 har den försämrats.

Följande vårdutbud hade flest antal väntande >90 dagar i slutet av augusti 2018:

- **Ögonsjukvård:** drygt 2 000 patienter väntande > 90 dagar, 1 600 av dessa finns inom Vårdval ögonsjukvård där vissa enheter har väldigt god tillgänglighet och andra sämre. Vårdvalsenheter i både offentlig och privat vård ingår i ett regionalt samverkansprojekt. Genom införande av gemensam registrering kommer diagnosgrupper som får vänta längre att kunna identifieras i syfte att försöka jämna ut vänteläget. Man har även identifierat ett behov av förbättrad information till remitterter och patienter/medborgare.
- **Ortopedi:** 1 700 patienter väntande > 90 dagar. Inga större förändringar om man jämför de senaste tre åren vilket tyder på att vårdutbudsförändringen, under våren då Aleris avtal avslutades och övergick till egen regi, inte påverkat.
- **ÖNH sjukvård:** drygt 1 600 patienter väntande > 90 dagar. De flesta av dessa väntar i Skånevård Sund (Helsingborg). På Skånenivå ses ett minskat inflöde men en ökning till Skånevård Sus och till Sund.
- **Allmänkirurgi:** drygt 1 600 patienter väntande > 90 dagar, huvuddelen på Sus. Inga större förändringar under de senaste åren. Inflödet under perioden är i stort oförändrat på Skånenivå, men till Skånevård Sus ses en ökning.
- **Kvinnosjukvård:** 880 patienter väntande > 90 dagar, huvuddelen på Sus. En ökning med 330 jämfört med föregående år. Kapacitetsbrist på läkare. På Skånenivå ses en minskning av inflödet, ökning ses till Skånevård Sus.

Den långvariga problematiken med lång väntetid för patienter till högspecialiserad bäckenbottenbedömning fortsätter. En svag förbättring har ägt rum under året, men fortfarande omhändertas bara 35 procent av patienterna inom vårdgarantins tidsramar.

Enligt regional behovsmodell ses en liten ökning (1 procent) av totalt antal vårdåtaganden (remisser och egen vårdbegäran som leder till en första kontakt) om man räknar ihop alla vårdutbud som rapporteras till den nationella väntetidsdatabasen. Ökningar finns inom urologi (14 procent), mag- och tarmsjukvård och allmän internmedicin samt behandling inom barn- och ungdomspsykiatri (cirka 9 procent per vårdutbud). Den största minskningen av inflödet ses inom allergisjukvård (9 procent).

Under perioden januari-augusti 2018 har verksamheterna ombokat 14 600 besök jämfört med 12 000 föregående år (gäller de vårdutbud som rapporteras till SKL).

Region Skåne ligger långt från målet när det gäller följsamhet till medicinskt måldatum för genomförda återbesök. 3 500 patienter fick sitt återbesök mer än tre månader efter medicinskt måldatum. För de som ännu inte fått någon tid väntar 19 000 patienter > 3 månader efter medicinskt måldatum.¹¹

Tillgängligheten till operation/åtgärd har försämrats

När det totala antalet väntande i slutet av augusti 2018 jämförs med augusti 2017, framgår att antalet som väntar på en operation/åtgärd har ökat med cirka 1 390 patienter. För både besöken och operationerna har dock antalet som väntat mer än 90 dagar ökat. Ökningen är större på operationssidan. Antalet som väntat mer än 90 dagar hade i augusti 2018 ökat med 1 230 patienter jämfört med augusti 2017. Antalet väntande som i slutet av augusti 2018 hade väntat mer än ett år på en operation/åtgärd var 800 stycken. Men inte heller på operationssidan är det så att tillgäng-

ligheten försämrats för alla typer av vård. När augustisiffror för 2018 jämförs med augustisiffror för 2017 har andelen väntande inom 90 dagar till operation/åtgärd förbättrats för 5 av 14 vårdutbudsgrupper, medan den försämrats för 8.

Det finns flera orsaker till den försämrade tillgängligheten. Fortsatt kapacitetsbrist framför allt på sjuksköterskor leder till brist på vårdplatser och operationskapacitet. Kapacitetsbristen leder till längre väntetider för både medicinskt högprioriterade och för medicinskt lägre prioriterade patientgrupper. En förändring i registreringarna i operationsplaneringssystemet som säkerställer den medicinska prioriteringen på regional nivå har använts under sommaren och ska vara obligatorisk från och med första oktober i år.

På förvaltningsnivå ses en försämrad tillgänglighet framförallt i Skånevård Sund. I början av året signalerades om för långa väntetider till operation av cancer i tarm och prostata på Skånevård Sus. Medel avsattes som använts till extrasatsningar i såväl egen regi som till köpt vård i andra landsting. På Skånevård Sus har även effektivisering av flödet för prostataoperationer bidragit till kortare väntetider, förändringarna har spridits till andra operationsförlopp.

Förutom väntande till operationer förekommer väntande även till andra typer av åtgärder. En sådan åtgärd är neuropsykiatriska utredning. Nästan 1 900 barn väntar till en neuropsykiatriska utredning med en förväntad väntetid på nästan tre år. Betydligt färre (365) vuxna väntar och med en förväntad väntetid på 16 månader.

Tillgänglighet till kataraktoperation inom vården är god, det finns kapacitet att ta emot patienter från andra landsting. Det regionala operationsteamet fortsätter att operera patienter i dagkirurgi på sjukhus med lediga operations-salar, de stöttar även upp med kompetenser som saknas i olika operationslag.

Både inom regionen och i Södra sjukvårdsregionen pågår ett arbete för att se över och optimera kapacitet och kompetens.

Behovet av samordning av patienter för att hålla vårdgarantin har ökat

Under perioden januari-augusti 2018 har drygt 19 300 patienter anmälts för samordning av ett besök eller en operation/åtgärd. Detta innebär en ökning med 31 procent (4 500) jämfört med motsvarande period 2017. Ungefär 66 procent (11 330) av patienterna har samordnats inom ordinarie utbud, 31 procent (5 250) via vårdgarantiavtalen samt 3 procent (440) via andra landsting. Antalet anmälda för samordning har ökat inom ortopedi, gynekologi, öron/näsa/hals-sjukvård, kirurgi samt vårdval hudsjukvård. Tillräckligt vårdutbud saknas framför allt för multisjuka patienter, barn och neuropsykiatriska utredningar.

Lång väntetid till röntgen- och klinisk fysiologiska undersökningar

För att optimera väntetid till bedömningsbesök behöver väntetid till röntgenundersökningar och till kliniskt fysiologiska undersökningar, framför allt hjärtundersökningar, förbättras. Andelen väntande inom 30 dagar (regionalt måltal) på magnetröntgen (MR) var under perioden januari-augusti 2018 något lägre (36 procent) jämfört med motsvarande period föregående år (38 procent). I slutet av augusti 2018 väntade drygt 10 000 patienter på en MR-undersökning. Även här anges personalbrist som orsak.

Målet avseende

telefonföretaglighet nås inte

Resultatet för januari-augusti 2018 är 75,4 procent vilket är en relativt stor försämring jämfört med förra årets 81,2 procent.

Inom habilitering och hjälpmedelsverksamheten arbetar man på ett nytt sätt med införandet av patientflödesplanering som innebär att uppskatta behovet av insatser, att tydliggöra produktionsförväntan, att på ett strukturerat sätt matcha efterfrågan med tillgängliga resurser och kompetenser, och att därmed schemalägga på ett sätt som optimerar tillgängligheten.

I uppföljningen per augusti uppfyllde verksamheterna barn- och ungdoms-

11. I uppföljningen ingår inte de återbesök som "får en tid i handen", när dessa ingår (från och med årsskiftet) kan Skåne jämföras med andra landsting.

Tillgänglig hälso- och sjukvård

Område	ID nr	Målnivå 2018	Utfall 2018 jan-aug	Utfall 2017	Utfall 2016
Vistelsestid på akutmottagning som understiger 4 timmar	ID0068	>80%	63,1 ●	62,7	64,6
Väntade inom 90 dagar, första besök	ID0069	>95%	81,6 ●	83,8	83,1
Väntade inom 90 dagar, operation/åtgärder	ID0070	>95%	68,9 ●	72,5	70,9
Telefontillgänglighet i primärvård	ID0075	>95%	75,4 ●	81,2	85,1
Läkarbesök inom 7 dagar i primärvård	ID0076	>95%	90,5 ●	90,0	90,3
Tillgänglighet MR, väntade inom 30 dagar	ID0078	>80%	36,4 ●	36,1	42,2
Tillgänglighet barn och unga med psykisk ohälsa, genomförda första besök inom 30 dagar	ID0079	>95%	91,1 ●	87,1	91,2
Tillgänglighet till operation av höftfraktur inom 24 timmar	ID0081	>80%	67,6 ●	71,2	71,4
Följsamhet till medicinskt måldatum för genomförda återbesök	ID0139	>70%	29,3 ●	28,7	30,5
Andel som väntar mindre än 1 timme till första läkarbedömning	ID0210	>80%	45,0 ●	45,6	46,1
Tillgänglighet till vuxenpsykiatri	ID0233	>60%	29,2 ●	35,7	42,7

Källa: Region Skånes kvalitetsapplikation – Tillgänglig hälso- och sjukvård (hämtad 2018-09-18). Skånes resultat delår 2018 samt jämfört med 2017 respektive 2016. Kursiv indikatorer ingår i uppdraget 2018.

habiliteringen, vuxenhabiliteringen och syn-, hörsel- och dövverksamheten i genomsnitt kraven på tillgänglighet. Det sammanlagda genomsnittliga resultatet var att 82 procent av patienterna fick första besöket inom 60 dagar, att jämföra med samma period föregående år då resultatet var 86 procent. Inom hjälpmedelsverksamheten fick 78 procent utprovning eller uppföljning av hjälpmedel inom 60 dagar. 32 procent erbjöds en tid inom 10 dagar och 64 procent inom 30 dagar. Verksamheterna erbjuder besöksstider även under sommarmånaderna men då många patienter väljer att omboka tiderna till senare datum på grund av bland annat semesterresor, påverkas tillgänglighets-siffrorna negativt. Tillgängligheten för vårdval hörselrehabiliteringar, utförda av auktoriserade audionommottagningar, uppgick till 100 procent under perioden. Det betyder att alla patienter fick sin bedömning inom 60 dagar. Utav dessa fick 91,8 procent sin bedömning inom 30 dagar. Det nationella snittvärdet för bedömningar inom 60 dagar var 65 procent. Antalet väntande minskade med i snitt 20 procent under perioden jämfört med föregående år. Enligt avtal med audionommottagningarna ska första besök för kartläggning och bedömning erbjudas inom 8 veckor. Alla mottagningar, utom en, har en väntetid mellan 0 till 7 veckor.

Tillgängligheten för tolkverksamheten var fortsatt god. Under perioden

utfördes 6 919 vardagstolkningar vilket var en ökning med 2,3 procent jämfört med föregående år. Efterfrågat antal tolkupdrag var 7 192 vilket ger en brist på 273. Antalet tolkanvändare minskade med 2,6 procent eller 27 stycken. Antalet tolkanvändare uppgick till 1 031 för aktuell period. Tillgängligheten, då det var möjligt att tillgodose behovet av tolk var 96,3 procent, vilket var något högre än föregående år. Prognosen för helåret är 97 procent. En provperiod för tolkupdrag på engelska startade den 1 maj där hittills 14 uppdrag har genomförts.

Hjälpmedel Skånes kundtjänst som bland annat hanterar beställningar av läkemedelsnära produkter hade en svarsandel av inkommande samtal på 43 procent under perioden. Målsättningen var att nå en svarsandel på 85 procent. Anledningen till den låga svarsandelen var ett telefonhaveri i mars vilket ledde till att många patienter ringde mer än en gång samt försening av leveranser under maj och juni vilket ledde till ett mycket stort antal samtal. För att erbjuda en bättre service finns från och med februari i år en möjlighet för patienten att själv avropa läkemedelsnära hjälpmedel via en e-tjänst på 1177.se.

Kunskapsbaserad hälso- och sjukvård

Kunskapsbaserad hälso- och sjukvård innebär att vården ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet och utfor-

mas för att möta den individuella patientens behov på bästa möjliga sätt.¹² Arbetet med att anpassa Region Skånes organisation för kunskapsstyrning efter den nya nationella modellen pågår. För att skapa bättre förutsättningar för jämlik och god vård i Sverige införs nu en ny nationell modell för kunskapsstyrning som innebär mer samverkan mellan landsting och regioner. Hittills har 18 nationella programområden bildats med representanter från alla sjukvårdsregioner i landet. För att nå ut med bästa tillgängliga kunskap till det enskilda patientmötet anpassas Region Skånes organisation för kunskapsstyrning. Förändringarna som redan startat kommer att bli en viktig del i införandet av *Skånes Digitala Vårdsystem* (SDV).

Flera regionala riktlinjer och vårdprogram har tagits fram och fastställts. Under våren och sommaren 2018 har ett flertal olika riktlinjer och vårdprogram tagits fram och fastställts; utredning och behandling av åderbräck (varicer), rehabilitering efter stroke, våld i nära relationer samt reviderade vårdprogram för osteoporos och fetmakirurgi.

Flera direktöverföringar från datajournal till kvalitetsregister har tagits fram. *Skånsk kvalitetskraft*, ett nätverk med representanter för 15 olika nationella kvalitetsregister, arrangerade för 12:e

12. Socialstyrelsen, God vård, 2009.

året i rad en kvalitetsregisterkonferens i april med rubriken *Kvalitetsregister i kunskapsstyrningens tjänst*. Projektet som arbetar med direktöverföring från datajournal till kvalitetsregister fortsätter. Under 2018 har automatiserad överföring tagits fram för ytterligare ett par kvalitetsregister.

Införandet av de nya läkemedlen sker i enlighet med de nationella rekommendationerna

Landsting och regioner har via den samverkansmodell för läkemedel som etablerades 2015 stärkt kunskapsstyrningen inom läkemedelsområdet. Samverkansmodellen är en del av den nya gemensamma strukturen för kunskapsstyrning. Nya läkemedel omfattas i större utsträckning av den nationellt samordnade processen för att öka jämlikhet och kostnadseffektivitet vid introduktion av nya läkemedelsterapier. Nationella rekommendationer införs i Region Skåne genom regionalt arbete med riktlinjer.

Forskning och utveckling (FoU) inom habilitering och hjälpmedel

Fram till och med augusti i år är sju FoU-rapporter färdigställda av medarbetare från barn- och ungdomshabiliteringen och vuxenhabiliteringen. Nio nya FoU-arbeten beviljades medel för 2018:

- fyra inom barn- och ungdomshabiliteringen
- tre inom vuxenhabiliteringen
- två inom syn-, hörsel- och dövverksamheten

De nya arbetena behandlar ämnen som bedömning och självskattning av delaktighet vid rehabiliteringsplanering, behandling på distans, utveckling av ett digitalt kommunikationsverktyg, mentaliseringsstråning, gånganalys vid cerebral pares samt insatser för personer med tinnitus.

Effektiv hälso- och sjukvård

En effektiv vård är den vård som med tillgängliga resurser skapar bästa möjliga resultat, hälsa, för patienten. Det

innebär att tillgängliga resurser ska utnyttjas på bästa sätt för att uppnå målen.¹³ Socialstyrelsen beskriver effektivitet ur tre perspektiv: samhällsekonomiskt perspektiv, huvudmannaperspektiv och verksamhetsperspektiv.¹⁴ Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv, i jämförelse med andra EU-länder, framstår den svenska hälso- och sjukvården som effektiv i termer av bland annat hälso-utfall avseende förväntad livslängd och sjukvårdsrelaterad åtgärdbar dödlighet mot insatta resurser i form av hälso- och sjukvårdsutgifter per invånare.¹⁵ Vidgas kvalitetsbegreppet till att även omfatta medborgarnas förtroende finns dock ett stort förbättringsområde.

Arbetet med att mäta och följa upp effektivitet utifrån Socialstyrelsens definition har startat. Den nationella uppföljningen som presenteras på webbsidan *Vården i siffror* **Läs mer** visar att Region Skåne inom flera områden presterar över riksgenomsnittet till en kostnad, mätt i strukturerade kostnader, som ligger på en lägre nivå än de flesta andra landsting/regioner.¹⁶ Sett till kostnad per producerad DRG-poäng¹⁷ i öppen sjukhusvård ligger Region Skånes kostnadsnivå även här lägre än riksgenomsnittet. Kostnaderna per producerad DRG-poäng i slutna sjukhusvård är däremot avsevärt högre än riksgenomsnittet, vilket indikerar var kostnadsökningstakten i huvudsak sker.¹⁸ Verksamhetsperspektivet ger en blandad bild av effektivitet. Eftersom effektivitetsdefinitionen inte är omsatt i överenskomna indikatorer är det svårt att ge en helt rättvis uppföljning. Däremot finns det flera strukturella förutsättningar som syftar till att öka effektiviteten. Exempelvis finns det en beslutad strategi för förbättringsarbete med tydligt mål att åstadkomma högre kvalitet till lägre

13. Effektiv vård SOU 2016:2

14. Handbok för effektivitetsanalyser. Socialstyrelsen. 2014.

15. En god vård? Övergripande uppföljning utifrån sex frågor om hälso- och sjukvårdens resultat. Socialstyrelsen. 2018.

16. <https://vardenisiffror.se/indikator?datefrom=2013-01-01&metadatameasure=ef665691-e7af-423b-aa70-aa2a901fb836&relatedmeasuresbyentry=keyword&relatedmeasuresbyid=kostnader-och-produktivitet&units=12&units=se>

17. DRG står för diagnosrelaterade grupper och är en metod som grupperar vårdkontakter efter medicinska kriterier och resursåtgång.

18. <https://vardenisiffror.se/report/view?id=5b0274f5d4475b2174fda2fa#chapter2>

kostnader och till en förbättrad arbetsmiljö.¹⁹ Vidare finns många goda exempel på projekt, initiativ och aktiviteter som i verksamheterna syftar till liknande ambitioner som uttalats i strategin för förbättringsarbete. Flera goda förutsättningar byggs upp i termer av både samarbetsavtal med kommunerna som rena infrastruktursatsningar på moderna fastigheter och informationsteknologi. Dessa moderniseringsprojekt kommer successivt förbättra förutsättningarna för att driva en effektiv vård, ur samtliga perspektiv. Dock kan mycket åstadkommas med en högre grad av fokusering på att genomföra prioriterade projekt som framför allt rör den nära vården. I detta avseende följer Region Skåne det nationella arbetet för en god och nära vård som omfattar såväl kommunal vård, primärvård som viss sjukhusvård.

Flera förbättringsarbete pågår inom verksamheterna

Hälsostaden, som startade som projekt, övergick under våren 2018 i förvaltning. Liknande konceptutveckling sker i andra delar av regionen utifrån de lokala förutsättningar som finns.²⁰ På klinisk nivå kan också Hälsostaden uppvisa goda resultat inom bland annat områden som trycksår och medelvardtid. Genom återskapandet av sjukhusstrukturer har flera sjukhusledningarna tagit ett omtag och startat sjukhusövergripande förbättringsarbeten. På Helsingborgs lasarett finns det ett sjukhusövergripande strategiskt processarbete kring utnyttjande av slutenvårdsplatser. Flertal förbättringar av vårdprocesser och samverkan med primärvården och kommunerna har bidragit till en kortare medelvardtid vilket ökar tillgängligheten i slutenvården. På Lasarettet i Ystad görs satsningar på utbildning av samtliga chefer inom området systematiskt förbättringsarbete och fokus ligger på akuta processer. Med inspiration från standardiserade vårdflöpp inom cancerområdet har psykiatrin utvecklat stan-

19. Strategi för förbättringsarbete i Region Skåne 2016-2020.

20. Avtal om ansvarsfördelning och utveckling avseende hälso- och sjukvården i Skåne som tecknats mellan Region Skåne och kommunerna i Skåne.

dardiserade vårdförlopp för psykiatrisk vård med fokus på bedömningsprocesser för såväl barn- och ungdomspsykiatri som vuxenpsykiatri.

Inom Skånes universitetssjukvård (Sus) pågår flera förbättringsarbeten. Exempelvis har elektronisk hälsodeklaration inför operation införts. Vidare har nya arbetssätt utvecklats på akutmottagningen för gruppen multisykta äldre med biståndsbeslut. Denna grupp omhändertas nu snabbare genom samlade teaminsatser vilket gör att de kan återvända till hemmet/boendet inom 23 timmar och onödig inläggning undvikas. Stort fokus på produktionsplanering fortsätter likaså. Öppnande av en ankomstavdelning i Skånevård Sus, Lund som tar emot och förbereder patienter som ska opereras har effektiviserat vårdtider då patienterna inte behöver läggas in på vårdavdelning kvällen innan.

Särskilt prioriterade områden

Primärvård

Övergripande mål

- *Befolkningen ska i ökande grad kontakta primärvården som första instans vid behov av hälso- och sjukvård.*
- *En hög andel av befolkningen ska ha en känd fast vårdkontakt i primärvården.*

Arbetet med primärvårdens roll som första instans fortsätter

Under perioden januari-juni 2018 har antalet vårdkontakter och besök inom primärvården ökat med 2 procent respektive 1 procent i jämförelse med 2017. Detta har dock inte påverkat primärvårdens andel av vårdkontakterna i Skåne. Primärvårdens cirka 5,7 miljoner vårdkontakter ligger kvar på oförändrade 73 procent. En möjlig orsaksförklaring till det är att psykiatrien har ökat antalet vårdkontakterna med 5 procent och besöken med 2 procent medan somatiska specialiserade vården har ökat med 1 procent respektive 2 procent. Andelen besök inom primärvården har inte heller ökat. Under januari-juni var andelen 60 procent både 2017 och 2018. Förutom besök ökar även andra kontaktyper såsom videosamtal, telefonsamtal och indirekta kontakter som inkluderar

brev och *1177 Mina vårdkontakter*. Liknande trend finns även inom den somatiska vården.

Standardiserade vårdförlopp (SVF) används idag brett för att vid tidiga symtom av misstänkt cancer starta en snabb utredning och behandling. Vårdcentralerna som första instans förväntas ha en nyckelroll att remittera in i respektive SVF och andelen av remisserna som inkommit från primärvård har ökat från 46,7 procent år 2017 till 51,7 procent under januari-juli 2018 samtidigt som remissflödet totalt sett ökar.

Förberedelserna för införande

av fast vårdkontakt är i gång

Fast vårdkontakt inom all landstingsfinansierad öppenvården ska erbjudas alla patienter som begär det. Det kan vara en läkare eller annan vårdpersonal. Verksamhetschefen ska utse en fast vårdkontakt när det är nödvändigt för att tillgodose behovet av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet. För alla personer som blir inskrivna i slutenvården och bedöms behöva insatser från socialtjänst, kommunal hälso- och sjukvård eller offentligt finansierad öppenvård utses en fast vårdkontakt. Detta enligt den nya lagen om samverkan vid utskrivning som började gälla den 1 januari 2018. I dagsläget ser registrering av patientens fasta vårdkontakt olika ut och det är oklart hur många som hittills har fått en fast vårdkontakt.

Arbetet med utvecklingsuppdrag

"Vårdcentralernas förutsättningar och ersättningsmodell"

Inom det fleråriga utvecklingsprojektet *Hälsoval 2.0* fortskrider arbetet med förutsättningar och avtalsvillkor för vårdcentralerna. Det parallella uppdraget att anpassa den skånska vården till konsekvenserna av nationella utredningarna *Effektiv vård* och *God och nära vård* bidrar till komplexiteten i detta utvecklingsuppdrag.

Införandet av den nya lagen om

"Samverkan vid utskrivning" kräver ökad samverkan

Införandet av den nya lagen har lett till att antalet SIP har ökat. Ett nytt arbets-

sätt krävs för att samverka mellan olika aktörer ska utvecklas ytterligare. Inom exempelvis Skånevård Kryh pågår flera aktiviteter för att, tillsammans med kommuner, uppnå en mer sammanhållen vård och omsorg för äldre.

Tillgänglig och effektiv akutsjukvård

Övergripande mål

- *Tillgänglighet, kompetens och effektivitet inom akutsjukvården ska vara god.*

Vistelsetiden på akutmottagningarna är oförändrad jämfört med föregående år. Vistelsetiden på akutmottagningarna ska vara högst 4 timmar för minst 80 procent av alla patienter. Resultatet har under flera år pendlat mellan 60-70 procent med lägst måluppfyllelse på de största akutmottagningarna. Resultatet för januari-augusti 2018 är 63 procent, vilket är ungefär detsamma som för motsvarande period 2017 men lägre än 2016. En bidragande faktor är att många patienter måste stanna kvar på akutmottagningen i väntan på ledig vårdplats. För att förbättra genomströmningen på akutmottagningen beslutade hälso- och sjukvårdsnämnden i april 2018 att avsätta medel för att inrätta så kallade bedömningsplatser (observationsplatser) i anslutning till akutmottagningarna. Platserna är avsedda för patienter som behöver stanna en kortare tid för övervakning eller utredning. Det är för tidigt att se någon effekt på regional nivå men enligt uppgifter från bland annat Skånevård Sus, Malmö har andelen inläggningar på vanliga vårdplatser redan minskat.

Tillgänglighet till ambulanssjukvård ligger under det fastställda målet

Andelen patienter som nås inom 20 minuter av ambulans vid prio-1-larm ska uppgå till minst 90 procent. För perioden januari till augusti 2018 ligger siffran på 83 procent vilket är något lägre än för motsvarande period 2017. Orsakerna till detta är bemanningsproblematik under sommaren, framför allt i distrikt 1 (Malmö), lägre tillgänglighet av sjuktransporter via Skånetrafiken,

Akutsjukvård

Område	ID nr	Målnivå 2018	Utfall 2018 jan-aug	Utfall 2017	Utfall 2016
Vistelsestid på akutmottagning som understiger 4 timmar	ID0068	>80%	63,1 ●	62,7	64,6
Tillgänglighet av operation av höftfraktur inom 24 timmar	ID0081	>80%	67,6 ●	71,2	71,4
Reperfusion vid STEMI/LBBB inom rekommenderad tid	ID0153	>90%	75,8 ●	71,1	70,0
Andel som väntar mindre än 1 timme till första läkarbedömning	ID0210	>80%	45,0 ●	45,6	46,1
Andel som nås inom 20 min av ambulans vid prio 1-larm	ID0211	>90%	83,1 ●	84,8	81,3
Mediantid från ankomst till sjukhus till trombolysstart	ID0269	<40min	43,0 ●	47,5	50,0
Andel patienter med misstanke om svår sepsis som erhåller antibiotika inom en timme	ID0303		82,4 ●	84,7	83,2

Källa: Region Skånes kvalitetsapplikation – Akutsjukvård (hämtad 2018-09-18). Skånes resultat delår 2018 samt jämfört med 2017 respektive 2016. Kursiv indikatorer ingår i uppdraget 2018.

närheten till sjukhusen i storstäderna samt fler transporter mellan vårdinrättningar relaterat till vårdplatser. Projektet *Single responder*²¹ har påbörjats i distrikt 1 och kommer fortsätta framöver för att kunna utvärderas. Alla kommuner når måltal om en mediantid på högst 18 minuter. Mediantiden för hela Region Skåne är 9 minuter 38 sekunder (målet är högst 12 minuter).

Andelen patienter med stroke som får trombolysbehandling under 40 minuter ökar

Andelen patienter med stroke som behandlas med trombolys ligger högt i Region Skåne och tiden från ankomst till påbörjad trombolys fortsätter att minska och ligger nu mycket nära målnivån som är 40 minuter.

Högkvalitativ cancervård i hela Skåne

Övergripande mål

- *Delta i screening²² ska öka jämfört med 2017*
- *Region Skåne ska leva upp till de nationella målen för standardiserade vårdförlopp*
- *Alla patienter med nydiagnostiserad cancer ska erbjudas en rehabiliteringsbedömning*

21. "Single responders", även kallade bedömningsbilar. Det är en i området stationerad personbil utan vårdplats som är bemannad med en ensam, erfaren ambulanssjuksköterska som kan göra en första professionell sjukvårdsinstans i lägen som inte bedöms som livshotande.

22. Screening innebär undersökning av ett större antal människor för att finna förstadiet till en sjukdom eller en sjukdom innan den har gett symtom.

Allt fler får sin cancerdiagnos efter en SVF-utredning

Införandet av Standardiserade vårdförlopp (SVF) vid misstanke om cancer följer Region Skånes handlingsplan för 2018. De nationella målen för 2018 är redan uppfyllda och vi har nu 31 fungerade SVF för olika cancerdiagnoser i drift. Sedan 2015 har 42 500 patienter påbörjat utredning inom ett SVF i Skåne och 33 procent av dem hade cancer. I Skåne kommer under 2018 ca 6 000 personer, det vill säga 75 procent av alla som får cancer, få diagnosen efter en SVF-utredning. Det nationella målet är att 70 procent ska få sin cancerdiagnos via en SVF år 2020.

SVF inom primärvården – ett paradigmskifte

Skåne har varit framgångsrika att involvera primärvården i SVF-arbetet och geo mappning visar att alla Skånes vårdcentraler remitterar SVF-patienter i ett rimligt antal. Man ser geografiska skillnader som troligen bottnar i generella olikheter i vårdkonsumtion i olika delar av Skåne. Den största vinsten med SVF-införandet är att man nu kan erbjuda en likvärdig och standardiserad utredning oavsett var man söker i Skåne samt att man snabbt blir omhändertagen av specialistvården vid allvarliga symtom. Enligt primärvårdsläkarna har det skett ett paradigmskifte.

Problem med tillgänglighet återstår för vissa utredningar samt operation/åtgärd Inom specialistvården går utredningen från remiss till beslut om behandling fortare än före SVF-införandet. Till

några undersökningar är det fortfarande problem med tillgänglighet såsom MR och koloskopier. Det är problem med väntetider för alla typer av behandlingar, såsom läkemedel och strålning. Störst problem är väntetider till operation, framför allt på grund av bristen på operationssjuksköterskor och vårdplatser. Insatser pågår i de tre sjukvårdsnämnderna för att åtgärda denna brist på operationskapacitet.

Tidsmålet från välgrundad misstanke till start behandling är oförändrat Måluppfyllelsen avseende tidsmålen var låg redan vid starten av SVF 2015. Ett stort förbättringsarbete har genomförts och genomförs dagligen i hela Skåne, i både privat och offentligt finansierad vård, för att förkorta väntetiderna, vilket har medfört förkortade tider så att det nu från start av ett SVF till behandling tar i mediantid 34 dagar. Totalt i Skåne klarar under januari-augusti 2018 cirka 50 procent det nationella tidsmålet från välgrundad misstanke till start behandling. Det nationella målet är att 80 procent ska klara tidsmålen 2020. Totalt ses ingen stor förbättring mellan 2017 och 2018 men några processer utmärker sig positivt;

- Blodcancer och skelettsarkom klarar redan nu tidsmålen
- Prostatacancer har förbättrats från 28 till 45 procent
- Gallvägscancer från 23 till 54 procent
- Äggstockscancer från 32 till 53 procent
- Peniscancer från 26 till 67 procent

Cancervård

Område	ID nr	Målnivå 2018	Utfall 2018 jan-aug	Utfall 2017	Utfall 2016
Kontaktsjuksköterska vid cancer	ID0242	>80%	65,5 ●	1,8	0
AML	ID0272	>80%	100,0 ●	88,9	89,2
Huvud-halscancer	ID0273	>80%	70,1 ●	60,1	56,1
Matstrups- och magsäckscancer	ID0274	>80%	32,3 ●	36,6	32,1
Prostatacancer	ID0275	>80%	45,3 ●	28,3	31,4
Urinvägscancer	ID0276	>80%	22,2 ●	46,7	68,5
Lungcancer	ID0277	>80%	26,5 ●	22,9	24,3
Bröstcancer	ID0278	>80%	45,2 ●	48,1	56,8
Tjock- och ändtarmscancer	ID0279	>80%	42,1 ●	41,0	54,7
Malygna lymfom	ID0280	>80%	44,8 ●	36,7	36,7
AOS/DC	ID0307	>80%	69,2 ●	68,6	70,6
Bukspottkörtelcancer	ID0308	>80%	35,6 ●	31,9	22,6
CUP/DC	ID0309	>80%	63,1 ●	59,9	59,4
Gallvägscancer	ID0310	>80%	54,2 ●	22,6	23,8
Hjärtumörer	ID0311	>80%	74,2 ●	73,8	63,8
Levercancer	ID0312	>80%	34,8 ●	23,9	19,2
Hudmelanom	ID0313	>80%	75,8 ●	73,3	78,7
Myelom	ID0314	>80%	75,8 ●	68,0	83,3
Äggstockscancer	ID0315	>80%	50,5 ●	31,9	45,5
Analcancer	ID0326	>80%	28,6 ●	37,5	
Skelett- och mjukdelssarkom	ID0327	>80%	100,0 ●	68,8	
Sköldkörtelcancer	ID0328	>80%	39,2 ●	50,0	
Testikelcancer	ID0329	>80%	37,5 ●	31,3	
Peniscancer	ID0330	>80%	66,7 ●	25,8	
Livmoderkroppscancer	ID0331	>80%	50,9 ●	36,6	
Livmoderhalscancer	ID0332	>80%	11,1 ●	0	
Njurcancer	ID0333	>80%	18,2 ●	25,5	
Standardiserade vårdförlopp (SVF) inom stipulerad tid	ID0341	>80%	50,9 ●		
Andel patienter med cancerdiagnos som ingår i ett SVF-förlopp	ID0342	≥70%	74,6 ●		
Tidig rehab-bedömning till SVF-patient	ID0343	≥80%	28,8 ●		
Buksarkom	ID0391	≥80%	33,3 ●		
Neuroendokrina buktumörer	ID0392	≥80%	100,0 ●		

Källa: Region Skånes kvalitetsapplikation – Cancervård (hämtad 2018-09-18). Skånes resultat delår 2018 samt jämfört med 2017 respektive 2016. Kursiv indikatorer ingår i uppdraget 2018.

Skånevård Sus har något sämre måluppfyllnad jämfört med Skånevård Sund och Kryh, vilket framför allt beror på att de mest komplicerade utredningarna och behandlingarna sköts på Sus. De cancerprocesserna med lägst måluppfyllelse är livmoderhalscancer (11 procent), njurcancer (19 procent) och urinvägscancer (23 procent). Extra insatser riktas nu mot dessa processer för att förbättra resultaten, men bristen på urologer är fortfarande ett problem i hela Sverige.

Fler får stöd av en kontaktsjuksköterska jämfört med förra året

Alla som får en cancerdiagnos ska få stöd av en kontaktsjuksköterska. Bedömningen är att detta sker i hela Skåne.

Denna bedömning baseras på resultat i kvalitetsregister samt den under 2018 införda registreringen i SVF-uppföljningen. Utbildning och information kring registreringen pågår så att måluppfyllelsen i registreringen kommer öka under hösten.

Måluppfyllelsen avseende rehabiliteringsbedömning förväntas öka ytterligare under hösten

Alla patienter med nydiagnostiserad cancer ska erbjudas en rehabiliteringsbedömning. Sedan februari 2018 registreras detta och följs upp. Återkommande bedömningar av rehabiliteringsbehov är utgångspunkten för att rätt åtgärder sätts in i rätt tid. Utbildningar för kontaktsjuksköterskorna avseende rehabili-

teringsbehovet, registrering och plan för cancerrehabilitering pågår så att måluppfyllelsen kommer att öka under hösten.

Förlossningsvård och kvinnors hälsa

Övergripande mål

- *Säker vård i samband med barnafödande – Gravida och födande kvinnor upplever tillgänglig, trygg och sammanhållen vård*

Tre av fem sjukhus uppfyller målet - att minst 95 procent föder på självvald förlossningsavdelning

Kvinnor i förlossning ska omhändertas på vald förlossningsavdelning, och hänvisning ska endast ske då kvinnans medicinska tillstånd kräver vård på an-

Förlossningsvård och kvinnors hälsa

Område	ID nr	Målnivå 2018	Utfall 2018 jan-aug	Utfall 2017	Utfall 2016
<i>Hänvisning till annan förlossningsavdelning</i>	ID0263	<5%	5,8 ●	6,1	6,2

Källa: Region Skånes kvalitetsapplikation – Förlossningsvård och kvinnors hälsa (hämtad 2018-09-18). Skånes resultat delår 2018 samt jämfört med 2017 respektive 2016. Kursiv indikatorer ingår i uppdraget 2018.

Indikator: Andel patienter i förlossning som hänvisas till annan förlossningsklinik utan medicinska skäl

Sjukhus	Målnivå 2018	Utfall jan-aug	Utfall 2017	Utfall 2016
Centralsjukhuset Kristianstad (CSK)	<5%	4,5 ●	3,6	4,7
Helsingborgs lasarett (HBG)	<5%	1,3 ●	0,8	1,3
Skånes Universitetssjukhus Lund	<5%	14,8 ●	12,6	15,3
Skånes Universitetssjukhus Malmö	<5%	1,7 ●	2,0	1,4
Lasarett i Ystad	<5%	7,7 ●	8,0	10,2

nat ställe. Målet är att minst 95 procent föder på självvald förlossningsavdelning. Tre av fem sjukhus uppnår målet. Helsingborgs sjukhus och Sus Malmö ligger sedan en lång tid tillbaka stabilt med god måluppfyllelse. Centralsjukhuset i Kristianstad har viss variation månadsvis men når målet totalt sett för perioden januari-augusti. Sjukhuset i Ystad har hänvisat 7,7 procent av patienterna till annan förlossningsavdelning vilket är något bättre jämfört med föregående mätperiod. Sus Lund ligger fortsatt långt från måluppfyllelse och hänvisade 14,8 procent av patienterna. De flesta som hänvisas från Lund omhändertas i Malmö, vilket således är inom samma klinik vid Skånes univer-

sitetssjukhus. Den dominerande orsaken till att kvinnor hänvisas till annan förlossningsavdelning är att antalet förlossningsrum inte räcker till. Arbete pågår för att effektivisera vårdprocesserna så att fler förlossningsrum frigörs snabbare. Med det ökande antalet förlossningar är det dock utmanande inom ramen för befintlig verksamhet att tillgodose behovet.

Psykisk hälsa

Övergripande mål

- *De psykiatriska patientprocesserna ska vara sammanhållna, patienten ska vara delaktig i planering av vården och patientnöjdheten ska vara högre än riksnittet*

- *Antal självmord ska minska, nollvision ska råda*
- *Barn med psykisk ohälsa, utvecklingsstörning och barn som får illa ska tidigt identifieras genom samverkan med socialtjänst och elevhälsa*

Arbetet med att

öka patientens delaktighet fortgår

En nationell patientenkät för psykiatri har genomförts under 2018 med ett annat upplägg än för tidigare enkäter. Det finns ännu inga publicerade resultat och det har identifierats problem med mätningen vilket kan leda till att det inte kommer att finnas några kvalitetssäkrade resultat att tillgå. Arbetet med Region Skånes handlingsplan för suicid-

Psykisk hälsa

Område	ID nr	Målnivå 2018	Utfall 2018 jan-aug	Utfall 2017	Utfall 2016
<i>Samordnad individuell plan för patient med psykisk ohälsa</i>	ID0001	≥10 ökning/år	-2,9 ●	5,6	
<i>Tvångsvård</i>	ID0002	≥10 minsk/år	-3,7 ●	900,7	
<i>Suicideprevention – återbesök inom 8 dagar</i>	ID0009	>55%	56,0 ●	54,9	54,7
<i>Förskrivning av pregabalin</i>	ID0042	0 ökning	-3,9 ●	-4,1	
<i>Återfallsförebyggande läkemedel vid alkoholproblem</i>	ID0045	>5% ökning/år	-1,4 ●	6,2	
<i>Täckningsgrad i nationella kvalitetsregister Bipolär</i>	ID0054	>70%	2,1 ●	2,7	
<i>Täckningsgrad i nationella kvalitetsregister för ECT</i>	ID0055	>70%	13,5 ●	15,8	
<i>Täckningsgrad i nationella kvalitetsregister Psykos</i>	ID0056	>70%	0,9 ●	3,4	
<i>Tillgänglighet barn och unga med psykisk ohälsa, genomförda första besöket inom 30 dagar</i>	ID0079	>95%	91,1 ●	87,1	91,2
<i>Antal akutsökande på vuxenpsykiatriska akutmottagningar</i>	ID0222	Ingen ökning	-13,2 ●		
<i>Tillgänglighet till vuxenpsykiatri</i>	ID0233	>60%	30,0 ●	35,7	41,4
<i>Registrering för orosanmälan enligt SOL</i>	ID0255		0,0 ●	20,0	0,0

Källa: Region Skånes kvalitetsapplikation – Psykisk hälsa (hämtad 2018-09-18). Skånes resultat delår 2018 samt jämfört med 2017 respektive 2016. Kursiv indikatorer ingår i uppdraget 2018.

prevention 2018-2022 har påbörjats med bland annat bemanning av deluppdragen.

Arbetet utifrån Region Skånes Strategiska plan för psykisk hälsa 2017-2023 fortskrider

Region Skånes *Strategiska plan för psykisk hälsa 2017-2023* fastställdes i december 2017. Förberedelser för inrättande av strategiskt råd pågår. Beslut om satsningar inom området psykisk hälsa som tagits under 2018 ligger till stor del inom planens riktning.

Kvalitetsprojekt avseende införande och utvärdering av naloxen pågår

Samtliga planerade enheter/mottagningar, 23 stycken, har genomgått utbildning för utdelning av naloxon till målgruppen. 266 naloxonkit har hittills distribuerats till patienter.

Standardiserade vårdförlopp inom psykiatrisk vård har påbörjats
Arbete pågår i division psykiatri inom flera områden.

En drivande utvecklingsaktör Digitalisering för framtidens hälso- och sjukvård

Förberedelserna för införande av *Skånes Digitala Vårdsystem (SDV)* är i gång. SDV kommer att innebära en gemensam, heltäckande modern digital plattform för hela vården med enbart en inloggning för medarbetaren. Införandet är en stor omställning och kommer att påverka hela hälso- och sjukvården de kommande åren.

Användningen av e-tjänster via 1177 varierar. Regionalt sett är det 48 procent av Skånes invånare som någon gång har varit inloggade i e-tjänsterna och patienterna öppnar journalen vid 51 procent av alla inloggnings. På Sus, exempelvis, kan det konstateras att antalet inkomna ärenden via 1177 ökade med 20 procent mellan 2016 och 2017 under perioden januari-juni. Under motsvarande period mellan 2017 och 2018 fördubblades ökningen av inkomna ärenden. Digitaliseringen ökar och det finns en större medvetenhet bland patienter och medarbetare. Andelen listade invå-

nare med konton på 1177 e-tjänster har ökat under rapporteringsperioden. I juli 2017 var andelen 39 procent och i juli 2018 är motsvarande andel 47 procent.

Utbildningsuppdraget

Den skånska hälso- och sjukvården har tre uppdrag: att bedriva hälso- och sjukvård, forskning och utbildning. Utbildningsuppdraget ska säkerställa tillgången till rätt kompetens och det förs därför kontinuerlig dialog med de skånska lärosätena för att säkra Region Skånes tillgång till kompetens. Behovet av utbildningsplatser ökar från år till år liksom antalet utbildningsanordnare, och utmaningen att balansera hälso- och sjukvårdens olika uppdrag blir allt mer komplex.

En del i att säkra den framtida kompetensförsörjningen är att ha en god genomströmning av studenter på lärosätenas sjuksköterskeprogram. Som ett led i detta påbörjades våren 2018 täta dialoger med Skånes tre lärosäten; Malmö universitet, Högskolan i Kristianstad och Lunds universitet. Dialogerna mynnade ut i tre överenskommelser, en med respektive lärosäte, där lärosätena från hösten 2019 kommer att ha antagning till specifika orter där studenterna kommer att göra den största delen av sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU).

- Malmö universitet – antagningsorter Malmö, Ystad och Trelleborg.
- Högskolan i Kristianstad – antagningsorter Kristianstad-Hässleholm och Helsingborg-Ängelholm.
- Lunds universitet – antagningsort Lund - Landskrona

Målsättningen är att den lokala anknytningen till sjukhusorterna ska ge studenterna en ökad trygghetskänsla under VFU-perioderna, att sjukhusen känner ett större ansvar för studenterna under den verksamhetsförlagda utbildningen och att lärosätena får en större genomströmning av studenter som kommer att kunna anställas i Region Skåne.

För att den praktiska delen av utbildningarna ska bli kvalitativt bra för både studenter och arbetsgivare är det av största vikt att det finns handledare i

verksamheterna. Handledarna finns bland Region Skånes medarbetare, och de ska ha rätt kompetens och rätt förutsättningar för att klara uppdraget. Tillgången till handledare är av avgörande betydelse för framtida kompetensförsörjning. De praktikavtal som Region Skåne har med utbildningsanordnare ställer särskilda krav på handledning som en viktig del i den verksamhetsförlagda utbildningen. Ett flertal regionala kurser har genomförts med deltagare från olika yrkesgrupper och över förvaltningsgränserna.

Diskussioner förs om att öka det interprofessionella lärandet genom att låta olika professionsutbildningar mötas under praktiken. Utvecklingen går från handledning av enskilda studenter i enskilda moment till att integrera lärandet på arbetsplatserna där studerande på olika nivåer och i olika program kan mötas i aktiviteter för att lära genom kliniskt arbete. Detta kan göras under praktik på kliniska utbildningsavdelningar/utbildningssalar och med patientfall som ska lösas tillsammans. Arbetsättet för studenterna gynnar framtida teamarbete i vården.

Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare

Hälso- och sjukvårdsnämnden har, utifrån vad som synliggörs i reglementet, vilket tar utgångspunkt i kommunallagen 6 kap § 7, ett samlat ansvar för ledningen av hälso- och sjukvården i Region Skåne, vari uppföljning av upphandlade vårdtjänster utgör en av flera delar. Driftformerna för upphandlade vårdtjänster medger något olika förutsättningar för uppföljning och innebär att förhållningssättet kan behöva anpassas till de fyra olika lagstiftningar som finns beträffande upphandlade vårdtjänster – lagen om offentlig upphandling (LOU), lagen om valfrihetssystem (LOV), lagen om läkarvårdsersättning (LOL) lagen om ersättning för fysioterapi (LOF).

Uppföljning av upphandlade vårdtjänster sker i form av fortlöpande systematiska uppföljningar, dels månadsvis beträffande fakturakontroller av produktion och ekonomi i tertial- och års-

redovisningar, dels i form av periodiserade uppföljningar. Vidare sker fördjupade uppföljningar, vilka kan ske på förekommen anledning eller utifrån tematisk grund. Dessutom kan uppföljning ske som särskild revision och tillsyn utifrån medicinska och ekonomiska grunder och då mot bakgrund av speciella omständigheter.

- Fortlöpande uppföljning (omfattar LOU, LOL/LOF samt LOV där för sistnämnda både uppföljning på plats hos leverantörer samt dialogmöte i större forum ingår) – 96 stycken
- Fördjupad uppföljning (omfattar både fördjupad uppföljning på förekommen anledning samt på tematisk grund) – 40 stycken
- Medicinsk revision – 10 stycken

Ekonomiskt resultat och utveckling

Efter årets första åtta månader redovisar hälso- och sjukvårdssektorn ett sammanlagt resultat på -160 miljoner kronor vilket är 147 miljoner kronor bättre än föregående år men 586 miljoner kronor sämre än den periodiserade budgeten. De inlämnade årsprognoserna visar på ett sammanlagt negativt resultat om -1 118 miljoner kronor. Här till kommer resultatkravet i budgeten på sammanlagt 37,5 miljoner kronor vilket innebär att den prognostiserade budgetavvikelsen uppgår till -1 156 miljoner kronor. Åtgärder för en ekonomi i balans och för att bromsa den höga kostnads-

Resultat per nämnd/förvaltning

Miljoner kronor	2017 jan-aug	2018 jan-aug	Budget 2018 jan-aug	Prognos helår	Budget helår
Skånevård Kryh	-91,3	-29,3	52,2	-105,0	7,9
Skånevård Sund	31,7	70,8	120,7	-99,0	10,4
Medicinsk service	48,0	65,3	15,0	0,0	0,0
Skånes universitetssjukvård	-232,2	-229,0	216,1	-705,0	18,8
Hälsostaden i Ängelholm	-6,9	-9,4	7,1	-19,4	0,4
Habilitering och hjälpmedel	25,2	29,3	14,5	11,0	0,0
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-80,6	-57,2	0,6	-201,0	0,0
TOTALT	-306,2	-159,5	426,1	-1118,4	37,5

utvecklingen har identifierats av samtliga nämnder och delvis genomförts/påbörjats.

I resultatet ingår all verksamhet som är finansierad med skattemedel, det vill säga både resultat för verksamhet som bedrivs i offentlig/egen regi och regionens kostnader för vård som bedrivs i privat regi. Den totala intäkten är marginellt bättre än budget. Vid jämförelse mot föregående år är det framförallt regionbidraget som ökat vilket beror på kompensation för löne- och prisuppräknings (LPIK) och demografi, nya politiska satsningar samt verksamhetsövergångar från regionstyrelsen till medicinsk serviceförvaltning exempelvis 1177-vårdguiden på telefon och kliniskt träningscentrum (KTC). Den totala kostnadsmassan överstiger budget med 2,5 procent eller 622 miljoner kronor. Vid jämförelse mot föregående år finns vissa jämförelsestörande poster i form av exempelvis verksamhetsövergångar/förflyttningar från regionstyrelsen till medi-

cinsk serviceförvaltning. Vid beräkning av bruttokostnadsutveckling mellan åren exkluderas jämförelsestörande poster. Den justerade bruttokostnadsutvecklingen för verksamheten i egen regi uppgår till 3,9 procent jämfört med samma period förra året.

Personalkostnaden avser enbart offentlig/egen regi och står för cirka 50 procent av den totala kostnadsmassan, det vill säga här ingår inte personalkostnaden för vård som bedrivs av andra utförare. Kostnaden överstiger budget med drygt 2 procent och jämfört med föregående år uppgår personalkostnadsutvecklingen till 2,5 procent exklusive medicinsk serviceförvaltning.

Kostnaden för inhyrd personal uppgår till drygt 231 miljoner kronor, och av detta utgör 204 miljoner kronor inhyrning från bemanningsföretag. Kostnaden för inhyrning från bemanningsföretag har ökat med 8 procent jämfört med föregående år. Det är inhyrning av sjuksköterskor och övrig personal som

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	2017 jan-aug	2018 jan-aug	Budget 2018 jan-aug	Prognos helår	Budget helår
Regionbidrag	21 200,9	22 461,5	22 461,4	33 692,2	33 692,1
Patientavgifter	300,2	300,8	298,8	465,0	459,8
Försäljning verksamhet, varor och tjänster	1 703,6	1 719,0	1 718,4	2 648,8	2 614,9
Övriga intäkter och bidrag inkl statsbidrag	803,6	790,7	754,9	1 149,6	1 157,4
Verksamhetens intäkter	23 708,1	24 971,2	24 934,7	37 490,6	37 464,4
Personalkostnader	-12 009,5	-12 487,4	-12 231,3	-19 280,9	-18 825,1
Kostnader för inhyrd personal	-213,2	-231,5	-131,5	-335,0	-205,6
Köp av verksamhet, material och tjänster	-5 170,2	-5 530,0	-5 240,6	-8 489,5	-7 981,4
Läkemedel	-2 990,1	-3 146,3	-3 185,0	-4 778,2	-4 806,2
Övriga kostnader och bidrag	-3 332,8	-3 414,9	-3 382,2	-5 227,2	-5 100,0
Verksamhetens kostnader	-23 715,7	-24 810,2	-24 170,7	-38 110,9	-36 918,2
Kapitalkostnad	-298,7	-320,5	-337,9	-498,1	-508,7
RESULTAT	-306,2	-159,5	426,1	-1 118,4	37,5

har ökat medan inhyrning av läkare har minskat.

Läkemedelskostnaden ligger någon procentenhet lägre än budgeterat. Det regionala arbetet med kunskapsstyrning i kombination med ekonomisk styrning har lett till att de skånska kostnaderna för läkemedel nu ligger betydligt lägre än i de flesta andra landsting. Från 2015 har dock ökningstakten stigit märkbart, såväl i Skåne som i andra landsting, och detta beror huvudsakligen på väl motiverade orsaker som tillkomst av nya effektiva läkemedel. Den nationella processen för ordnat införande av nya läkemedel bidrar dessutom till snabbare introduktion. Andra områden med höga kostnadsökningar är sjukvårdsmaterial samt kostnader för lokaler och olika förbrukningsinventarier.

Mer detaljerad information finns i respektive förvaltnings/nämnds verksamhetsberättelse.

Läs mer i:

- Hälsö- och sjukvårdsnämndens verksamhetsberättelse
- Rehabilitering- och hjälpmedelsnämndens verksamhetsberättelse
- Sjukvårdsnämnden Kryhs verksamhetsberättelse
- Sjukvårdsnämnden Sunds verksamhetsberättelse
- Sjukvårdsnämnden Sus verksamhetsberättelse

Kollektivtrafik

Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse

Den skånska kollektivtrafiken fortsätter att utvecklas positivt. Från årsskiftet fram till och med augusti månad har Skånetrafiken genomfört nästan 110 miljoner resor. Aldrig förr har så många rest kollektivt i Skåne. Skånetrafikens övergripande mål om 8 av 10 nöjda kunder till år 2025 och 40 procents marknadsandelar av alla motorburna resor 2030, bedöms ligga inom räckhåll. Störningar i infrastrukturen bidrar till att för året uppsatta mål avseende *Nöjd kund-index* (NKI) och resandeutveckling inte kommer att nås. Trots det görs bedömningen att målen uppfylls.

Region Skånes uppdrag inom kollektivtrafik

Skånetrafiken ansvarar för planering och genomförande av regional kollektivtrafik som följer av att Region Skåne är regional kollektivtrafikmyndighet enligt lag. I ansvaret ligger både det samlade kundansvaret och ansvaret för utveckling av såväl den skattesubventionerade som den kommersiella trafiken. Region Skåne driver i samverkan med sex sydlän och danska Trafikministeriet Öresundstågtrafiken. Kollektivtrafiknämnden ansvarar även för färdtjänsten i 23 kommuner och för sjukresorna i Skåne.

En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet Kollektivtrafiken utvecklar Skåne

Kollektivtrafiken är i många avseenden en förutsättning för Region Skånes utveckling. Ett ökat kollektivt resande bidrar till en högre framkomlighet och mindre utsläpp. Kollektivtrafiken behöver därför fortsätta att utvecklas för att höja kundernas förtroende för kollektivtrafiken. Året 2018 har hittills inte

motsvarat den önskade bilden vad gäller kundernas nöjdhet med Skånetrafiken.

Nöjd kund-index (NKI) för återkommande kunder (enligt den nationella undersökningen *Kolbar*) når sammantaget 55 procent, vilket är högre än motsvarande period 2017 men lägre än det satta målet för året. Nöjdheten hos de kunder som reser med färdtjänst och sjukresor är något bättre än 2017. Till och med augusti är resultatet 86 procent, jämfört med målet som är 88 procent.

Kollektivtrafiken förutsätter bättre infrastruktur

De många störningarna i järnvägsinfrastrukturen och brister i trafikinformation under våren och sommaren ger ett försämrat förtroende för tågtrafiken och leder till en lägre nöjdhet och en lägre resandeutveckling. Därför kommer arbetet för att nå högre punktlighet och bättre kundomhändertagande av resenärer när ett stort läge uppstår intensifieras under hösten 2018. Busstrafiken påverkas av stora trafikomläggningar i både Lund, Malmö och Helsingborg då förberedelser för spårväg och stadsbussexpresser görs i infrastrukturen. Detta syns i såväl trafikpunktlighet som i antalet resande och kundnöjdhet.

En drivande utvecklingsaktör

Resandet fortsätter att öka, dock i en lägre takt än tidigare. Ökningen hittills i år är sammantaget 1 procent. Resandet påverkas av störningar i järnvägsinfrastrukturen och försämrad framkomlighet i de större städerna. I Helsingborg kommer nya busskörfält på sikt att innebära att HelsingborgsExpressen får den rakaste och snabbaste vägen till centrum. I Lund kommer spårvägen att innebära snabbt och enkelt resande

mellan ESS och Lund C. Omställningen till fossilbränslefri kollektivtrafik fortsätter och inom ramen för trepartssamarbetet i Malmö införs elbussar på linje 7, och för att kunna vara så konkurrenskraftiga som möjligt gentemot biltrafiken genomförs nu ett antal infrastrukturåtgärder i Malmö. Skånetrafiken kommer att nå målet om fossilfri kollektivtrafik till 2020.

Utvecklingsarbetet för ett nytt modernt biljett- och betalsystem har fortsatt. Möjlighet att köpa biljett och resa med nya appen till Danmark samt att låna ut sin biljett har lanserats. Enkelheten i att köpa biljett har påverkat NKI positivt. Det nya biljett- och betalsystemet utvecklas kontinuerligt och kommer att leva parallellt med det ”gamla” Jojo-system som gradvis avvecklas och ersätts vid årsskiftet 2019/2020.

Serviceresor

Inom affärsområde *Serviceresor* har det genomförts en rad förändringar för ökad kundnöjdhet och bättre flödeshantering. Beställningsmottagningen har från 2018 övertagits i egen regi, vilket gör att trafikledning och beställningscentralen får en bättre överblick av verksamheten. Efter övertagandet har noterats en kraftig uppgång avseende resenärernas nöjdhet med kundmottagandet vid beställning av resor, där fler än 9 av 10 kunder är nöjda med bemötandet. En webbokning för sjukresor har tagits fram i samarbete med sjukvården. Webbokningen förväntas underlätta sjukvårdspersonalens arbete med beställning av sjukresor.

Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare

Uppföljningen syftar till att säkerställa att leverantörer, i huvudsak trafikföretag, levererar enligt avtal. Den dagliga

samverkan med trafikföretagen styrs av samverkansavtal, affärsplaner, särskilda planeringsprocesser och styrgrupps-/ledningsmöten mellan avtalsparterna. Trafikföretagen som för närvarande utför trafikuppdrag åt Skånetrafiken har i samband med prekvalificering till trafikupphandling bedömts vara ekonomiskt solventa.

Affärsområde Buss

Uppföljningen grundas på mål och nyckeltal och beskrivning av genomförda aktiviteter som redovisas enligt särskilda rutiner till Skånetrafiken. Produktionsnyckeltal redovisas dagligen, varefter de tillsammans med övriga mål och aktiviteter analyseras i månatliga uppföljningsmöten inom ramen för respektive trafikavtal. I de fall där avvikelser konstateras i den löpande uppföljningen upprättas handlingsplaner och aktiviteter som stäms av i samband med avtalsmöten med trafikföretagen. Utöver uppföljningsmöten träffas avtalsansvariga i särskilda avtalsmöten för att stämma av mer principiella frågor och övergripande aktiviteter.

Avtalsmodellen med trafikföretagen är under ständig utveckling. De avtal som nu träder i kraft har en årlig egenkontroll där trafikföretagen i en skriftlig rapport beskriver hur man säkerställer den kvalitet och de processer man beskrivit i anbudet. Egenkontrollen är uppbyggd kring de frågeställningar som fanns i förfrågningsunderlagen och som anbudet utgår ifrån. Skånetrafiken granskar rapporten och bedömer om avtalad kvalitet är säkerställd. Vid eventuella brister tas skriftliga åtgärdsplaner fram och brister ska åtgärdas inom tre månader.

Årligen sker en omfattande extern kundundersökning ombord på våra bussar. Kundernas bedömning av leveransen inom olika kvalitetsområden avgör om de fastställda kvalitetsmålen har uppnåtts och genererar bonus eller vite till trafikföretaget.

Affärsområde Tåg

Tillsammans med företagen som bedriver tågtrafik på uppdrag av Skånetrafiken, styrs affären med hjälp av affärs-

planen. Planen definierar årsmålen och aktiviteter för att nå målen. Affärsmöten sker månadsvis mellan de båda parterna. Under dessa möten går vi tillsammans igenom rapporterna och tar fram handlingsplaner i de fall det finns avvikelser från plan.

Skånetrafiken följer även upp andra nyckeltal som punktlighet, utförandegrad och förseningsorsaker. Uppföljningsarbetet förstärks i det nya Pågåtågsavtalet som gäller från december 2018. Tillsammans med trafikföretaget har Skånetrafiken satt upp en enklare rapporteringsstruktur och lagt fast tydligare mätpunkter framför allt under ett stort läge.

Årligen sker en omfattande extern kundundersökning ombord på våra tåg. Kundernas bedömning av leveransen inom olika kvalitetsområden avgör om de fastställda kvalitetsmålen har uppnåtts och genererar bonus eller vite till trafikföretaget.

Under året har Skånetrafiken tecknat avtal med Öresundståg AB om att förstärka bolagets operativa förmåga, till exempel daglig uppföljning av fordonsunderhåll eller daglig driftsättning av fordon. Därmed har Öresundståg AB lagt ut ett stort antal uppgifter och sammanhängande beslut som rör den dagliga driften på Skånetrafiken. Detta gör uppföljningen mer effektiv och höjer kvaliteten i den dagliga driften.

Affärsområde Serviceresor

Löpande uppföljning sker med trafikföretagen, dels genom regelbundna affärsplanemöten med respektive trafikföretag men även via så kallade förar-råd, egenkontroller och revisioner.

För trafikavtal som trädde i kraft 2018 innebär det att vi även har uppföljning av ställda lönekrav och sociala villkor som avtalet innefattar. Med nya incitamentsavtal har punktligheten i år ökat och ackumulerat har man nu 91 procents punktlighet.

Löpande stickprovskontroller genomförs i trafiken. Om brister upptäcks kallas fordonet/trafikföretaget till en extra kontroll. Drivmedel och miljökrav kontrolleras och följsamheten och förarcertifiering följs upp enligt avtal. Utöver

den ekonomiska bedömningen av trafikföretagen som görs i samband med prekvalificering till trafikupphandling, sker en löpande ekonomisk uppföljning av trafikföretagen via UC, Sveriges största kreditupplysningsföretag.

Rapportering i kvalitetsledningssystemet Avic följs upp och materialet utvärderas och ligger till underlag för fortsatt förbättringsarbete. Beställningsmottagningen som startats upp och nästa steg är att skapa rutiner som effektiviserar bokningarna och höjer kvaliteten. Kunderna upplever att det goda bemötandet i bokningen har ökat till 92 procent. Webbokning för sjukvården har utvecklats och implementering kommer att ske under hösten, vilket kommer ge stora tidsvinster för både sjukvården och bokningen.

Ekonomiskt resultat och utveckling

Resultatet efter årets andra tertial uppgår till 118 miljoner kronor, vilket är 110 miljoner kronor bättre än periodiserad budget. Totala biljettintäkter uppgår till 1 798 miljoner kronor. 90 miljoner kronor sämre än budget. Resandet för perioden ökade med endast 0,8 procent, 2,3 procentenheter mindre än budgeterat och är den huvudsakliga orsaken till att biljettintäkterna inte når upp till budgeterad nivå. Bidrag från Trafikverket avseende Sommarlovsbiljetten ger ett positivt tillskott på 45 miljoner kronor. Övriga intäkter, som inkluderar serviceresor uppgår till 228 miljoner kronor vilket är 15 miljoner kronor bättre än budgeterat. De totala intäkterna för Skånetrafiken uppgår till 3 810 miljoner kronor. På kostnadsidan uppgår trafikkostnaderna till 3 027 miljoner kronor, vilket är 87 miljoner kronor bättre än budget. Huvudsakligen beror det på låg utförandegrad i tågtrafiken som medför lägre kostnader för både trafikentreprenad, banavgifter och bonusar till entreprenörer. De totala kostnaderna uppgår till 3 692 miljoner kronor, 138 miljoner kronor bättre än budgeterat.

Prognosen för helåret för Skånetrafiken är för närvarande +20 miljoner kronor. Intäkterna antas bli 47 miljoner kronor sämre än budget, främst bero-

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	2018 jan-aug	Budget 2018 jan-aug	2017 jan-aug	Budget helår	Prognos helår
Kontant	380	372	274	566	566
Reskassa	442	477	564	740	685
Periodkort	702	785	701	1 181	1 126
Skolkort	113	113	110	206	206
Övriga biljettintäkter	161	141	133	220	220
Servicesor	133	130	127	196	201
Övriga intäkter	140	84	117	125	183
Regionbidrag	1 720	1 720	1 566	2 580	2 580
Periodiskt investeringsbidrag	18	17	18	26	26
Verksamhetens intäkter	3 810	3 838	3 609	5 840	5 793
Entreprenadkostnader	-2 692	-2 780	-2 594	-4 248	-4 181
Servicesor	-229	-219	-216	-340	-362
Övriga trafikknkostnader	-105	-115	-113	-169	-169
Övriga verksamhetskostnader	-104	-111	-80	-168	-168
Info och marknadsföring	-20	-21	-25	-31	-31
Köpta tjänster och provision	-64	-67	-60	-103	-103
Personalkostnader	-154	-170	-143	-263	-249
Avskrivningar	-266	-284	-252	-425	-425
Finansnetto	-56	-65	-54	-94	-86
Verksamhetens kostnader	-3 692	-3 830	-3 537	-5 840	-5 773
RESULTAT	118	8	72	0	20

ende på stora infrastrukturproblem och därmed lägre resandeökning än planerat. På kostnadssidan förväntas resultatet bli 67 miljoner kronor lägre än budget, orsaken är fördröjd upprustning av Öresundstågen, lägre entreprenadkostnader, lägre bonusar till entreprenörerna och lägre banavgifter.

Läs mer i:

- Kollektivtrafiknämndens verksamhetsberättelse

Kulturverksamhet

Kulturnämndens arbete sker processinriktat tillsammans med kommunerna och kulturlivets aktörer med utveckling av konst och kultur för alla medborgare. Nämndens bedömning är att måluppfyllelsen gentemot de regiongemensamma målen är hög.

En mångfald av kulturinstitutioner, kraftfulla forskningsmiljöer och stark kulturdriven näring, i kombination med djup erfarenhet om den dynamiska strukturomvandling som pågår i såväl stad som på landsbygd, har bildat en kunskapsbas för ett fördjupat samarbete med regionala utvecklingsnämnden och Malmö stad. Avsikten är att utveckla en drivande regional nod och mötesplats för arkitektur, form och design med nationell betydelse. Utgångspunkten för det nu fördjupade samarbetet är de utmaningar som identifierats i Skåne, men också regeringens utredningar och kommande politik för arkitektur, form och design.

Skånes folkbibliotek har blivit viktiga serviceinriktade knutpunkter, inte minst för nyanlända. Region Skånes kulturnämnd har i flera år arbetat aktivt för att stödja biblioteken och kulturarvsinstitutionerna i Skåne i deras arbete med att möta barn och föräldrar med annat modersmål än svenska, bland annat tillsammans med Kommunförbundet Skåne.²³ Kulturnämnden kan nu konstatera att arbetet börjar ge frukt och under våren har Uppsala universitet på uppdrag av Partnerskap Skåne påbörjat en rapport om integrationsarbete kopplat bland annat till kulturverksamhet. Arbetet äger rum inom projekt MILSA, stödplattform för migration och hälsa. En första rapport från en pilotstudie, *Utvärdering av pilotfasen i Välkommen*

23. Se rapport: <https://www.skane.se/Public/Protokoll/Kulturnamnden/2017-03-14/Slutredovisning%20av%20bidraget%20kultur%20som%20stod%20for%20barn%20pa%20flykt/Bilaga%201,%20Kommunforbundet%20Skane%20rapport.pdf>

*till Skåne*²⁴, har redan färdigställts av Länsstyrelsen i Skåne och påvisar positiva resultat.

Kulturnämnden har en budget i balans och goda förutsättningar att genomföra uppdrag och uppnå de regiongemensamma målen för 2018.

Konst och kultur i Skåne

Bokstart riktar sig till barn upp till tre år och de vuxna som finns i deras närhet. Syftet är att stimulera de yngsta barnens språkutveckling och läsintresse, vilket man bland annat gör genom att uppmuntra föräldrar och andra vuxna att tidigt läsa, prata, rimma, ramsa och sjunga med barnet.

Det långsiktiga arbetet med att lyfta litteratur och serier som konstform har resulterat i en handlingsplan²⁵ beslutad under våren. Grunden har varit de tidigare rapporterna *En inventering av konstområdet litteratur* (2015) och *Litteratur och serier i Skåne – vitalisering, samverkan och mångfald* (2016). Den nya handlingsplanen beskriver området utifrån perspektiven utövare, arrangemang och publik/läsare. De insatser som föreslås syftar till att förstärka den regionala infrastrukturen²⁶, villkoren för utövare, arrangemang och publik, samt samarbete med biblioteken rörande barns och ungas möjligheter.

Region Skånes kulturnämnd genomförde under förra året en nulägesbeskrivning av de centrumbildningar som uppbar bidrag av kulturnämnden.²⁷ Arbetet har genomförts av extern utredare

24. Al Adhami, Utvärdering av pilotfasen i "Välkommen till Skåne", delprojekt 4, MILSA 2.0, Socialmedicinsk rapportserie, Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap, Uppsala universitet, 2017.

25. https://utveckling.skane.se/siteassets/publikationer_dokument/handlingsplan_litt_serier_2018_2018-06-01.pdf

26. Med kulturell infrastruktur menas ett sammanhållet system av organisationer, föreningar och professionella aktörer.

27. <https://utveckling.skane.se/publikationer/rapporter-analyser-och-prognoser/rapport-genomlysning-av-centrumbildningar-i-region-skane-2017/>

och presenterats under våren. Centrumbildningarna är en viktig del i infrastrukturen för kulturskaparnas arbetsvillkor, genom sitt arbete med uppdragsförmedling, kompetensutveckling och rådgivning till sina medlemmar. Rapporten ger en orientering i centrumbildningarnas situation och är en del av det långsiktiga utvecklingsarbetet inom området.

En långsiktig satsning för att stärka det fria musiklivet påbörjades under 2017 genom ökat stöd till Musikcentrum Syd och Musik i Syd. Bland annat har Musik i Syds uppdrag att stödja musikarrangörer i hela Skåne stärkts. Under 2018 ska Region Skåne ta fram ett förslag på fortsatta insatser för att utveckla stödstrukturer för det fria musiklivet, säkra en genremässig bredd och stärka arrangörer och spelplatser i hela Skåne.

Föreningen Ystad Sweden Jazz har genom kulturnämnden beviljats ett bidrag för att stärka och utveckla jazzfestivalen. Föreningen har anställt en producent som både kan arbeta med festivalen och övriga utvecklingsprojekt. Därutöver har arrangörsföreningen Mix Musik i Malmö beviljats utvecklingsbidrag för andra etappen av ett turnésamarbete inom folk- och världsmusik som innebär ökad spridning av folk- och världsmusik till fler orter i hela regionen.

En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet

Under våren arrangerade Region Skånes kulturförvaltning i samarbete med Lunds universitet en konferens för att sprida kunskap om *Shared Reading* till bland annat bibliotek, folkhögskolor och studieförbund, samt representanter för området Kultur och hälsa (bland annat vård- och omsorgspersonal).

Shared Reading är ett läs- och littera-

turförfrämjande koncept utvecklat av litteraturforskare vid University of Liverpool. Metoden bygger på gemensam högläsning av och samtal om kvalitetslitteratur och har visat sig fungera bra i helt olika grupper, oavsett deltagarnas bakgrund, ålder, erfarenheter eller kunskaper.

Sedan 2010 har kulturnämnden arbetat aktivt för att stödja kultursektorns utveckling inom det digitala området. Huvuddelen av de organisationer som erhåller verksamhetsbidrag av kulturnämnden har arbetat fram digitala strategier, som ska underlätta medborgarnas möjligheter att ta del av kulturverksamheter. Från att mest ha satsat på ökad tillgänglighet via digitala lösningar, beviljades tio projektbidrag som under 2018 fokuserar på *konstnärlig och kreativ utveckling* med digitala verktyg.

Folkhögskolor och studieförbund blev tidigt viktiga aktörer i samband med flyktmottagandet och folkhögskolorna spelar en allt större roll för mottagandet av flyktingar och integration av nyanlända. Under våren startade dialogerna inför *Myllret 2018, mötesplats folkbildning*, som genomförs i december 2018 som en prototyp och verkstadsdag inför en fullskalig mötesplats och folkfest som planeras 2019. *Myllret* har bäring på både Överenskommelse mellan folkbildningen i Skåne och Region Skåne och Regional kulturplan för Skåne 2016-2019. Viktiga frågor som mötena kommer att behandla är medborgerliga rättigheter och utbyten mellan folkbildningen och det professionella konst- och kulturlivets infrastrukturer (med kulturell infrastruktur menas ett sammanhållet system av organisationer, föreningar och professionella aktörer).

I den utvecklingsplan för nationella minoriteter som kulturnämnden beslutade om i december 2015 finns angivet de strategiska insatsområden som nämnden valt att satsa på. Under våren 2018 publicerades en rapport som redovisar de insatser som gjorts under 2016-2017.²⁸ Analysen visar att kulturnämnden

flyttat fram positionerna inom de fyra angivna insatsområdena och att speciellt det sökbara bidraget för nationella minoritetsföreningar har slagit väl ut.

En drivande utvecklingsaktör

Under maj anordnade Region Skåne och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) i samarbete med Kulturdepartementet, Nordiska Ministerrådet och Nordisk Kulturfond ett nordiskt kulturpolitiskt toppmöte i Malmö. Initiativet var en del av Sveriges ordförandeskapsprogram i Nordiska Ministerrådet 2018.

Region Skånes kulturförvaltning har tilldelats en forskartjänst, en så kallad Flexit-tjänst, som ska finansieras av Riksbankens Jubileumsfond tillsammans med Region Skåne och tillträdas under hösten 2018. Tjänsten innebär utvecklingsarbete inom området kulturella och kreativa näringar med inriktning på drivkrafter, processer och samspel.

I utlysningen *Cultural and Creative Spaces and Cities* lyfter Europeiska kommissionen fram potentialen hos kulturella och kreativa platser och resurser när det gäller deras positiva inverkan på ekonomi, arbetsmarknad, social integration och stadsutveckling. Region Skåne är partner i ett under våren beviljat projekt med start i november 2018. Trans Europe Halles med säte i Lund är projektledare.

Kulturnämnden delfinansierar under tre år ett lektorat inom arkitektur, särskilt hållbara livsmiljöer, med placering vid Lunds universitet. Tjänsten är ett led i att bygga upp en tvärvetenskaplig samverkansplattform för forsknings-

och utvecklingsarbete inom området arkitektur, form och design i enlighet med regeringens utredning *Gestaltad livsmiljö*.

Under första halvåret 2018 bildades *Samverkansgruppen för kulturarvs pedagogisk utveckling och teori* (SKUTT). Syftet med SKUTT är att skapa nätverk mellan akademi, kulturarvsinstitutioner och utbildningsinstitutioner i Skåne och över Öresund. Samverkansgruppen är ett led i att skapa mötesplatser och en regionalt grundad lärandegemenskap inom det kulturarvs pedagogiska området och ska dessutom vara forskningsinitierande.

Ekonomiskt resultat och utveckling

Kulturnämnden har en stark budget och goda förutsättningar 2018. Den statliga finansieringen uppgår till 200,7 miljoner kronor vilket är en ökning med 4,7 procent jämfört med föregående år. 2018 fick nämnden ett ökat anslag på 3,5 miljoner kronor för instiftande av ett keramiskt center. Statens Kulturråd beviljade 11 miljoner kronor till Region Skåne för en förstärkning av scenkonsten och Kulturnämnden fördelade pengarna till fyra musikinstitutioner.

Kulturnämnden redovisar ett resultat i augusti på 9,0 miljoner kronor. Det ekonomiska resultatet för helåret 2018 väntas inte avvika från prognosen som är lagd.

Läs mer i:

- Kulturnämndens verksamhetsberättelse

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	2018 jan-aug	Budget 2018 jan-aug	2017 jan-aug	Budget helår	Prognos helår
Regionbidrag	206,6	213,7	213,7	320,5	320,5
Försäljning av varor och tjänster	1,1	0,9	0,4	0,6	0,6
Specialdestinerade statsbidrag	0,0	144,8	133,8	211,7	200,7
Bidrag och övriga intäkter	141,4	1,9	0,1	0,1	0,1
Verksamhetens intäkter	349,2	361,3	347,9	532,9	521,9
Personalkostnader	-14,2	-15,6	-15,7	-23,1	-23,5
Lämnade bidrag	-314,3	-324,9	-317,8	-487,6	-476,6
Övriga omkostnader	-10,6	-11,8	-14,5	-22,0	-21,7
Verksamhetens kostnader	-339,1	-352,3	-347,9	-532,7	-521,9
RESULTAT	10,1	9,0	0,0	0,2	0

28. <https://www.skane.se/Public/Protokoll/Kulturnamnden/2018-05-03/Analys%20och%20översyn%20av%20arbetet%20med%20nationella%20minoriteter/Bilaga%201.%20Analys%20och%20översyn%20av%20arbetet%20med%20nationella%20minoriteter.pdf>

Allmän regional utveckling

Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse

Region Skåne har av regeringen fått ett regionalt utvecklingsansvar. Skåne ska uppnå en hållbar utveckling ur ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt perspektiv. En balanserad regional utveckling gör det möjligt att bo, arbeta och leva i hela Skåne. Rätt insatser bidrar till nya arbetstillfällen, fler bostäder och bättre service till skåningarna. Den allt hårdare internationella konkurrensen kräver också att skånska aktörer fortsätter utveckla en stark innovationsförmåga.

Det regionala utvecklingsuppdraget

Regionfullmäktiges inriktning för det regionala utvecklingsarbetet tar sin utgångspunkt i den regionala utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030*. Arbetet utgår från samverkan med Skånes kommuner, näringsliv, föreningsliv och ideella sektor. För planperioden ligger särskilt fokus på insatser som ökar sysselsättningen i Skåne.

Genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin fortsätter enligt antagen plan. Aktiviteter och verksamheter som beskrivs i delårsrapporten är alla del av genomförandet. Uppföljning sker regelbundet utifrån indikatorer som tagits fram och presenteras i den digitala rapporten *Hur har det gått i Skåne?*

En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet

Regionala utvecklingsfrågor bedrivs bland annat genom att ta fram och förmedla kunskapsunderlag i form av fakta, statistik, analyser och prognoser kring Skånes och Öresundsregionens utveckling, samt att utveckla och förvalta geografiska planeringsunderlag. Dessa underlag är en förutsättning i arbetet med nationell och europeisk intressebevakning och för att regionalt

kunna fatta bra beslut inom olika insatsområden.

Under våren har två *SkåneAnalyser* publicerats med fokus på befolkningsutvecklingen i Skåne, samt skånsk och svensk ekonomi. Den senaste visar på vilka sätt förutsättningarna i Skåne skiljer sig från övriga landet och beskriver både nuläge och utvecklingen framöver.

Tillsammans med övriga regioner i Sverige har Region Skåne fokuserat på att utveckla kompetensen kring framsyn och omvärldsanalys inom verksamheten. Framsynsarbetet kompletterar analysarbetet genom att det skapa bilder av hur olika framtidsscenarioer kan se ut i Skåne, detta är ett viktigt inslag i beslutsprocessen för framtida prioriteringar. Fokus under våren har även legat på att öka kompetensen kring hur olika frågor, som är viktiga för Skåne, bör drivas på nationell nivå för att på sikt säkerställa att nationella satsningar placeras i Skåne. Den nationella intressebevakningen har särskilt fokuserat på lokaliseringen av statliga myndigheter till Skåne med resultatet att flera myndigheter kommer att placera delar av sin verksamhet i Skåne, till exempel Tullverket, Tillväxtverket, Myndigheten för tillgängliga medier, Trafikverket, Kronofogdemyndigheten och Boverket.

En drivande utvecklingsaktör

Som drivande utvecklingsaktör arbetar Region Skåne utifrån aktuella samhällsutmaningar som inbegriper hela det regionala utvecklingsansvaret.

Kunskapsregionen Skåne

Region Skånes strategi för forskning och utveckling har som mål att Skåne ska fortsätta vara innovativt och konkurrenskraftigt. Region Skåne har tillsammans med Forsknings- och innovationsrådet i Skåne (FIRS) initierat en

process för att se hur innovationsarbetet kan fortsätta efter 2020 då nuvarande innovationsstrategi löper ut. Processen kallas *Innovationsframtid* och väntas vara klar i juni 2019.

En viktig del av Region Skånes satsning på forskning och utveckling handlar om att tillvara ta den potential som den omfattande forskningsinfrastrukturen i Öresundsregionen erbjuder. Flera projekt bedrivs med fokus på att öka affärsmöjligheterna kopplat till forskningsanläggningarna ESS och MAX IV. Genom satsningar på att höja konkurrenskraften hos företagen har flera av dem kunnat bli leverantörer till såväl ESS och MAX IV som annan europeisk forskningsinfrastruktur. Verksamheten i Industriell plattform har genom långsiktig finansiering från VINNOVA övergått till Big Science Skåne efter bildandet av Big Science Sweden. Interregprojektet *ESS & MAX IV: Cross Border Science and Society* som förbereder unga forskare på att använda ESS och MAX IV samt öka den gränsregionala samhällsnyttan som följer med forskningsanläggningarna går mot sitt slut. Under projektets löptid har 194 insatser genomförts för att träna unga forskare i att utföra experiment med neutroner och synkronljus.

Life Science

Life science omfattar hälso- och sjukvård, medicinsk forskning och näringsliv inom medianteknik, bioteknik och läkemedel. Region Skåne har arbetat fram en strategi för hur man ska verka inom detta område. Life science-sektorn genomgår för tillfället en strukturomvandling, vilket bland annat påverkade Skåne för några år sedan genom nedläggningen av Astra Zeneca i Lund. För att ta lärdomar av vad som händer vid sådana stora neddragningar har Region

Skåne tagit fram en studie med fokus på hur det gick för de tidigare anställda på Astra Zeneca i Lund. Studien visar att en förklaring till nedgången i produktivitet i Skåne är att bidraget från högteknologisk tillverkning och forskning och utveckling (FoU), där bland annat läkemedelsindustrin ingår, har minskat mer än i andra regioner.

När stora företag lämnar är det viktigt att skapa förutsättningar för att nya företag skapas och kan växa sig starka. Inkubatorerna i Skåne spelar en central roll i framväxandet av nya kunskapsintensiva företag. Under 2018 har därför Ideon Innovation tillsammans med Smile Incubator, Minc, och Blekinge Business Incubator lanserat en satsning på affärsutveckling för öka inflödet av denna typ av företag till inkubatorerna.

Livsmedelsstrategi

Genomförandet av Skånes livsmedelsstrategi har inletts och som del av detta har Region Skåne deltagit i regeringens strategiska samverkansprogram cirkulär och biobaserad ekonomi. Resultatet av detta engagemang är att regeringen beslutade att ett kompetenscentrum för växtförädling bildas vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU. Centret *Grogrund* ska genom att samla akademi och näringsliv utveckla kompetens för att i enlighet med målen i livsmedelsstrategin säkra tillgången till växtsorter för en hållbar och konkurrenskraftig jordbruks- och trädgårdsproduktion i Sverige. Det regionala omställningsarbetet efter Findus nedläggning i Bjuv har haft fokus på utveckling av ett privat/offentlig samverkans initiativ, *Food Valley of Bjuv*. Vid årsskiftet förvärvades anläggningen av svenska investerare. Region Skåne beslutade då att tillsammans med Tillväxtverket, Foodhills och Bjuvs kommun att ta fram ett utvecklingsförslag som i maj överlämnades till regeringen.

Fler i arbete

Region Skåne bedriver insatser på flera fronter för att skapa förutsättningar för fler personer att komma i arbete. Att stärka företagets konkurrenskraft så att de kan växa och anställa fler görs dels genom satsningar på innovation och

dels genom att öka exportkompetensen hos företagen. En särskild insats, så kallad acceleratorodag, för att utveckla samverkan mellan parter som inte har etablerade kontaktytor på landsbygden har genomförts. Ytterligare ett exempel är utvecklingen av ett innovationslabb för samhällsutmaningar och integration som drivs av Companion Skåne. Exportcentrum har utvecklat ett koncept kallat *Export Boost* med syfte att lyfta företag med inspiration och kunskap om att växa genom internationalisering. Därtill genomförs en satsning specifikt riktad till kulturella och kreativa näringar för att öka deras internationalisering.

Analysen visar att det råder fortsatt obalans mellan tillgång och efterfrågan på kompetens i Skåne. Skåne behöver höja sysselsättningsgraden och samtidigt erbjuda arbetsgivare rätt kompetens. Exempel är rapporterna *Regionala matchningsindikatorerna – fördjupad analys, En kartläggning av hinder för etableringar av nyanlända akademiker i Skåne*.

Kompetensförsörjningsarbetet samordnas inom ramen för samverkanskonstellationen Kompetenssamverkan Skåne (KoSS). Region Skåne har sedan årsskiftet 2018 fått ett utökat uppdrag gällande kompetensförsörjning, vilket numera innefattar även frågor kring validering, vuxenutbildning och lärcentra. Ett tydligt fokus har varit att tillsammans med övriga regioner flytta fram det regionala mandatet på kompetensförsörjningsområdet. Fyra kompetensråd har startats för att förbättra dialogen med näringsliv och utbildningsordnare. Ett resultat är projektet *Match-IT* som fick ESF-medel (15 miljoner) för ett utvidgat projekt för nyanlända akademiker inom IT.

Region Skåne satsar även för att öka ungas inträde på arbetsmarknaden genom till exempel en sommarentreprenörsatsning, arbetsmarknadskunskap i skolor, praktikhanteringsverktyg tillsammans med kommunerna. Inför 2018 tillförde regeringen, inom ramen för Kunskapslyftet, medel till folkhögskolorna motsvarande totalt 8 000 extraplatser 2018. Av dess fördelades 1 300 till Skånes folkhögskolor.

Arbete för att klimatsäkra Skåne

Ett viktig led i att klimatsäkra Skåne är att skånsk näringslivsutveckling sker på ett långsiktigt hållbart sätt. Region Skåne har tillsammans med tio andra regioner i Sverige tagit initiativet att bilda ett bioekonomiskt nätverk som ska resultera i fler bioekonomiska investeringar i Sveriges regioner. Region Skånes upphandlingar har en stor potential att driva innovation och flytta fram näringslivets förmåga att minska klimatpåverkan från produkter och tjänster. I ett tidigt skede innebär dock utbytet till nya material och produkter ofta en merkostnad som är svår att bära för regionens verksamheter. Därför samordnar Region Skåne sig internt för att undersöka utbud och eventuell merkostnad för några utvalda produktgrupper som används i stor omfattning inom hälso- och sjukvården när de ersätts med klimatsmarta alternativ.

Fordon- och transportsektorn behöver ställas om mot grön mobilitet och Region Skåne samlar både offentlig och privat sektor för att skynda på utvecklingen genom olika projekt, mötesarenor, kunskapspridande seminarium. Interreg-projektet *Blue Move* hade sin slutkonferens i Malmö under *Nordic Clean Energy Week*. Projektet har tittat på produktion, distribution och användning av vätgas i transportsektorn. Fungerande affärsmodeller kräver i dagsläget rejäla investeringar och insatser. Utbudet av lämpliga fordon är för litet. *GREAT*-projektet fokuserar på att öka tillgängligheten till en robust och tät laddningsinfrastruktur i takt med att andelen laddbara fordon ökar i Sverige. I dag finns 46 snabbaddare som servar elbilsförare längs *core network* med laddning i Danmark och Sverige, samtidigt som vikt läggs vid möjligheten att enkelt betala för energin.

Skåne ska vara en attraktiv boenderegion

Skåne har en flerkärnig ortsstruktur, där kommunerna är tätt sammankopplade. Skåne har också en stark befolkningsutveckling, vilket har lett till en bostadsbrist i de flesta av regionens kommuner. I syfte att bidra till ökat bo-

stadsbyggande och ett mer effektivt nyttjande av Skånes stationsnära lägen har man inom ramen för *Strukturbild för Skåne* tillsammans med Länsstyrelsen Skåne, Trafikverket och skånska kommuner drivit projektet *Stationsnära läge 2.0*. Projektet *Ortsutveckling längs Skånebanan* har startats med syftet att studera hur stationsnära lägen längs Skånebanan kan utvecklas och binda samman Skåne som flerkärnig arbets- och boenderegion.

Rapporten *TemaPM; Fokus landsbygd – samspelet mellan stad och landsbygd i det flerkärniga Skåne* har publicerats och ska fungera som stöd för planeringen i Skånes kommuner. Region Skåne har även låtit genomföra en analys om bostadsbyggande i regionen över olika konjunkturcykler kopplat till nationella beslut med möjlig påverkan på bostadsbyggandet. För att få variation i nyproduktionen har Region Skåne vid ett antal konferenser presenterat ”byggemenskap” som ett strategiskt instrument för kommunerna.

I våras lämnade regeringen över propositionen om en ny regional planering till riksdagen. I propositionen föreslås att nya bestämmelser om regional fysisk planering förs in i plan- och bygglagen (PBL). Enligt förslaget ska regional planering ske i Stockholms län och i Skåne län.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019. Redan i dag lämnar Region Skåne yttrande på ärendet enligt PBL. Processen med att revidera *Strategier för det flerkärniga Skåne* har inletts och under 2018 ligger fokus på att analysera innehåll och fördjupa begrepp utifrån befintliga fem strategiområden.

Samverkan med idéburen sektor

Överenskommelsen Skåne (ÖK Skåne) är ett verktyg för att uppnå den politiskt beslutade visionen om det öppna Skåne i den regionala utvecklingsstrategin. ÖK Skåne består av fem utvecklingsområden; Samverkan, Delaktighet och inflytande, Idéburet entreprenörskap, Idéburen sektor och ideellt engagemang samt Lärande och forskning. Under 2018 är fokus Idéburen sektor och ideellt engagemang, där arbetet med att utveckla idéburna offentliga partner-

skap (IOP) utgör en del. I nuläget finns det 14 antagna IOP inom Region Skåne. Samverkansmedel för idéburen sektor stimulerar till lokala aktiviteter för att finna nya lösningar på sociala problem.

Internationellt samarbete

Internationellt arbete är centralt för Skånes utveckling och sker bland annat genom Region Skånes deltagande i interregionala samarbetsplattformar. Bevakning av EU:s kommande budgetperiod för att säkerställa framtida resurser för tillväxt och utveckling är också fortsatt prioriterat. Regionstyrelsen antog i våras ett så kallat positionspapper om EU:s framtida sammanhållningspolitik för att visa på vikten av fortsatt tillgång till EU-medel för att utveckla Skåne och växla upp redan satsade resurser. Region Skåne avsätter löpande resurser för ett effektivt genomförande av innevarande programperiod, genom projektutvecklingsstöd, deltagande i beslutskommittéer, nätverk och samverkanskonstellationer. Strukturfondspartnerskapet Skåne-Blekinge har beviljat projekt inom Europeiska socialfonden till ett värde av 76,5 miljoner kronor under våren och i de ansökningsomgångar som genomförts inom så kallade interregprogram relevanta för Skåne återfinns ett antal skånska aktörer.

Inom Greater Copenhagen & Skåne Committee (GCSC) har gränshinderstrategiarbetet utvecklats. Vid årets Folkemødet på Bornholm var fokus behovet av nya fasta förbindelser, samt att attrahera internationella talanger och GCSC:s gemensamma internationella marknadsföringsarbete. I januari 2018 ökades STRING-samarbetet med fem

nya medlemmar: Malmö Stad, Region Halland och Västra Götalandsregionen, samt Akershus Fylkeskommune och Östfolds Fylkeskommune. Samarbetet sträcker sig från Hamburg upp till Oslo. OECD:s Territorial Review för ”Western Scandinavia” publicerades, vilken omfattar området Skåne-Oslo. Region Skåne var medarrangör till Fehmarnbelt Days i Malmö. Konferensen syftade till att belysa de effekter som en fast förbindelse mellan Rödby och Puttgarden kan få för regional utveckling med fokus på tillväxt, näringsliv, arbetsmarknad, forskning.

Ekonomiskt resultat och utveckling

Regionala utvecklingsnämnden redovisar ett resultat i augusti på 24,0 miljoner kronor (budget 25,3 miljoner kronor för samma period). Differensen mellan utfall och budget uppgår till -1,3 miljoner kronor, vilket får anses ligga nära balans. Differensen på intäktsidan uppgår till -0,7 miljoner kronor medan differensen på kostnadssidan är -0,6 miljoner kronor. På kostnadssidan avviker lämnade bidrag med -1,0 miljoner kronor samt övriga kostnader med -9,6 miljoner kronor. Detta vägs upp med överskott på personalkostnader som i augusti visar på +11,5 miljoner kronor. Summering av resultatet är en budget i balans och att verksamheten löper på enligt plan.

Läs mer i:

- Regionala utvecklingsnämndens verksamhetsberättelse

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	2017 jan-aug	2018 jan-aug	Budget 2018 jan-aug	Prognos helår	Budget helår
Regionbidrag	135,9	140,7	140,7	211,1	211,1
Försäljning av varor och tjänster	2,5	3,4	2,1	3,5	3,5
Bidrag och övriga intäkter	61,1	65,7	68,2	92,0	92,0
Verksamhetens intäkter	199,5	209,9	211,1	306,6	306,6
Personalkostnader	-27,5	-22,5	-34,1	-51,0	-51,0
Lämnade bidrag	-125,6	-134,7	-133,8	-215,7	-215,5
Övriga omkostnader	-22,0	-28,7	-17,8	-39,9	-40,1
Verksamhetens kostnader	-175,1	-185,9	-185,7	-306,6	-306,6
RESULTAT	24,3	24,0	25,4	0	0

Verksamhetsstöd

Krisberedskap och systematiskt risk- och sårbarhetsarbete

Region Skåne ansvarar för samhällsviktig verksamhet, det vill säga verksamhet som är av betydelse för såväl människors liv och hälsa som för samhällets funktionalitet. Regionfullmäktige har i mandatperiodens regionala krishanteringsplan beslutat att Region Skånes verksamheter systematiskt ska arbeta med risk- och sårbarhetsarbete (SRSA). Av beslutet framgår även att upphandlande enheter utifrån beställarens krav ska framställa kontinuitetskrav på leverantörer för att åstadkomma leveranssäkerhet. Detta för att skydda och kontinuerligt kunna bedriva verksamhet, med särskilt fokus på samhällsviktig och skyddsvärd verksamhet (kontinuitetsplanering). Det systematiska SRSA-arbetet ska innefatta riskhantering, kontinuitetshantering, planarbete och erfarenhetsåterföring efter händelser.

Mål 1 2018: Med utgångspunkt i verksamhetens uppdrag och mål identifiera:

- Skyddsvärd och samhällsviktig verksamhet inom det egna ansvarsområdet
- Kritiska aktiviteter som alltid måste fungera
- Risker och hot mot det som bedömts skyddsvärd
- Kritiska beroenden för det som bedömts skyddsvärd.

Arbete med att identifiera samhällsviktig verksamhet samt kritiska beroenden har pågått under perioden. Huvuddelen av förvaltningar har medverkat. I början av året genomfördes ett pilotprojekt vid Skånes Universitetssjukhus inom verksamhet kvinnosjukvård i syfte att få en bild av vad som krävs för att arbeta vidare med att identifiera samhällsviktig verksamhet. Vid Skånetrafiken har verksamhetsområdet Serviceresor som

ansvarar för sjukresor och färdtjänst definierats som en skyddsvärd och samhällsviktig verksamhet. Bedömning är att verksamheten kommer att nå målet 2018.

Mål 2 2018: Organisationen har regelbundet utbildat och övat relevant personal som berörs av arbetet med samhällsviktig samt skyddsvärd verksamhet.

Regionalt utbildningsstöd – e-utbildning – för samtliga chefer och medarbetare avseende kontinuitetshantering har lanserats under början av 2018. Utbildningen är tillgänglig via utbildningsportalen. Samtliga förvaltningar har under perioden utbildats i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) vägledning *Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar*. Planering av stabsutbildningar har påbörjats under perioden och genomförs under hösten 2018. Huvuddelen av förvaltningarna har utbildat berörda medarbetare i samhällsviktig och skyddsvärd verksamhet. Övningar har genomförts enligt *Krishanteringsplan för Region Skåne 2015-2018*. I mars genomfördes en årlig krishanteringsövning med samtliga direktörer inom koncernledningen, regiondirektören samt ledningsrepresentanter ur de övriga förvaltningarna. Region Skåne har deltagit i externa övningar med samverkande myndigheter såsom *Vårsol* vilken arrangerades av Länsstyrelsen i Skåne. Bedömning är att verksamheten kommer att nå målet 2018.

Mål 3 2018: Verksamheten genomför regelbundet bedömningar av risker och sårbarheter i verksamheten. Bedömning av risker och sårbarheter sker löpande i verksamheten, exempelvis i arbetet med informations säkerhet, IT och smittskydd. Under perioden har

även en regional scenarioanalys initierats. Ett scenario har distribuerats till samtliga förvaltningar vilka har påbörjat arbetet med förberedelser inför ett gemensamt analystillfälle i september. Bedömning är att verksamheten kommer att nå målet 2018.

Mål 4 2018: Verksamheten har beslutat och genomfört åtgärdsplan för hantering av identifierade och prioriterade risker.

Prioriterade åtgärder vilka följs upp särskilt 2018:

- *Tydliggöra krishanteringsplanens uppgifter och ansvar i verksamhetsuppdraget, budgetarbetet och arbetet med intern kontroll.* Integrering av regionfullmäktiges beslut om krisberedskap och systematiskt risk- och sårbarhetsarbete påbörjades 2017 och genomförs fullt ut 2018 i budget- och interna kontrollarbetet. Diskussioner om krisberedskap i förhållande till regionplanarbete pågår.
- *Utvärdera och vidareutveckla rutinen för leveranssäkerhet, även vid upphandling utan tydlig beställare.* Planering för uppföljning av efterlevnaden av *Riktlinjer för leverantörers medverkan i Region Skånes krisberedskap* (Regionstyrelsen 2014) har påbörjats.

Bedömning är att verksamheten kommer att nå målet 2018.

Mål 5 2018: Verksamheten nyttjar genomförd och dokumenterad konsekvensanalys av viktiga/kritiska produkter och tjänster.

Under perioden januari till augusti har regionala metoder för att konkretisera beroenden och acceptabla avbrottstider utvecklats. Metoderna kommer att användas i det fortsatta arbetet med kontinuitetsplanering vilket slutförs 2019. Stöd har lämnats åt samtliga förvalt-

ningar i planeringen av deras kontinuitetsplaneringsarbete med att säkerställa att verksamheten fungerar i vardag och kris. Bedömning är att verksamheten kommer att nå målet 2018.

Mål 6 2018: Verksamheten har upprättat och dokumenterat en kontinuitetsplan.

Arbetet påbörjades under 2017 och har fortsatt under 2018. Kartläggning samt fastställande av de delar/funktioner som utgör samhällsviktig verksamhet eller kritiskt beroende sker. Verksamheten visar ett gott engagemang och arbetet är planerat att färdigställas under 2019. Särskilt kan nämnas att Skånevård Sund har valt att arbeta med kontinuitetsplanering enligt standarden SS-EN ISO 22301:2014 – *Sambällssäkerhet – Ledningssystem för kontinuitet* – Krav. Initialt kommer standarden att följas utan krav på certifiering. Detta arbete använts som en pilot för möjlig implementering i samtliga förvaltningar inom Region Skåne. Bedömning är att verksamheten kommer att nå målet 2019.

Mål 7 2018: Verksamheten tar tillvara erfarenheter från inträffade händelser och övningar.

Uppföljning av händelser genomförs fortlöpande utifrån ansvarsprincipen och enligt gällande rutiner för avvikelshantering. Mer omfattande händelser följs upp vid möten med Region Skånes Krisberedskaps- och säkerhetsråd, där ett antal funktionsområden i koncernkontoret samt representanter från övriga förvaltningar deltar. De övningar som genomförts har dokumenterats och utgör en grund i planeringen av kommande övningar. Bedömning är att verksamheten kommer att nå målet 2018.

Informationssäkerhet

Ledningssystemet för informationssäkerhet har utvecklats i positiv riktning de senaste åren samtidigt som kraven från lagstiftaren ständigt ställer högre krav på ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete. Grundläggande förutsättningar i form av mål och riktlinjer finns för att ledningssystemet ska kunna börja användas för att styra

informationssäkerhetsarbetet i hela Region Skåne. Under 2018 kompletterades tidigare beslut om mål och riktlinjer i regionfullmäktige och regionstyrelsen med beslut om informationsägare av regiondirektören. Att utse informationsägare var en viktig milstolpe då informationsägarens ansvar innebär att fastställa krav på informationssäkerhetsåtgärder vilket behövs för att det operativa arbetet ska ha konkreta krav att följa. Regionfullmäktige har beslutat om långsiktiga mål för informationssäkerhetsarbetet. Målen är uppdelad på fyra områden vilka är Information, Medarbetare, Process och Teknik. Nedan redovisas kort insatser inom dessa områden.

Information

Mål: Region Skånes information ska hanteras säkert och skyddas mot de risker som förekommer. Det innebär att skyddet av information, oavsett i vilken form den förekommer, ska anpassas efter skyddsvärdet och de ständigt förändrade hoten och sårbarheterna.

Under 2018 har arbetet med att klassificera information och genomföra riskanalyser för att finna ett väl avvägt skydd för Region Skånes informationstillgångar intensifierats. Metodstöd för genomförande har tagits fram vilket har bidragit positivt till arbetet.

Medarbetare

Mål: Region Skånes medarbetare ska vara säkerhetsmedvetna och ha god kännedom och kunskaper om de risker som finns och hur man ska skydda sig mot dem. Det gäller även behov av kritiskt granskande.

Dataskyddsdirektivet (GDPR) har inneburit stora insatser på dataskyddsområdet vilket höjt medvetandet och utbildningsnivån kring hur personuppgifter ska skyddas och hanteras. Det innebär också positiva effekter kring informationssäkerhet i stort. I övrigt har insatser gjorts för att fler ska genomgå e-utbildningen i informationssäkerhet som är en bred utbildning och som vänder sig till alla anställda.

Process

Mål: Informationssäkerhetsarbetet ska bedrivas systematiskt och vara en naturlig

del i Region Skånes verksamheter och processer. Med detta avses alla verksamheter och processer inom Region Skåne där det finns skyddsvärd information.

Enligt målen ska informationssäkerhet vara en naturlig del av verksamhetens processer. Det ska alltså finnas aktiviteter i vissa processer som innebär att krav på konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet upprätthålls och följs upp. Arbete med detta pågår där särskilt fokus lagts på koncerninköp och avdelningen för digitalisering och IT:s processer som har processer som är särskilt viktiga i detta avseende.

Teknik

Mål: Region Skånes tekniska infrastruktur och system ska vara robusta och säkra. De ska uppfylla verksamhetens krav, lagkrav och skapa verksamhetsnytta. Detta inkluderar även tjänster som Region Skåne köper.

Tekniska skyddsåtgärder är ofta ett resultat av en riskanalys där man konstaterat att bristande informationssäkerhet kan få stora konsekvenser och man vill förhindra detta. Arbetet med att följa målen pågår och bedöms intensifieras framöver då ny lagstiftning ställer högre krav på Region Skånes arbete. Det sker genom bland annat Data-skyddsdirektivet, Lag om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster samt den kommande Säkerhetsskyddslagen.

Service och IT-stöd till vårdprocessen

Regionservice ska vara en pålitlig och effektiv serviceorganisation. Organisationen levererar samordnade och standardiserade tjänster som bidrar till god och säker vård i Skåne. Fokus är robusthet, utveckling och digitalisering av tjänsterna. Regions Skånes regionservice levererar varje dag tjänster inom en mängd olika serviceområden, såsom måltider, lokalvård, textiltjänster, administrativa tjänster inom HR och ekonomi. Dessutom utförs också transporter, både patienttransporter inom våra sjukhusområden och transporter av en mängd olika sorters gods och material över hela Skåne.

IT-stöd

Regionservice fortsätter att digitalisera verksamheten. Under hela våren har det pågått ett intensivt arbete med införandet av den nya IT-lösningen CAFM. Kundcenter och GSF ekonomiservice var först ut med att införa systemet i april och under hösten fortsätter implementeringen inom bland annat lokalvård och regionfastigheter. Parallellt pågår även utvecklingen av digital teknik som ska underlätta arbetet inom vården, till exempel lokalisering och märkning av textilier/sängar och automatiska truck- och transportsystem. Fokus har även legat på att skapa en drifts- och produktionsmiljö för den administrativa robottekniken som visat sig vara effektiv inom Region Skånes administrativa processer.

Måltider i sjukvården

Under året har måltidsverksamheten startat ett råd i syfte att skapa en klimatsmart meny med nya attraktiva vegetariska rätter. Satsningar har gjorts kring den framtida måltidsleveransen. Fokus ligger på individanpassade måltider med större valmöjligheter där kosten ska främja tillfrisknandet och välbefinnandet för patienten samt minska matsvinn.

Lokalvård

Arbete pågår för att rätt kvalitetsnivå ska uppnås för lokalvård och med riktad utbildning och handledning är verksamheten på rätt väg. Stort fokus har legat på att få en kontinuerlig uppföljning av lokalvårdskvaliteten för att på så sätt snabbare kunna sätta in åtgärder där det behövs.

Patientnära service

Servicevårdarna som nu finns på sjukhusen i Malmö och Helsingborg börjar bli en etablerad och efterfrågad tjänst för att frigöra tid för vårdpersonalen. Planering är påbörjad för införande av servicevård i Landskrona under hösten.

Miljöarbete

Regionservice ligger långt framme i arbetet med att minska Region Skånes miljö- och klimatpåverkan. Region

Skåne utnämndes till bästa landsting i Miljöfordonsdiagnos 2018. Avgörande för vinsten var andelen gasfordon inom personbilar och lätta lastbilar. Bakom topplaceringen ligger en långsiktig utbytesplan som togs fram i samband med beslutet om ett fossilfritt Skåne 2020. 97,5 procent av Region Skånes fordon är klassade som miljöfordon och används dels vid transporter mellan sjukhus och vårdcentraler, dels som pool- och verksamhetsanknutna bilar.

Första spadtaget för en ny servicebyggnad i Malmö

I augusti togs det första spadtaget för en ny servicebyggnad på Malmö sjukhusområde. När den står färdig 2022 blir den en viktig samordningspunkt för serviceverksamheten på området, från vilken det mesta av serviceutbudet kommer att ha sin bas. Ett stort planeringsarbete har gjorts under lång tid för att verksamheten i det totalt 25 000 kvadratmeter stora byggnaden ska få så bra förutsättningar som möjligt att stödja vården på sjukhusområdet i Malmö.

Upphandlingar

Upphandling är en strategiskt viktig fråga i Region Skåne. Innovationsfrämjande inköp bidrar till tillväxt och bättre lösningar till Region Skånes verksamheter och medborgare. Region Skånes inköpsavdelning strävar efter att skapa en innovationsfrämjande inköpsavdelning utifrån Region Skånes ambition att vara Europas mest innovativa region och utifrån devisen – *Koll på juridiken men fokus på affären!*

Region Skåne har genomfört en innovationsupphandling av fallprevention. Fall är vanligt, framförallt bland äldre och orsakar såväl onödigt lidande som kostnader. Även om de flesta falloolyckor sker ute i samhället och i bostäder faller även inläggande patienter som vårdas på Region Skånes sjukhus. Innovationsupphandlingen har haft som mål att förhindra 20 procent av fallen på de skånska sjukhusen och avslutades i april. Tilldelningsbeslutet gick till företaget Philips. Bedömningen är att man har funnit en totallösning som kommer nå de mål som finns med i upphandlingen.

Det återstår dock utvecklingsarbete innan en testserie kan köpas in och prövas.

Region Skånes inköpsdirektör Louise Strand bjöds i mars in till statsminister Stefan Löfven och regeringens innovationsråds för att presentera Region Skånes arbete med innovationsfrämjande inköp. [Läs mer.](#)

I syfte att möjliggöra för fler entreprenörer och idéburna organisationer att konkurrera om Region Skånes kontrakt sänks ingångsströsklar genom att fastställa pris, garantera volym, dela upp kontrakt, förenkla anbudslämnande och hålla anbudsskola. Inköpsavdelningen arbetar aktivt med dialog före, under och efter specifika upphandlingar. Dialog hålls såväl muntligt vid möten samt skriftligt genom *request for information* och extern remiss. Genom dialog lär man om marknaden och tillgängliga produkter samt marknadsför upphandlingar och tydliggör Region Skånes behov. Region Skåne håller även flera gånger per år seminarier om hur det är att göra affärer med Region Skåne för företag som saknar eller har begränsad erfarenhet av att delta i offentlig upphandling.

Region Skåne arbetar aktivt för att de varor och tjänster som köps in är producerade under hållbara och ansvarsfulla förhållanden. Region Skåne arbetar aktivt i ett nationellt samarbete för att tillsammans med övriga landsting och regioner i Sverige göra skillnad. Det görs genom att krav ställs i samtliga upphandlingar och att revisioner genomförs såsom stickprovskontroller och annat påverkansarbete. Region Skåne arbetar aktivt för att uppfylla miljömål och miljöprogram genom upphandling. Miljökrav som syftar till att minska belastning på miljön ställs i samtliga upphandlingar av varor och tjänster. Särskilda miljökrav ställs i de upphandlingar av varor och tjänster som innebär betydande miljöpåverkan. Vid upphandling av livsmedel säkerställs att livsmedel som upphandlas håller minst den standard som svenska djurskyddsregler garanterar. Upphandling används även för att på andra sätt bidra till en hållbar omvärld.

Region Skåne har knutit till sig ett

råd för strategisk upphandling som fungerar som en motor för utveckling av arbete med upphandlingar. Rådet består av representanter för näringslivet, fackliga organisationer, idéburen sektor och akademien.

Region Skånes miljöprogram för det interna arbetet

Region Skånes miljöarbete

– en offensiv satsning på framtiden

Region Skåne ska bedriva ett kraftfullt miljöledningsarbete som bidrar till mer värde i verksamhetens effektiviseringsarbete och minskar verksamhetens miljöpåverkan. Miljöarbetet kräver långsiktiga strategier och genom ett offensivt miljöarbete ska Region Skåne ta ansvar för dagens och kommande generationer.

Fossilbränslefri, klimatneutral och klimatanpassad verksamhet

Tjänsteresor

Jämfört med januari-augusti föregående år har kostnaden för samtliga tjänsteresor (exklusive verksamhetsbundna bilar på grund av uteblivna kostnadsuppgifter för innevarande år) minskat från cirka 52 till cirka 47 miljoner kronor. Störst minskning ses för utrikes tåg (40 procent), utrikes/inrikes flyg (18 respektive 15 procent) samt privat bil (14 procent). Resandet med inrikes tåg och buss har däremot ökat med 4 procent, vilket är positivt i sammanhanget. Även andelen tågresor Skåne-Stockholm har fortsatt öka och uppgår nu till 59 procent (jämfört med 52 procent 2017).

Hälsosam miljö

Antibiotikaförskrivning

Den ökande antibiotikaresistensen i samhället är sammankopplat med överförskrivning av penicillin. Samverkan mot antibiotikaresistens, Strama, arbetar för att minska riskerna med överförskrivning av antibiotika och vill bidra till en mer patientsäker vård. Uppföljning visar att antalet uthämtade antibiotikarecept fortsätter att minska i Skåne och ligger nu på 328 recept per 1000 invånare för den senaste tolv månadersperioden. Dock ligger Skåne fortfarande näst högst vid en jämförelse mellan Sveriges län och uppvisar en

lägre minskning än rikssnittet. Detta tyder på att arbetet med en ökad följsamhet till behandlingsrekommendationerna, enligt fastställd handlingsplan av Strama Skåne, måste fortsätta.

Livsmedel

Andelen ekologiska livsmedel i den totala livsmedelsbudgeten har minskat från 49 procent till 46 procent jämfört med samma period föregående år. Leverantörerna för patientmåltider uppnår sitt avtalsmål om 40 procent ekologiskt (38 procent 2017), men i produktionsköken har andelen minskat från 55 till 52 procent jämfört med föregående år till följd av begränsad budget. Möjligheten att nå målet om 60 procent ekologiska och/eller närproducerade livsmedel 2018 är begränsad dels på grund av ekonomi, dels på grund av att föreslagen definition av närproducerat inte blivit politiskt antagen.

Hållbar resursanvändning

Framtagandet av en så kallad QlikView-applikation för att bättre följa verksamheternas avfallsmängder påbörjades under 2017 men ligger för tillfället på is på grund av resursbrist. Till följd av detta finns inga avfallsmängder att redovisa tertiärvis utan endast årsvis i samband med Region Skånes årliga miljöredovisning.

Stark miljöprofil

Miljöutbildning

Enligt Region Skånes miljöprogram ska minst 75 procent av alla medarbetare få information om hållbar utveckling och Region Skånes miljömål via webben senast 2018. I dagsläget har 48 procent av alla medarbetare påbörjat Region Skånes miljöutbildning *Hållbara val* och cirka 80 procent av dessa har slutfört den med godkänt resultat. Under hösten 2018 kommer en ny version av utbildningen att lanseras och samtliga medarbetare kommer i samband med detta behöva genomföra utbildningen på nytt. Förhoppningsvis kommer den nya och något förkortade versionen av utbildningen att tas emot väl i verksamheterna men att nå utbildningsmålet på 75 procent redan till årets slut är inte sannolikt.

Tillgänglighet och dialog bygger förtroende för Region Skåne

Det är viktigt för Region Skåne att upprätthålla ett stort förtroende för den skattefinansierade verksamheten. Medborgardialoger, samråd med nationella minoriteter, kontakter med patienter och resenärer samt olika undersökningar genomförs löpande under året, vilket ökar förutsättningarna att möta invånarnas förväntningar och stärker demokratin. Genom att behandla människor likvärdigt, vara en öppen organisation som är villig att lära av medborgarna och koppla detta till den politiska beslutsprocessen vill Region Skåne bidra till ett socialt hållbart Skåne.

En strategisk arbetsgrupp, regional likarättsgrupp, med representanter för samtliga förvaltningar har inrättats under våren för att stärka arbetet med allas lika rättigheter och bättre samordna insatser i verksamheten. Ett arbete har påbörjats för att synliggöra vad som redan görs inom verksamheterna samt identifiera vad som saknas. Det är också viktigt att visa att Region Skåne är en organisation som står upp för allas lika värden och rättigheter och det har man bland annat gjort genom deltagande i Malmö Pride i somras. Som arbetsgivare arbetar Region Skåne kontinuerligt också med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter. Under våren 2018 beslutade regiondirektören om ett nytt regiongemensamt arbetssätt för aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen.

Patientnämnden stödjer patienterna och verksamheten

Patientnämndens roll är bland annat att stödja patienter att föra fram klagomål till vårdgivare och följa upp att klagomålen blir besvarade, främja kontakterna mellan patienter och vårdpersonal samt bidra till kvalitetsutveckling, hög patientsäkerhet och till att verksamheterna inom hälso- och sjukvården anpassas efter patienternas behov och förutsättningar genom att årligen analysera inkomna klagomål och synpunkter.

Ett nytt klagomålssystem har börjat gälla från den 1 januari 2018. Dels har

en helt ny lag införts, Lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården, som reglerar patientnämndernas uppdrag. Dels har vårdgivarna fått en lagstadgad skyldighet att ta emot klagomål mot och synpunkter på den egna verksamheten genom en komplettering som införts i den befintliga Patientsäkerhetslagen (2010:659). Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har enligt samma lag fått förändrade skyldigheter att hantera klagomål och är inte längre första instans för klagomål mot hälso- och sjukvården. Sedan årsskiftet är landstingens/regionernas patientnämnder ansvariga för att årligen analysera inkomna klagomål och synpunkter i syfte att uppmärksamma vården på riskområden eller hinder för utveckling av vården. Patientnämnden i Skåne har genomfört två analyser. Den ena påbörjades under hösten rörande psykisk ohälsa och som rapporterats till vården i februari. Den andra analysen

gällande inkomna klagomål och synpunkter rörande kvinnosjukvård och förlossningsvård presenterades för vården i juni.

Antal registrerade patientärenden har under perioden januari-augusti uppgått till 4 112 ärenden, vilket är en ökning med 3,5 procent jämfört med samma period föregående år. Utöver patientärenden tillkommer i genomsnitt cirka 150 ärenden per månad där invånarna önskat att få allmän information om hälso- och sjukvården.

För att öka kännedomen om Patientnämndens verksamhet har kansliet under första halvåret genomfört ett flertal informationstillfällen för såväl allmänheten som för utvalda yrkesgrupper inom vården. Dessa informationstillfällen, som även nämndens ledamöter deltagit i, har varit vid Seniormässan i Malmö samt vid lasaretten Landskrona och Ystad.

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	2018 jan-aug	Budget 2018 jan-aug	2017 jan-aug	Budget helår	Prognos helår
Regionbidrag	206,6	213,7	213,7	320,5	320,5
Försäljning av varor och tjänster	1,1	0,9	0,4	0,6	0,6
Specialdestinerade statsbidrag	0,0	144,8	133,8	211,7	200,7
Bidrag och övriga intäkter	141,4	1,9	0,1	0,1	0,1
Verksamhetens intäkter	349,2	361,3	347,9	532,9	521,9
Personalkostnader	-14,2	-15,6	-15,7	-23,1	-23,5
Lämnade bidrag	-314,3	-324,9	-317,8	-487,6	-476,6
Övriga omkostnader	-10,6	-11,8	-14,5	-22,0	-21,7
Verksamhetens kostnader	-339,1	-352,3	-347,9	-532,7	-521,9
RESULTAT	10,1	9,0	0,0	0,2	0

Läs mer i:

- Regionstyrelsens verksamhetsberättelse
- Patientnämndens verksamhetsberättelse

Medarbetare

Attraktiv arbetsgivare

Medarbetarna är Region Skånes viktigaste resurs. Region Skåne ska vara en attraktiv arbetsgivare där verksamhet och goda resultat alltid står i fokus. Det innebär bland annat att erbjuda hälsofrämjande arbetsplatser, bra möjligheter till utveckling för medarbetarna och ett ledarskap som tar ansvar. Region Skåne ska vara en arbetsgivare som upprätthåller ett lyssnande, närvarande ledarskap och aktivt arbetar för att skapa jämställda arbetsplatser.

Rekryteringsfrämjande insatser och behovs-/målgruppsanpassad rekrytering

Region Skåne har fortsatt att arbeta vidare med insatser i syfte att marknadsföra och beskriva Region Skånes verksamheter samt att vidareutveckla behovs- och målgruppsanpassad rekrytering inom många av Region Skånes yrkesgrupper. Region Skåne kommer att fortsatt arbeta vidare med att utveckla närvaron på sociala medier för att stärka attraktiviteten för Region Skåne som arbetsgivare. Region Skånes webbsida *Jobba hos oss* kommer att ses över och vidare sker kontinuerlig justering av jobbannonserna och material inför arbetsmarknadsdagar och mässor.

Trygga anställningar

Region Skåne ska erbjuda trygga anställningar och en bra arbetsmiljö. I Region Skåne ska heltidstjänst vara norm och deltid ska ses som en möjlighet om medarbetaren så önskar. Visstidsanställningar ska begränsas. Den genomsnittligt överenskomna sysselsättningsgraden är hög i Region Skåne. Bland kvinnor är 89 procent heltidsanställda, motsvarande andel för män är 95,5 procent. Andelen heltidsanställda har ökat bland såväl kvinnor som män jämfört med samma tidpunkt föregående år.

Andel heltids- och tillvidareanställda

(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet per den 31 augusti 2018)

	Andel heltidsanställda (andel av samtliga månadsavlönade som har en anställning på heltid)		Andel tillsvidareanställda (andel av samtliga månadsavlönade som har en tillsvidareanställning)	
	2018	2017	2018	2017
Kvinnor	89,0%	87,9%	92,1%	92,3%
Män	95,5%	95,3%	85,9%	85,8%
Totalt	90,4%	89,5%	90,8%	91,0%

En stor majoritet av medarbetarna i Region Skåne är tillsvidareanställda. Per augusti 2018 var 92,1 procent av kvinnorna respektive 85,9 procent av männen tillsvidareanställda.

Regioninterna resursteam

Resursteamerna ska attrahera erfarna medarbetare med hög kompetens till ett mer flexibelt arbetssätt, ge fler medarbetare tillsvidareanställning, stärka Region Skåne i rollen som attraktiv arbetsgivare samt minska beroendet av bemanningsföretag. Gemensamma modeller som möjliggör anpassning beroende på verksamhet, uppdrag och syfte har utarbetats och beslutats. Utvecklingsarbetet sker på förvaltningsnivå och anpassas beroende på verksamhet, uppdrag och syfte.

Jämställda löner, löneöversyn och avtal

Målet med lönepolitiken är att Region Skåne i ett system av individuella löner ska kunna driva och utveckla verksamheten så att den ligger i linje med medborgarnas krav, behov och förväntningar. Osakliga löneskillnader ska undvikas genom att samma principer för lönesättning tillämpas för alla medarbetare. För att säkra att så sker genomförs bland annat årlig lönekartläggning. Arbetet med 2017 års lönekartläggning avslutades i mars 2018.

Årets löneöversyn kunde genomföras enligt tidplan med utbetalning av ny lön i april respektive maj. Avtalsförhandlingar nationellt pågår fortfarande mellan SKL och Lärarförbundets och Lärarnas Riksförbunds samverkansråd vilket innebär att årets löneöversyn ännu inte har kunnat avslutas för deras medlemmar. Det samlade utfallet för årets löneöversyn var 2,2 procent.

Arbetet med den avsiktsförklaring som tecknades i december 2016 mellan Vårdförbundet och Region Skåne pågår alltså fortfarande. Parterna har under våren fortsatt med det arbete som kvarstår, att ta fram regionövergripande arbetstidsavtal för intensivvården, akutmottagningarna och barnakuterna samt neonatal. Inom ramen för dessa förhandlingar har arbetsgivaren även tagit initiativ till att ta fram en arbetstidsmodell för operationsverksamheten i Malmö, Helsingborg och Kristianstad.

Arbetet med lika rättigheter och möjligheter

Hälso- och sjukvården berör stora och breda målgrupper som är i beroendeställning varför rättighetsperspektivet är av centralt värde. Psykiatri Skåne har *En väg in*, som är en telefonrådgivning för barn och unga med psykisk ohälsa i Skåne, för att bland annat undvika lokala olikheter. För att förbättra vårdkvaliteten och samarbetet mellan olika

verksamheter har verksamhetsområde kirurgi inom Skånevård Sund initierat ett utvecklingsprojekt. Målet är att skapa ett nätverk och uppnå en jämlik vård för cancerpatienter. Inom Skånevård Kryh pågår arbete inom fyra patientprocesser; diabetes, äldre, ledplastik och höftfraktur. Inom exempelvis diabetprocessen utförs regelbundet resultatanalys utifrån kön, ålder och geografi.

Förutom hälso- och sjukvården berör kollektivtrafiken även stora och breda målgrupper. Skånetrafiken arbetar med att trafikföretag ska ha vetskap om våra mål, det vill säga att skåningar ska kunna och vilja resa med oss och att den är tillgänglig för kunder med funktionsnedsättning. Merparten av kundernas resor med Skånetrafiken görs med buss. Skånetrafiken har påbörjat ett arbete för en ny förarcertifiering för buss under hösten. Fokus kommer att vara på service, bemötande samt att vara en god varumärkesföreträdare.

Som arbetsgivare arbetar Region Skåne kontinuerligt med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter. Under våren 2018 beslutade regiondirektören om ett nytt regiongemensamt arbetssätt för aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen.

Arbetet med aktiva åtgärder innebär ett förebyggande och metodinriktat arbete som fortlöpande ska bedrivas integrerat i ordinarie verksamhet och processer. Kunskaps- och lärandeinsatser, samverkan och delaktighet, liksom ett fortsatt aktivt värdegrundsarbete, utgör viktiga delar i detta arbete. Under våren har informations- och kommunikationsinsatser om det nya arbetssättet inletts såväl regionalt som inom samtliga förvaltningar.

Ökad rekrytering av personer med funktionsnedsättning

Region Skåne arbetar fortsatt för att öka rekryteringen av personer med funktionsnedsättning. En ettårig visstidsanställning erbjuds som, utöver statligt lönestöd, finansieras av personalnämndens avsatta medel. Målet är att anställa tjugofem personer per år. Till och med juni 2018 har 12 personer an-

stälts inom satsningen. För att kunna erbjuda en så hållbar anställningssituation som möjligt är målet att förvaltningen ska ta över kostnaden efter första anställningsåret. Till och med juni 2018 har nio personer av dem som blivit anställda under 2017 fått fortsatt anställning. Yrkeskategori samt omfattningen på respektive anställning varierar utifrån individens kompetens, förmåga och behov.

Hälsofrämjande arbetsplatser

En god och hälsofrämjande arbetsmiljö är en förutsättning för Region Skånes attraktivitet som arbetsgivare, och för en väl fungerande kompetensförsörjning. Region Skåne måste kunna konkurrera med andra arbetsgivare om medarbetare. En viktig del i detta är att erbjuda ett hållbart arbetsliv.

Utöver verksamheternas lokala arbete med att främja hälsa och att förebygga ohälsa pågår fortsatt arbetet med den regionala handlingsplanen som tagits fram med samma syfte. Arbetet bedrivs såväl regionalt som lokalt och i samarbete med representanter från personalorganisationer. Under inledningen av 2018 har:

- den regionala rehabiliteringsprocessen inklusive medarbetarhandbok reviderats och implementerats.
- information om och kompletterande verktyg för arbetsplatsträffar och skydds-/arbetsmiljökommitté tagits fram för att förenkla och förtydliga arbetsmiljöperspektivet.

- kompletterande utbildningar för att förebygga och hantera kränkande särbehandling och trakasserier genomförts.

Under inledningen av 2018 infördes en regiongemensam vägledning och rutin avseende hälsokontroll vid nyanställning i vård och vårdnära arbete. Hälsokontrollen syftar till att skydda vårdtagare mot smittor som den anställda kan bära på och att skydda den anställda mot smittor och risker som denna kan exponeras för i sin yrkesutövning. Smittskydd Skåne, koncernkontoret, berörda förvaltningar och företagshälsovården har arbetat intensivt med förberedelser, införande och uppföljningar.

Sjukfrånvaron ska minska

Det pågår ett framåtriktat och kontinuerligt arbete med fokus på en hälsofrämjande arbetsplats samt sänkt sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaron fortsätter att utvecklas i positiv riktning. Under första halvåret 2018 var sjukfrånvaron i timmar totalt nästintill oförändrad jämfört med samma tidsperiod 2017. En minskning i timmar för långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) kan konstateras. Under samma period 2018 minskade den genomsnittliga sjukfrånvarons längd i kalenderdagar per medarbetare, men korttidssjukfrånvaron (dag 1-14) ökar något. Ökningen av korttidssjukfrånvaron kan förklaras bland annat genom en besvärlig influensasäsong som bekräftas av både Folkhälsomyndigheten och 1177 Vårdguiden. Detta korrelerar med För-

Sjukfrånvaro – andel av ordinarie arbetstid samt långtidssjukfrånvaro (avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

	2018 jan-juli	2017 jan-juli	Förändring
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	5,6%	5,7%	0,0%
Kvinnor	6,2%	6,3%	-0,1%
Män	3,5%	3,4%	0,1%
Åldersgruppen 29 eller yngre	4,7%	4,8%	-0,1%
Åldersgruppen 30-49 år	5,2%	5,6%	-0,4%
Åldersgruppen 50 eller äldre	6,6%	6,8%	-0,2%
Långtidssjukfrånvaro (60+ dagar) som andel av samtlig sjukfrånvaro	44,99%	45,93%	-0,94%

Sjukfrånvaro – kalenderdagar per medarbetare

(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

Procent	2018 jan-juli	2017 jan-juli	För- ändring
Kvinnor	13,2	13,4	-0,3
Män	7,3	7,2	0,1
Totalt	11,9	12,1	-0,2

säkringskassans rapporterade ökning av antalet utbetalda dagar för vård av barn under inledningen av 2018.

Det kontinuerliga och långsiktiga arbetet med en hälsofrämjande arbetsplats och sänkt sjukfrånvaro fortlöper. Region Skåne deltar genom Skånevård Kryh i Sveriges kommuner och landstingsprojekt *Rehabilitering i samverkan*. Mål och syfte med projektet är att förebygga och förkorta sjukfrånvaro hos medarbetare genom tidiga insatser samt förbättra samverkan mellan regionen som arbetsgivare respektive vårdgivare och övriga aktörer inom rehabiliteringsprocessen.

Det goda ledarskapet

Ledarskapet i Region Skåne ska vara ett lyssnande och närvarande ledarskap som skapar delaktighet och har mod att påverka verksamhetens utveckling och resultat. Chefer ska leda och utveckla verksamheten i dialog med medarbetarna och där deras engagemang och kompetens tas tillvara.

För att uppnå detta krävs kontinuerliga utvecklingsinsatser och stöd till chefer. Fortsatt prioriterade satsningar görs på Basutbildning, Utvecklande Ledarskap (UL) och Förändringsledning.

Ett särskilt program som stöd till verksamhetschefer har utarbetats. Programmet syftar till att stödja verksamhetschefer i arbetet med driva förbättringsarbeten och ge verktyg för såväl utveckling av det personliga ledarskapet som att leda indirekt igenom andra chefer. Ett arbete för att förstärka arbetet med att identifiera och attrahera morgondagens chefer har påbörjats.

För andra året kommer i september månad Region Skånes ledarskapspris att delas ut, i år med fokus på "årets hälsofrämjande chef".

Den framtida kompetensförsörjningen ska säkras

Kompetensförsörjningen är en av välfärdens stora utmaningar, i såväl Region Skåne som övriga landet. Under våren tog respektive verksamhet fram en förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplan. Dessa planer utgör sedan basen för den regionövergripande plan som tagits fram. I årets regionövergripande plan finns statistik, prognoser och analyser framför allt avseende de stora yrkesgrupperna inom hälso- och sjukvård, men också för ett mindre antal av övriga yrkesgrupper. Analysen visar på fortsatta obalanser för flertalet av yrkena. I den gemensamma planen finns ett antal strategier att arbeta med för att säkra kompetensförsörjningen i ett längre perspektiv.

**Kompetensmixplanering/
Rätt använd kompetens (RAK)**

Rätt använd kompetens eller kompetensmixplanering, det vill säga uppgiftsväxling mellan yrkeskategorier och införande av nya kompetenser, är insatser som krävs för att klara kompetensförsörjningen framför allt inom hälso- och sjukvården. Resurser kan på så sätt frigöras för direkt patientarbete samtidigt som administration och vårdnära service i större utsträckning görs av annan personal än vårdpersonal. En övergripande handlingsplan för genomförandet har utarbetats i enlighet med Region Skånes budget och inriktningsmål.

Arbetet med rätt använd kompetens pågår framför allt på enhetsnivå. En styrgrupp har inrättats på regional nivå och har fokus på områden där särskilda insatser behövs och som också är prioriterade i andra sammanhang, till exempel förlossningsvården.

I Region Skånes verksamhetsplan och budget för 2017 beslutades att fördelningen av personal inom den somatiska slutenvården ska röra sig i riktning mot 40 procent sjuksköterskor respektive 60 procent andra grupper. Detta mål är således ett delmål för det bredare arbetet med kompetensmixplanering. I periodjämförelse, juli månad 2017 med juli 2018, är andelen personal i "andra grupper" än sjuksköterskor inom den somatiska slutenvården oförändrad.

Kompetensstegar

Arbetet med att ta fram kompetensstegar har fortsatt under våren, bland annat har kompetensstege för medicinsk sekreterare färdigställts. Under resterande del av 2018 kommer fortsatt fokus vara på att följa upp hur kompetensstegarna implementeras i verksamheterna.

**Kompetensutvecklingsinsatser
för sjuksköterskor**

Stor brist råder framförallt på grundutbildade sjuksköterskor och specialist-sjuksköterskor inom ett flertal områden samt barnmorskor. Ett flertal insatser krävs för att långsiktigt hantera brist-situationen. Budgeten för kompetensutveckling för sjuksköterskor omfattar utbildningsanställningar, utbildningsförmåner vid specialistutbildning, kliniskt basår, handledarutbildning, klinisk funktionsutbildning och konferensverksamhet.

Utbildningsanställning vid

utbildning till specialistsjuksköterska
Från den 1 januari 2018 finns ett kollektivavtal med Vårdförbundet gällande utbildningsanställning. En utbildningsanställning är en specifik tjänst som grundar sig i att ett behov finns i verksamheten.

Utbildningsanställningen omfattar två år och innebär studier vid lärosätet på halvfart och klinisk utbildning hos arbetsgivaren på 50 procent. För den delen av utbildningen som är förlagd till den kliniska verksamheten ska en individuell utbildningsplan upprättas. Medarbetaren behåller sin grundlön under

utbildningen. Förvaltningarna väljer vilka utbildningar som ska prioriteras. 2018 finns utrymme för 75 utbildningsanställningar.

Utbildningsförmån vid utbildning till specialistsjuksköterska

År 2018 hade Region Skåne möjlighet att erbjuda cirka 165 sjuksköterskor en utbildningsförmån motsvarande 19 000 kronor per månad. Under våren 2018 har 159 sjuksköterskor utbildats på helfart inom områdena ambulans, anestesi, barn, barnmorska, distriktsköterska, intensivvård, kirurgi, onkologi, operation, ortoptist, palliativ vård, psykiatri, vård av äldre och ögonsjukvård. I juni månad slutförde 120 personer sin specialistsjuksköterskeutbildning.

Klinisk fördjupningsutbildning

Inom verksamheterna onkologi och hematologi ges en klinisk fördjupning där kompetensutveckling varvas med arbete. Målgruppen är grundutbildade sjuksköterskor inom respektive område som under ett år varvar arbete med föreläsningar, seminarier och klinisk tjänstgöring på annan enhet än den man är anställd vid. En ny kurs startade hösten 2017 med 16 deltagare från förvaltningarna Skånevård Sus, Skånevård Kryh och Hälsostaden. Kursen avslutades våren 2018.

Kliniskt basår

Det kliniska basåret för nyutexaminerade sjuksköterskor syftar till att stärka de nyutexaminerade sjuksköterskorna i sin yrkesroll samt att ge möjlighet till att fördjupa och kliniskt förankra kunskaperna. En utvärdering gjordes våren 2018 och visade ett fortsatt högt betyg, både vad gäller innehåll och form samt att tryggheten i yrket upplevs ha ökat. Under januari-mars 2018 har ytterligare 230 nya sjuksköterskor påbörjat det kliniska basåret.

Kompetensutvecklingsinsatser för undersköterskor med flera²⁹

Region Skåne arbetar med kompletterande utbildningsinsatser för att täcka

kompetensluckor i verksamheten och för att främja rätt använd kompetens/kompetensmixplanering. Rätt använd kompetens innebär att arbetsuppgifter kommer att fördelas på ett annat sätt än i dag mellan olika yrkeskategorier. En viktig del av detta är att se till att berörd personal ha tillräckliga kunskaper för att detta ska bli möjligt.

En stor kompetensutvecklingsinsats genomförs under 2018/2019 för undersköterskor, skötare och barnsköterskor inom Skånevård Sus och Sund som är anpassat för både nyutbildade och erfarna medarbetare. Skånevård Kryh är igång med samma insats sedan tidigare. Satsningens utbildningsprogram ger deltagarna ökad förståelse och fördjupade kunskaper i både somatisk och psykiatrisk omvårdnad och ska vara värdeskapande för patienten. Totalt kommer 2 200 utbildningsplatser att erbjudas.

Region Skåne är på gång att tillsammans med utbildningsanordnare göra ansökan till Myndigheten för yrkeshögskolan (YH) om start för utbildning inom ambulanssjukvård och till specialisering av undersköterskor inom akut-sjukvård, palliativ vård och psykisk ohälsa.

Framtidens undersköterska kommer anordnas i november för 400 undersköterskor. Programmet kommer fokusera på framtidens yrkesroll och framtidens vård.

Utbildningsanställningar för undersköterskor

Att utveckla undersköterskerollen är en viktig del för att säkra kompetensförsörjningen. Samarbete med utbildningsanordnare i Skåne och närliggande län pågår för att kunna erbjuda specialistutbildningar genom Yrkeshögskolan. De planerade 20 utbildningsanställningarna kommer inte genomföras hösten 2018 då ansökningarna till specialistutbildningar via Yrkeshögskolan inte har beviljats. Fortsatt arbete pågår för att kunna inrätta utbildningsanställningar för undersköterskor.

Kompetensförsörjning läkare

Det råder fortsatt brist råder vad gäller specialistläkare inom ett antal specialiteter, exempelvis inom allmänmedicin, psykiatri, klinisk patologi och radiologi.

Under våren genomfördes den årliga läkarbemannings- och ST-undersökningen. Undersökningen ger en bild av läkarbemanningen samt en prognos för tillgången till läkare fem respektive tio år fram i tiden. Prognoserna används till kompetensförsörjningsplaner på olika nivåer samt som underlag för prioritering av specialiseringstjänstgöring mellan olika specialiteter.

Den särskilda beredningsgruppen för ST inom allmänmedicin har under året fortsatt sitt arbete med nulägesbildningen vad gäller tillgång till allmänmedicinsk kompetens, bedöma tillgång och behov av allmänmedicinsk kompetens i ett tioårsperspektiv samt ge förslag till åtgärder för att säkra tillgången till allmänmedicinsk kompetens på såväl kort som på lång sikt.

Samarbete med Försvarsmakten

Personalnämnden har tecknat en avsiktsförklaring med Försvarsmakten i syfte att stärka en framtida gemensam kompetensförsörjning. Samarbetet ska stärka parternas långsiktiga kompetensförsörjning med fokus på ungdomars insteg på arbetsmarknaden, mångfald på arbetsplatserna och möjlighet till karriärväxling genom hela yrkeslivet. Avsiktsförklaringen har bidragit till att Region Skånes medarbetare fått ett ökat intresse för Försvarsmaktens verksamhet och allt fler medarbetare och verksamheter efterfrågar information om hur ett samarbete kan se ut.

Användning av bemanningsföretag

Under närmare två år har landsting och regioner tillsammans arbetat med att minska beroendet av inhyrd personal. Målet är en stabil och varaktig bemanning med egna medarbetare för den löpande verksamheten för att värna patientsäkerhet, arbetsmiljö och ett kvalitetsäkrat utbildningsuppdrag. I Region Skånes hälso- och sjukvård har beroendet av inhyrd personal minskat, vilket gjort att kostnaderna för inhyrning sta-

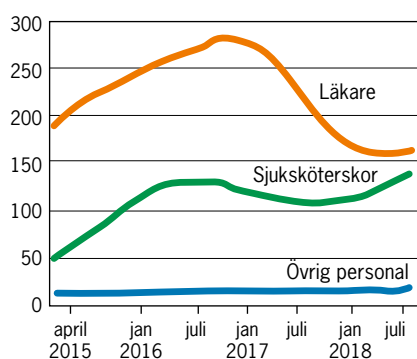
29. I begreppet undersköterska inkluderas i detta sammanhang även skötare och barnskötare.

Kostnader inhyrd personal från bemanningsföretag

(avsers Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

	2018 jan-aug	2017 jan-aug	Förändring Mkr %	
Läkare	104,1	115,3	-11,2	-9,7%
Sjuksköterskor	91,9	68,5	23,4	34,1%
Övriga	9,6	7,9	1,7	21,3%
Totalt	205,6	191,7	13,9	7,2%

Kostnadsutveckling (miljoner kronor)

diget minskade under 2017 och under de tre första månaderna 2018. Från och med andra kvartalet har dock kostnaderna för inhyrning av sjuksköterskor ökat markant vilket gör att de totala inhyrningskostnaderna, i jämförelse med januari-augusti 2017, ökat trots en fortsatt minskning av inhyrning av läkare. I relation till den totala personalkostnaden är dock fortfarande Region Skånes totala inhyrningskostnad den lägsta av samtliga landsting/regioner i Sverige per halvåret 2018.

Beroendet av inhyrning av läkare minskar fortsatt, men fortsatt står inhyrning av läkare inom primärvården för den största delen av kostnaderna. Inom psykiatrin har stopp införts för inhyrning av läkare vilket inneburit att inhyrningskostnaden har reducerats till noll.

Utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser

Region Skåne och Arbetsförmedlingen har tillsammans identifierat ett antal målgrupper för vilka anställningsbarheten är relativt låg utifrån ett antal faktorer. Utmaningar som finns för dessa grupper kan vara funktionsnedsättning,

svenska språket eller avsaknad av svensk legitimation som försvårar inträde på svensk arbetsmarknad. Syftet med insatserna är att locka till sig nya grupper och attrahera framtida medarbetare för att klara den framtida kompetensförsörjningen.

Extratjänster

Region Skåne har anställt långtidsarbetslösa personer på så kallade extratjänster. Målgruppen är personer som är nyanlända eller har varit arbetslösa i mer än 450 dagar. Sedan sommaren 2017 har cirka 160 medarbetare anställts på extratjänster, varav merparten tillhör målgruppen nyanlända. De flesta har en anställning på ett år, som sedan kan förlängas ytterligare ett år. Extratjänster finns nu inom samtliga sjukvårdsförvaltningar och satsningen är mycket uppskattad av såväl verksamheter som medarbetare. Det finns ett uttalat intresse för att utbilda sig till vårdrelaterade yrken och ett flertal har påbörjat utbildningar, till exempel till undersköterska och tandsköterska. Andra har valt att läsa svenska och komplettera tidigare studier för att bli behöriga till högskoleutbildningar. De flesta medarbetare med extratjänst har kvar sin anställning i ytterligare ett år, men då allt fler väljer att gå vidare med studier eller erbjuds annat arbete, så planeras det för ytterligare cirka 50 extratjänster i Region Skåne under hösten 2018.

Arbetslivsintroduktionsanställningar

Arbetslivsintroduktionsanställningar innebär en introduktion i ett specifikt arbete. Anställningarna vänder sig till ungdomar under 25 år och sträcker sig över ett år. En fjärdedel av arbetstiden ska bestå av introduktion, handledning och utbildning medan resterande tid ska vara ordinarie arbete. Samtliga arbetslivsintroduktionsanställningar finns inom förvaltningen Regionservice och delar av personalkostnaden finansieras med statligt stöd för yrkesintroduktion. Arbetslivsintroduktionsanställningarna har under perioden januari till augusti varit 20 till antalet, men kommer successivt att avvecklas under året till för-

mån för extratjänster som vänder sig till en större målgrupp.

Studentmedarbetare

Syftet med studentmedarbetarsystemet är främst att underlätta övergången från studier till arbete, men det är också ett viktigt led i Region Skånes arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Studenterna arbetar 10-15 timmar i veckan under maximalt ett år. Arbetsuppgifterna består av ett avgränsat och för studentens studier kvalificerat projekt. Samtliga förvaltningar har anställt studentmedarbetare. Satsningen är mycket uppskattad både av studenter och av Region Skåne som arbetsgivare och intresset för att anställa studentmedarbetare är stort.

Tekniksprånget

Tekniksprånget är en satsning som initierats av Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien och ett flertal företag, kommuner och landsting/regioner i Sverige har anslutit sig till satsningen. Syftet med Tekniksprånget är att ge ungdomar med slutförd gymnasieutbildning inom naturvetenskap eller teknik en inblick i ingenjörsvetenskap och därmed locka till högskolestudier inom dessa områden.

Ungdomarna praktiserar i fyra månader och Region Skåne ges möjlighet att visa bredden av tekniska yrken inom verksamheten samt synliggöra sig som en attraktiv arbetsgivare. Region Skåne har 16 platser och alla är tillsatta.

Rekrutering av personer med utbildning i annat land

Det finns en stor potential i att ta tillvara kompetensen hos redan utbildade personer som kommer till Sverige från andra länder. År 2015 startade Region Skåne ett introduktionsprogram för utomeuropeiskt utbildade personer med legitimationsyrken, för att stödja och korta vägen till den skånska arbetsmarknaden, ett så kallat *Snabbspår*.

År 2017 tog Personalnämnden beslut om att etablera ett internationellt kompetenscentrum för utlandsutbildade. Syftet är att ytterligare tydliggöra erbjudandet för utlandsutbildade som vill arbeta inom Region Skåne och samordna den

introduktion och den komplettering som krävs för att erhålla svensk legitimation. Under 2016-2018 (till och med maj) har 98 utlandsutbildade personer med legitimationssyrken gjort språkauskultation inom Region Skånes verksamheter. Syftet med sådan språkauskultation är att ge den utlandsutbildade möjlighet att träna svenska språket i hälso- och sjukvårdsmiljö och samtidigt ge dem en inblick i hur svensk sjukvård är organiserad, samt ge dem möjlighet till ett nätverk i professionen.

Under 2016-2018 (till och med maj) har 24 läkare gjort provtjänstgöring och erhållit svensk legitimation. Region Skåne har knutit till sig värdefull kompetens såsom läkare som i sina hemländer arbetat till exempel som urologer, akutläkare, radiologer, ögonläkare. 15 sjuksköterskor har gjort sin praktiska tjänstgöring och arbetar nu i Region Skåne som legitimerade sjuksköterskor. Ytterligare 15 sjuksköterskor arbetar som undersköterskor och förbereder sig för det kunskapsprov som är ett av kraven för en svensk legitimation.

I augusti månad startades en ny utbildning för 20 läkare utbildade utanför EU/EES. Utbildningen kommer att drivas utifrån en trepartsöverenskommelse mellan Region Skåne, Arbetsförmedlingen och medicinska fakulteten vid Lunds universitet. Läkarna erhåller en förberedande teoretisk och klinisk utbildning inför det kunskapsprov som Socialstyrelsen genomför som ett av kraven för att erhålla svensk legitimation. Motsvarande utbildning drevs under våren 2017 med goda resultat.

Region Skånes medarbetare i siffror

Per den sista augusti 2018 hade Region Skåne 34 247 månadsavlönade medarbetare inom förvaltningsdriven verksamhet, en ökning med 465 medarbetare jämfört med samma datum föregående år. I denna ökning ingår verksamhetsövertag avseende privat ambulanssjukvård motsvarande 135 anställda till förvaltning Medicinsk service.

De flesta personalgrupper ökar. De tre personalgrupper som ökat mest i absoluta tal är undersköterskor/skötare,

med flera, icke specialistkompetenta läkare samt administratörsarbete. I den sistnämnda gruppen handlar det till stor del om administration i vårdverksamheten (ersättare för när medicinska sekreterare inte finns att rekrytera) och IT-administratörer.

Läs mer i:

- Personalnämndens verksamhetsberättelse

Antal månadsavlönade i Region Skåne och Folkandvården Skåne AB¹

Avser förhållandet den 31 aug respektive år	2018	2017	Förändring antal	Förändring %
Förvaltningsdriven verksamhet totalt	34 247	33 782	465	1,4%
Skånes universitetssjukvård	13 969	13 746	223	1,6%
Skånevård Sund	8 179	8 305	-126	-1,5%
Skånevård Kryh	5 140	5 199	-59	-1,1%
Regionservice	2 045	2 008	37	1,8%
Medicinsk service	1 944	1 550	394	25,4%
Habilitering och hjälpmedel	858	818	40	4,9%
Koncernkontoret	854	917	-63	-6,9%
Hälsostaden Ängelholm	628	658	-30	-4,6%
Skånetrafiken	399	376	23	6,1%
Regionfastigheter	187	163	24	14,7%
Kulturförvaltningen	33	33	0	0,0%
Patientnämnden Skåne	18	15	3	20,0%
Revisionen	7	8	-1	-12,5%
Södra Regionvårdsnämnden	5	4	1	25,0%
Folkandvården AB	1 468	1 443	25	1,7%

Antal månadsavlönade medarbetare per personalgrupp¹ (AID)

(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

Avser förhållandet den 31 aug respektive år	2018	2017	Förändring antal	Förändring %
Sjuksköterska	8 848	8 865	-17	-0,2%
Undersköterska, skötare m fl	7 108	6 697	411	6,1%
Specialistkompetenta läkare	2 757	2 742	15	0,5%
Medicinsk sekreterare	2 076	2 095	-19	-0,9%
Icke specialistkompetenta läkare	1 951	1 846	105	5,7%
Handläggarsarbete	1 815	1 759	56	3,2%
Ledningsarbete	1 496	1 463	33	2,3%
Administratörsarbete	1 381	1 321	60	4,5%
Biomedicinsk analytiker	964	985	-21	-2,1%
Fysioterapeut	788	781	7	0,9%
Socialt och kurativt arbete	676	696	-20	-2,9%
Städ-, tvätt- o renhållningsarbete	607	656	-49	-7,5%
Barnmorska	603	604	-1	-0,2%
Psykolog	570	561	9	1,6%
Sjukhustekniker, laboratoriepersonal	506	459	47	10,2%
Hantverksarbete	458	457	1	0,2%
Arbets terapeut	396	383	13	3,4%
Övriga grupper	1 268	1 427	-159	-11,1%

1. Observera att viss differens kan råda mellan totalsumman och summan av raderna, då ett fåtal har anställningar på mer än en (1) förvaltning

Region Skånes samlade ekonomi

Finansiella mål

Enligt kommunallagen ska kommuner och landsting ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Regionfullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Region Skånes riktlinjer för god ekonomisk hushållning, som fastställdes av fullmäktige i oktober 2013, utgår från att regionens finansiella ställning ska stärkas och att skattemedlen ska användas effektivt.

I 2018 års budget fastställdes att *resultatmålet* för Region Skåne är att resultatet över en femårsperiod ska uppgå till minst två procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Dessutom ska resultatet årligen uppgå till minst 1 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Region Skånes prognos för helåret 2018 är negativ och indikerar därmed att varken det kortsiktiga målet eller det långsiktiga målet kommer att nås.

Skuldsättningsmålet innebär att Region Skånes nettolåneskuld får under planperioden, 2018-2020, högst uppgå till 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Prognoserna indikerar att nettolåneskulden kommer att hålla sig inom ramar 2018.

Balanskravet

Enligt beräkningarna framgår att balanskravsresultatet, enligt nu gällande prognos, inte kommer att uppnås i år på grund negativt resultat och diskrepansen mellan årets resultat beräknat enligt fullfonderingsmodell och blandmodell. Negativa resultat ska återställas senast tre år efter att underskottet uppkommit. Återställningskravet vid årets utgång

beräknas till drygt 1 800 miljoner kronor, varav 2018 års prognostiserade resultat står för knappt 800 miljoner kronor.

Ekonomisk översikt Resultat januari-augusti

Resultatet för januari-augusti uppgår till 876 miljoner kronor. Jämfört med föregående år innebär detta en resultatförbättring på 142 miljoner kronor. Verksamhetens nettokostnader har ökat med 906 miljoner kronor, en ökning med 3,8 procent. Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning har för samma period ökat med 1 059 miljoner kronor eller med 4,2 procent. Finansnettot har försämrats marginellt med 11 miljoner kronor eller 2 procent. Periodutfallet ligger 98 miljoner kronor sämre än det budgeterade resultatet efter två tertial.

Skatteintäkter, kommunal-ekonomisk utjämning och generella statliga bidrag

Skatteintäkterna har ökat med 629 miljoner kronor efter de två första tertialen i år jämfört med samma period förra året. Jämfört med budget till och med au-

gusti innebär det ett budgetunderskott på 13 miljoner kronor. Detta beror främst på att utvecklingen av skatteunderlaget för 2017 förväntas bli sämre än vad som budgeterades för ett år sedan. Utfallsbeloppet för skatteavräkningen som avser 2017 års inkomster och belopp för 2018 års avräkning grundas på den bedömning av skatteunderlagets utveckling som gjorts av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) i augusti.

Intäkterna från utjämning och statsbidrag har ökat med 430 miljoner kronor jämfört med förra året. Jämfört med budget till och med augusti innebär det ett budgetöverskott på 78 miljoner kronor. Framför allt är det ett högre inkomstutjämningsbidrag och ett högre statsbidrag för läkemedelsförmånen än vad som budgeterats, som bidrar till överskottet.

Uppföljning mot periodiserad budget

Det budgeterade årsresultatet 2018 uppgår till 395 miljoner kronor. I nedanstående diagram (se nästa sida) visas det ackumulerade resultatet i förhållande

Intäkter

Miljoner kronor	2018 jan-aug	2017 jan-aug	För- ändring	Föränd- ring %
Preliminära månatliga skattebetalning	19 739	19 147	591	3,1%
Prognos för avräkningslikvid (år 0)	4	-187	191	-
Justeringspost skatteintäkter (år 1)	-94	60	-153	-
Skatteintäkter	19 649	19 020	629	3,3%
Inkomstutjämningsbidrag	4 286	4 114	172	4,2%
Kostnadsutjämningsavgift	-125	-106	-20	18,7%
Regleringsavgift	-271	-350	79	-22,6%
Kommunalekonomisk utjämning	3 890	3 658	231	6,3%
Bidrag för läkemedelsförmånen	2 392	2 236	156	7,0%
Bidrag flyktingsituationen	110	104	6	5,8%
Övriga generella statliga bidrag	37	0	37	-
Generella statliga bidrag	2 539	2 340	199	8,5%
SUMMA INTÄKTER	26 077	25 018	1 059	4,2%

till den periodiserade budgeten och fjol-årets utfall. Som framgår av diagrammet stiger resultatet markant under sommaren, medan kostnaderna är högst under vår- och höstmånaderna. Det ackumulerade resultatet efter de två första tertialen ligger 98 miljoner kronor sämre än det budgeterade resultatet. Budgetunderskott redovisas för verksamhetens nettokostnader med 297 miljoner kronor. Skatt, utjämning och bidrag samt finansnetto bidrar med 198 miljoner kronor i överskott.

Verksamhetens intäkter

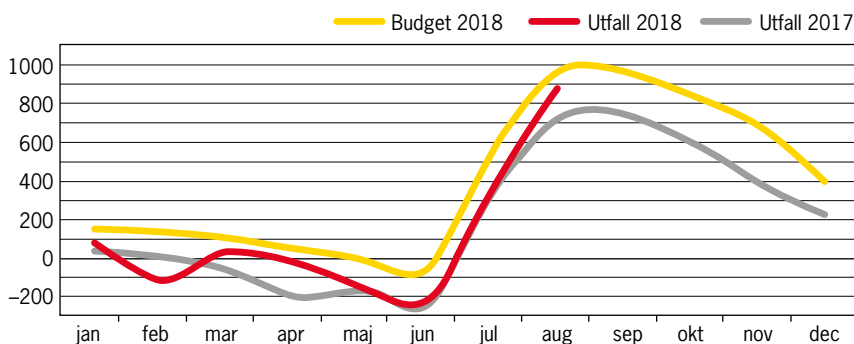
Verksamhetens intäkter har ökat rejält med nära 12 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Den i särklass största ökningen återfinns i gruppen specialdestinerade statsbidrag, där enbart de nya bidragen ”personalmiljarder och patientmiljard” har inbringat över 300 miljoner kronor. Försäljning av hälso- och sjukvård visar också på en stark ökning, framför allt gäller det såld slutenvård utanför regionen.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens bruttokostnader för januari-augusti ökade med 5,2 procent jämfört med samma period ifjol. Såväl kostnadsutvecklingen för personalkostnaderna som för omkostnaderna har varit högre under det andra tertialet än under det första tertialet vilket är en något oroande trend. Lönekostnadsökningen består ungefär till en procentenhet av ökad volym (fler anställda) och resterande ökning på grund av ökat pris (lönerrevision mm),

På omkostnadssidan visar IT-tjänster och fastighetskostnader högst kostnadsutveckling jämfört med föregående år. Inom IT-tjänster är det bland annat licenskostnaderna som ökat medan lokalhyreskostnader bidragit till ökningen av fastighetskostnader. Kostnadsökningen för köpt hälso- och sjukvård beror främst på ökade kostnader i hälsovalet och för köpt vård i andra landsting.

Accumulerat resultat och budget 2018 (miljoner kronor)

Verksamhetens intäkter

Miljoner kronor	2018 jan-aug	2017 jan-aug	För- ändring	Föränd- ring %
Patientavgifter	303	302	0	0,1%
Försäljning av hälso- och sjukvård	908	839	69	8,3%
Trafikantavgifter	1 987	1 944	42	2,2%
Försäljning av varor och tjänster	882	855	27	3,1%
Specialdestinerade statsbidrag	1 245	851	394	46,2%
Övriga bidrag och intäkter	543	492	51	10,3%
Realisationsvinster	69	32	37	117,2%
SUMMA INTÄKTER	5 935	5 315	620	11,7%

Verksamhetens kostnader

Miljoner kronor	2018 jan-aug	2017 jan-aug	För- ändring	Föränd- ring %
Lönekostnader	9 392	9 080	311	3,4%
Arbetsgivaravgifter	2 871	2 796	76	2,7%
Pensionskostnader	1 517	1 260	257	20,4%
Övriga personalkostnader	161	173	-12	-7,1%
Summa Personalkostnader	13 941	13 309	632	4,8%
Köpt hälso- och sjukvård	2 964	2 788	176	6,3%
Köpt tandvård	542	505	37	7,4%
Inhyrd personal	243	244	-2	-0,6%
Verksamhetsanknutna tjänster	604	596	8	1,3%
Köpt trafik	2 934	2 822	111	3,9%
Läkemedel	3 146	2 990	156	5,2%
Sjukvårdsartiklar, materiel och varor	1 450	1 354	96	7,1%
Lämnade bidrag	855	825	30	3,6%
Fastighetskostnader	979	863	115	13,4%
IT-tjänster	720	620	100	16,1%
Konsultkostnader och övriga tjänster	673	678	-4	-0,6%
Övriga kostnader	608	582	27	4,6%
Summa omkostnader	15 719	14 868	851	5,7%
Avskrivningar	936	893	43	4,8%
VERKSAMHETENS BRUTTOKOSTNADER	30 596	29 070	1 526	5,2%

Pensionskostnader

Region Skåne tillämpar sedan 2010 fullfonderingsmodellen vid redovisning av pensionsskuld och pensionskostnader. Fullfonderingsmodellen ger en mer rättvisande bild av Regionens resultat, ekonomiska ställning och långsiktiga finansiella styrka än vad redovisning med den lagstadgade blandmodellen ger. I den nya redovisningslagen finns inte utredningens förslag om återgång till fullfonderingsmodellen med. Regeringen gör bedömningen att man behöver utreda vidare vilka konsekvenser en ändrad redovisningsmodell avseende pensionsförpliktelser får på ekonomin för kommuner och landsting samt hur detta påverkar kravet på god ekonomisk hushållning och balanskrav. Pensionskostnaderna uppgår totalt till 2 069 miljoner kronor för perioden januari-augusti 2018. Om pensionskostnaderna redovisats enligt blandmodellen hade dessa varit 398 miljoner kronor högre. På årsbasis beräknas kostnaderna redovisade enligt blandmodell bli 578 miljoner kronor högre än fullfonderingsmodellen.

Finansiering Räntebärande nettoskuld

Den räntebärande nettoskulden uppgår per den 31 augusti till 5 132 miljoner kronor, vilket innebär en ökning med 1 155 miljoner kronor sedan årsskiftet. De räntebärande tillgångarna har minskat med 138 miljoner kronor till 1 449 miljoner kronor, medan skulderna ökat

med 1 017 miljoner kronor till 6 581 miljoner kronor.

Ökningen av nettoskulden föranleds av att medel från den löpande verksamheten om drygt 1,1 miljarder kronor inte räcker till att finansiera nettoinvesteringarna om 2,3 miljarder kronor, ett förhållande som är budgeterat.

Skuldökningen om 1 017 miljoner kronor består av att den kortfristiga upplåningen under våren i certifikat om sammanlagt 1 000 miljoner kronor ersattes av långfristig upplåning i mitten av juni genom emission av gröna obligationer via obligationsprogrammet. Två gröna obligationer emitterades med fem års löptid, en på nominellt 700 miljoner kronor med fast ränta, och en på nominellt 300 miljoner kronor med rörlig ränta. Den fasta obligationen emitterades till räntan 0,60 procent.

I augusti genomfördes åter kortfristig certifikatupplåning om 500 miljoner kronor till räntan -0,50 procent med en löptid till mitten av november. Den kortfristiga certifikatupplåningen under året till negativa räntor har bidragit till ett förbättrat finansnetto med 1,8 miljoner kronor.

Under hösten planeras kortfristig upplåning ersättas av långfristiga lån via obligationsprogrammet.

Investeringar

Investeringsutgifterna till och med augusti 2018 uppgår till 2 395 miljoner kronor. Utfallet är 574 miljoner kronor högre än för motsvarande period i fjol

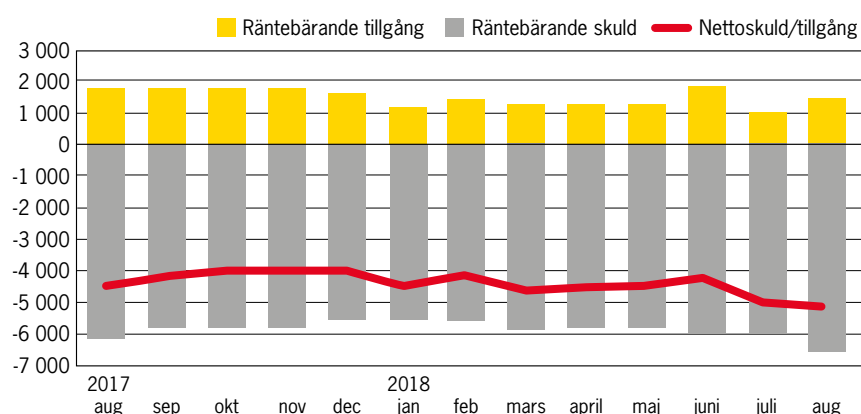
vilket beror på högre aktivitet i flera av de stora projekt som nu är pågående. Bland dessa kan nämnas sjukhusbyggnationerna i Malmö och Helsingborg, tågdepå i Hässleholm, digitaliseringsprojekt i vården och kollektivtrafiken samt leverans av pågatåg. Den budgeterade investeringsramen (likviditetsramen) för 2018 uppgår till 5 095 miljoner kronor vilket är en kraftig ökning jämfört med historiska utfallsnivåer. Budgetökningen ligger i samma objekt som står för den reellt ökade investeringstakten.

Förvaltningarnas samlade prognoser innebär ett årsutfall om 4 765 miljoner kronor. Det finns en tendens att överskatta möjligheten att genomföra investeringar. En regional bedömning är att utfallet kommer att stanna vid knappt 4 400 miljoner kronor. Jämfört med budget är prognosen 340 miljoner kronor lägre avseende bygginvesteringar. En mindre del av detta avser de stora utvecklingsprojekten medan den större delen består av övriga projekt inom hälso- och sjukvården samt fastighetsägarinvesteringar. Utrustningar inom hälso- och sjukvården prognostiseras till drygt 130 miljoner kronor lägre än budget. En större del av detta, drygt 80 miljoner kronor, beror på att en upphandling av ny utrustning för labmedicin resulterade i funktionsupphandling istället för köp vilket gör att genomförandet inte resulterar i egen investering. En tredje större avvikelse jämfört med budget avser utgifter för *Skånes Digitala Vårdssystem* (SDV), som vid budgettillfället bedömdes innebära utgifter om 400 miljoner kronor under 2018. Den genomförda upphandlingen överklagades och avtal med leverantören kunde inte tecknas förrän under våren. Detta innebär lägre utgifter under 2018.

Byggnadsinvesteringar

Under året har utgifterna uppgått till 1 486 miljoner kronor inklusive kreditränta, vilket är 485 miljoner kronor mer än motsvarande period föregående år. En av orsakerna till detta är att den samlade förbrukningen i utvecklingen av sjukhusområdena i Malmö, Lund och Helsingborg är 190 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående

Nettoskuld och tillgång (miljoner kronor)

de år. I framför allt projekten i Malmö och Helsingborg har större arbeten genomförts under året. I Malmö har formella byggstartar skett både avseende vård- och servicebyggnad under maj respektive augusti. I Helsingborg har den första av fyra höghusflyglar i befintlig huvudbyggnad färdigställt under året, dessutom har byggstart skett för den nya vårdbyggnaden. Den andra orsaken till ökade byggutgifter jämfört med föregående år är nybyggnationen av tågdepån i Hässleholm som under de två första tertialen hade en utgift om 311 miljoner kronor vilket ska jämföras med 43 miljoner kronor föregående år samma period. Den samlade budgeten för projektet är 1,5 miljarder och huvudsaklig byggtid är 2018-2019.

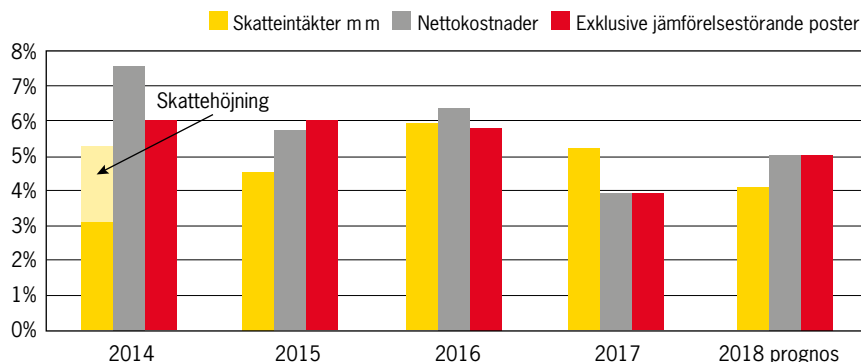
Regionfastigheters helårsprognos för bygginvesteringar är 2 460 miljoner kronor vilket är drygt 800 miljoner kronor högre än utfallet 2017, även här är det de tre stora utvecklingsprojekten och tågdepån i Hässleholm som dominerar. Starten av de tre byggprojekten i Helsingborg och Malmö kommer att innebära att månadsförbrukningen ökar under det sista tertialet. Även tågdepån i Hässleholm går in i en intensivare fas och beräknas förbruka drygt 400 miljoner kronor under de sista fyra månaderna på året. Under hösten påbörjas markarbete för spårvagnsdepå i Lund.

Utrustningsinvesteringar

Under året har utgifterna hittills uppgått till 805 miljoner kronor. Huvuddelen, 486 miljoner kronor består av investeringar i tåg framförallt den pågående leveransen av nya Pågatåg men även för spårvagnar i Lund där ett avtal slöts med en leverantör strax innan sommaren.

Utfallet avseende investeringar i utrustningar inom hälso- och sjukvården uppgår till 273 miljoner kronor vilket är i nivå med utfallet motsvarande period 2017. Förvaltningarna inom hälso- och sjukvården prognosticerar en sammanlagd utgift för 2018 om 678 miljoner kronor, vilket är i paritet med budget. Utfallet under 2018 var 544 miljoner kronor och den regionala bedömningen är att utfallet kommer att hamna kring

Kostnads- och intäktsutveckling jämfört med föregående år

denna nivå. Det samlade prognosticerade utfallet för utrustningar är 1 654 miljoner kronor och budgeten är 1 848 miljoner kronor.

Under året har drygt 100 miljoner kronor investerats i immateriella tillgångar bestående av nytt biljettsystem i kollektivtrafiken, verksamhetssystem för regionservice och regionfastigheter samt Skånes digitala vårdmiljö. Den senare är budgeterade till drygt 1 miljard kronor under de kommande åren.

Resultatprognos för helåret 2018

Resultatet för helåret 2018 prognostiseras till -162 miljoner kronor. Jämfört med budget innebär det en negativ avvikelse med 557 miljoner kronor. Prognosen har förbättrats med 193 miljoner kronor jämfört med juliuppföljningen. Resultatet för den samlade hälso- och sjukvården förväntas bli drygt -1 100 miljoner kronor medan den övriga verksamheten prognostiserar ett överskott på 200 miljoner kronor. Den centrala finansförvaltningens prognos på 757 miljoner kronor är 460 miljoner kronor bättre än budget. Större budgetavvikelser avser pensionskostnader 150 miljoner kronor, skatt, utjämning och generella bidrag 130 miljoner kronor och specialdestinerade statsbidrag 90 miljoner kronor. Prognosen för skatteintäkterna 2018 bygger på SKL:s augustiprognos över skatteunderlagets utveckling 2017-2018.

Intäkterna från skatt, utjämning och statsbidrag förväntas öka med 4,1 procent i relation till föregående räkenskapsår. Verksamheternas nettokostna-

der, det vill säga den kostnadsmassa som intäkter från skatt, utjämning och statsbidrag ska finansiera, prognostiseras att öka med 5,0 procent under 2018. Resultatet före finansiella poster, 681 miljoner kronor, räcker dock inte till att finansiera de finansiella pensionskostnaderna, som uppgår till över 800 miljoner kronor. De kommande åren förväntas de finansiella pensionskostnaderna öka, vilket medför att resultatet före finansnetto också måste öka i minst samma takt för att nå ett positivt resultat. Med nuvarande prognos för 2018 innebär det att intäkterna från skatt, utjämning och bidrag måste öka med minst 3,5 procentenheter mer än utvecklingen för verksamhetens nettokostnader 2019 för att Region Skåne ska nå ett resultat som motsvarar 2 procent av de totala intäkterna. I ovanstående diagram visas den faktiska förändringen av verksamhetens nettokostnader och skatteintäkter med mera 2014-2017 samt prognos för 2018.

Förvaltningarnas prognoser

Ekonomiskt utfall efter andra tertialet och helårsprognos per nämnd/förvaltning/bolag framgår av bilaga 6.

En bedömning av balanskravsresultatet

Balanskravsberäkningen utgår från Region Skånes resultat exklusive koncernbolagen. Årets prognos, som uppgår till -162 miljoner kronor är justerad för realisationsvinster vid försäljning av materiella anläggningstillgångar. Detta justerade resultat enligt fullfonderings-

modellen justeras sedan för redovisning enligt blandmodellen. Den nuvarande bedömningen pekar då på ett negativt balanskravsresultat på knappt 800 miljoner kronor och ett återställningskrav på drygt 1 800 miljoner kronor. Av detta belopp ska 637 miljoner kronor återställas senast under 2019, 396 miljoner kronor 2020 och 795 miljoner kronor ska återställas senast 2021.

Balanskravsberäkning

Miljoner kronor	2018 Prognos	2017	2016	2015	2014
Årets resultat enligt resultaträkningen	-162	238	103	32	647
Justering för realisationsvinster	-55	-53	-40	-53	-285
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0	69
Orealiserade kursförluster i värdepapper	0	-21	23	30	0
Justerat resultat enligt fullfondering	-217	164	87	9	431
Justering för redovisning enligt blandmodell	-578	-560	-724	-589	-776
Balanskravsresultat	-795	-396	-637	-580	-345
Synnerliga skäl för att inte behöva återställa ett negativt resultat	0	0	908	0	145
<i>Ingående återställningskrav</i>	-1 033	-637	-908	-328	-128
<i>Utgående återställningskrav</i>	-1 828	-1 033	-637	-908	-328

1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Redovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning (1997:614) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), med undantag av 5:e kap 4§ i lagen om kommunal redovisning som föreskriver att en förpliktelse att betala ut pensionsförmåner som intjänats före 1998 inte ska tas upp som skuld eller avsättning.

Region Skåne tillämpar från och med 2010 den så kallade fullfonderingsmodellen vid redovisning av pensionsförpliktelser. Det innebär att hela pensionskulden redovisas som en avsättning eftersom det ger en mer rättvisande bild. Effekten framgår i separat redovisning enligt blandmodellen.

Den sammanställda redovisningens syfte är att ge en sammanfattande och rättvisande helhetsbild av Region Skånes totala ekonomiska ställning och åta-

ganden oavsett i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. I den sammanställda redovisningen ingår förutom Region Skåne, de helägda bolagen Region Skåne Holding AB och Folktrandvården Skåne AB. Övriga bolag påverkar Region Skånes verksamhet och ekonomiska omslutning i mycket ringa grad och har därför inte medtagits i den sammanställda redovisningen.

Vid upprättande av denna delårsrapport har samma redovisningsprinciper i övrigt använts som i den senaste årsredovisningen.

I delårsrapporten ställs inga formella krav på att en notapparat ska finnas. Därmed är lagens krav uppfyllda. Specifikation av resultaträkningens kostnads- och intäktsslag återfinns under den ekonomiska översikten.

2 Resultaträkning – utfall januari–augusti

REGION SKÅNE	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL					ENLIGT BLANDMODELL				
	2017 jan-aug	2018 jan-aug	17/18 Utveckl	2018 Budget	Budget Diff	2017 jan-aug	2018 jan-aug	17/18 Utveckl	2018 Budget	Budget Diff
Miljoner kronor										
Verksamhetens intäkter	5 315	5 935	11,7%	5 662	273	5 315	5 935	11,7%	5 662	273
Personalkostnader	-13 309	-13 941	4,8%	-13 780	-161	-13 935	-14 596	4,7%	-14 403	-193
Omkostnader	-14 868	-15 719	5,7%	-15 273	-446	-14 868	-15 719	5,7%	-15 273	-446
Avskrivningar	-893	-936	4,8%	-974	37	-893	-936	4,8%	-974	37
Verksamhetens nettokostnader	-23 755	-24 661	3,8%	-24 364	-296	-24 381	-25 315	3,8%	-24 987	-328
Skatteintäkter	19 020	19 649	3,3%	19 662	-13	19 020	19 649	3,3%	19 662	-13
Kommunalekonomisk utjämning	3 658	3 890	6,3%	3 849	41	3 658	3 890	6,3%	3 849	41
Generella statliga bidrag	2 340	2 539	8,5%	2 501	38	2 340	2 539	8,5%	2 501	38
Skatt, utjämning och bidrag	25 018	26 077	4,2%	26 012	65	25 018	26 077	4,2%	26 012	65
Finansiella intäkter	33	42	27,1%	24	18	33	42	27,1%	24	18
Finansiella kostnader	-14	-30	107,6%	-66	36	-14	-30	107,6%	-66	36
Värdesäkring av pensionsskuld	-547	-552	0,8%	-631	79	-227	-295	29,7%	-294	-1
Finansnetto	-529	-540	2,1%	-673	133	-209	-283	35,5%	-336	53
RESULTAT	734	876		975	-98	428	479		689	-210

KONCERN	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL					ENLIGT BLANDMODELL				
	2017 jan-aug	2018 jan-aug	17/18 Utveckl	2018 Budget	Budget Diff	2017 jan-aug	2018 jan-aug	17/18 Utveckl	2018 Budget	Budget Diff
Miljoner kronor										
Verksamhetens intäkter	5 640	6 258	11,0%	5 993	265	5 640	6 258	11,0%	5 993	265
Personalkostnader	-13 770	-14 421	4,7%	-14 276	-145	-14 396	-15 076	4,7%	-14 899	-177
Omkostnader	-14 696	-15 529	5,7%	-15 089	-440	-14 696	-15 529	5,7%	-15 089	-440
Avskrivningar	-909	-955	5,1%	-996	40	-909	-955	5,1%	-996	40
Verksamhetens nettokostnader	-23 735	-24 648	3,8%	-24 369	-279	-24 361	-25 302	3,9%	-24 991	-311
Skatteintäkter	19 020	19 649	3,3%	19 662	-13	19 020	19 649	3,3%	19 662	-13
Kommunalekonomisk utjämning	3 658	3 890	6,3%	3 849	41	3 658	3 890	6,3%	3 849	41
Generella statliga bidrag	2 340	2 539	8,5%	2 501	38	2 340	2 539	8,5%	2 501	38
Skatt, utjämning och bidrag	25 018	26 077	4,2%	26 012	65	25 018	26 077	4,2%	26 012	65
Finansiella intäkter	33	42	27,2%	24	18	33	42	27,2%	24	18
Finansiella kostnader	-16	-32	100,1%	-68	37	-16	-32	100,1%	-68	37
Värdesäkring av pensionsskuld	-549	-554	0,9%	-633	79	-229	-297	29,6%	-295	-2
Finansnetto	-532	-544	2,2%	-677	133	-212	-287	35,2%	-340	53
RESULTAT	751	886		967	-81	445	488		681	-193

2 Resultaträkning – prognos helår

REGION SKÅNE	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL					ENLIGT BLANDMODELL				
	2017 Bokslut	2018 Prognos	17/18 Utveckl	2018 Budget	Budget Diff	2017 Bokslut	2018 Prognos	17/18 Utveckl	2018 Budget	Budget Diff
Miljoner kronor										
Verksamhetens intäkter	8 386	9 070	8,2%	8 959	111	8 386	9 070	8,2%	8 959	111
Personalkostnader	-20 480	-21 592	5,4%	-21 227	-366	-21 442	-22 556	5,2%	-22 179	-377
Omkostnader	-23 151	-24 493	5,8%	-23 860	-633	-23 151	-24 493	5,8%	-23 860	-633
Avskrivningar	-1 377	-1 454	5,6%	-1 484	31	-1 377	-1 454	5,6%	-1 484	31
Verksamhetens nettokostnader	-36 622	-38 469	5,0%	-37 612	-856	-37 585	-39 433	4,9%	-38 565	-868
Skatteintäkter	28 630	29 520	3,1%	29 493	27	28 630	29 520	3,1%	29 493	27
Kommunalekonomisk utjämning	5 487	5 835	6,3%	5 773	61	5 487	5 835	6,3%	5 773	61
Generella statliga bidrag	3 492	3 795	8,7%	3 752	43	3 492	3 795	8,7%	3 752	43
Skatt, utjämning och bidrag	37 609	39 150	4,1%	39 018	132	37 609	39 150	4,1%	39 018	132
Finansiella intäkter	56	62	9%	36	25	56	62	9%	36	25
Finansiella kostnader	-62	-77	24%	-99	22	-62	-77	24%	-99	22
Värdesäkring av pensionsskuld	-744	-828	11%	-948	120	-341	-442	30%	-441	-1
Finansnetto	-749	-843	13%	-1 011	168	-347	-458	32%	-504	47
RESULTAT	238	-162		395	-557	-323	-740		-51	-690

KONCERN	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL					ENLIGT BLANDMODELL				
	2017 Bokslut	2018 Prognos	17/18 Utveckl	2018 Budget	Budget Diff	2017 Bokslut	2018 Prognos	17/18 Utveckl	2018 Budget	Budget Diff
Miljoner kronor										
Verksamhetens intäkter	8 881	9 603	8,1%	9 482	121	8 881	9 603	8,1%	9 482	121
Personalkostnader	-21 202	-22 365	5,5%	-22 004	-361	-22 133	-23 329	5,4%	-22 957	-372
Omkostnader	-22 858	-24 203	5,9%	-23 555	-648	-22 858	-24 203	5,9%	-23 555	-648
Avskrivningar	-1 401	-1 487	6,2%	-1 518	31	-1 401	-1 487	6,2%	-1 518	31
Verksamhetens nettokostnader	-36 580	-38 452	5,1%	-37 595	-856	-37 511	-39 416	5,1%	-38 548	-868
Skatteintäkter	28 630	29 520	3,1%	29 493	27	28 630	29 520	3,1%	29 493	27
Kommunalekonomisk utjämning	5 487	5 835	6,3%	5 773	61	5 487	5 835	6,3%	5 773	61
Generella statliga bidrag	3 492	3 795	8,7%	3 752	43	3 492	3 795	8,7%	3 752	43
Skatt, utjämning och bidrag	37 609	39 150	4,1%	39 018	132	37 609	39 150	4,1%	39 018	132
Finansiella intäkter	56	62	9%	36	25	56	62	9%	36	25
Finansiella kostnader	-65	-80	24%	-102	23	-65	-80	24%	-102	23
Värdesäkring av pensionsskuld	-745	-830	11%	-950	120	-539	-444	-18%	-443	-1
Finansnetto	-754	-848	13%	-1 016	168	-547	-463	-15%	-509	47
RESULTAT	276	-150		407	-557	-448	-728		-39	-689

Koncernresultat redovisas före bokslutsdispositioner och skatter.

3 Kassaflödesanalys

Miljoner kronor	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL				ENLIGT BLANDMODELL			
	REGION SKÅNE		KONCERN		REGION SKÅNE		KONCERN	
	2018 jan-aug	2017 jan-dec	2018 jan-aug	2017 jan-dec	2018 jan-aug	2017 jan-dec	2018 jan-aug	2017 jan-dec
LÖPANDE VERKSAMHET								
Periodens resultat	876	238	886	233	479	-323	488	-327
Justering för ej likviditetspåverkande poster (not)	2 375	2 994	2 357	3 023	1 901	2 323	1 883	2 352
Pensionsutbetalningar	-872	-1 231	-872	-1 232	0	0	0	0
Realisationsvinster/förluster	-68	-40	-68	-39	-68	-40	-68	-39
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	2 311	1 960	2 303	1 984	2 311	1 960	2 303	1 985
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	-261	-251	-212	-285	-261	-251	-212	-285
Ökning/minskning av förråd och varulager	-7	16	-7	16	-7	16	-7	16
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	-873	519	-870	545	-873	519	-870	545
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 171	2 245	1 213	2 261	1 171	2 245	1 213	2 261
INVESTERINGSVERKSAMHET								
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-104	-44	-104	-44	-104	-44	-104	-44
Investering i materiella anläggningstillgångar	-2 291	-2 749	-2 373	-2 782	-2 291	-2 749	-2 373	-2 782
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	80	107	80	107	80	107	80	107
Erhållna investeringsbidrag	2	8	2	8	2	8	2	8
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	0	-5	0	-5	0	-5	0	-5
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	1	0	1	0	1	0	1
Medel från investeringsverksamheten	-2 313	-2 682	-2 394	-2 715	-2 313	-2 682	-2 394	-2 715
FINANSIERINGSVERKSAMHET								
Nyupptagna lån	1 250	250	1 250	250	1 250	250	1 250	250
Amortering leasing	-217	-248	-217	-248	-217	-248	-217	-248
Förändring koncernlån	4	-19	43	-3	4	-19	43	-3
Amortering av långfristiga fordringar	0	59	0	59	0	59	0	59
Medel från finansieringsverksamheten	1 037	42	1 077	58	1 037	42	1 077	58
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	-3	-12	-3	-12	-3	-12	-3	-12
ÅRETS KASSAFLÖDE	-108	-407	-108	-408	-108	-407	-108	-407
Likvida medel vid periodens början	1 506	1 913	1 507	1 915	1 506	1 913	1 507	1 915
Likvida medel vid periodens slut	1 398	1 506	1 399	1 507	1 398	1 506	1 399	1 507
Räntebärande nettotillg (+)/skuld (-) vid årets början	-3 977	-3 596	-3 673	-3 277	-3 977	-3 596	-3 673	-3 277
Räntebärande nettotillg (+)/skuld (-) vid periodens slut	-5 132	-3 977	-4 867	-3 673	-5 132	-3 977	-4 867	-3 673
Not 1 Specifikation av ej likviditetspåverkande poster								
Justering för av- och nedskrivningar	936	1 378	955	1 402	936	1 378	955	1 402
Justering för avsättningar	1 492	1 805	1 494	1 821	1 018	1 134	1 020	1 150
Justering för upplösning av bidrag till infrastruktur	25	38	25	38	25	38	25	38
Justering för kortfristiga finansiella poster	-92	-211	-131	-232	-92	-211	-131	-232
Justering för periodiserade reavinst	16	35	16	35	16	35	16	35
Justering för periodiserade investeringsbidrag	-23	-32	-23	-32	-23	-32	-23	-32
Justering för periodiserade hyresintäkter	0	-26	0	-26	0	-26	0	-26
Justering för periodiserad överkursränta	9	-6	9	-6	9	-6	9	-6
Justering för Eget kapital - uppskjuten skatt	0	0	0	10	0	0	0	10
Justering för bidrag till infrastruktur	3	12	3	12	3	12	3	12
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	9	0	9	0	9	0	9	0
Summa	2 375	2 994	2 357	3 023	1 901	2 323	1 883	2 352

4 Balansräkning

Miljoner kronor	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL				ENLIGT BLANDMODELL			
	REGION SKÅNE		KONCERN		REGION SKÅNE		KONCERN	
	2018 31 aug	2017 31 dec	2018 31 aug	2017 31dec	2018 31 aug	2017 31 dec	2018 31 aug	2017 31 dec
Immateriella tillgångar	207	141	207	141	207	141	207	141
Fastigheter	12 381	11 114	12 381	11 114	12 381	11 114	12 381	11 114
Utrustning	8 472	8 383	8 657	8 506	8 472	8 383	8 657	8 506
Finansiella anläggningstillgångar	725	725	557	557	725	725	557	557
Anläggningstillgångar	21 785	20 363	21 803	20 319	21 785	20 363	21 803	20 319
Bidrag till statlig infrastruktur	843	868	843	868	843	868	843	868
Förråd	286	280	287	280	286	280	287	280
Kortfristiga fordringar	3 385	3 124	3 356	3 144	3 385	3 124	3 356	3 144
Kassa och bank	1 398	1 506	1 399	1 507	1 398	1 506	1 399	1 507
Omsättningstillgångar	5 069	4 909	5 043	4 931	5 069	4 909	5 043	4 931
SUMMA TILLGÅNGAR	27 696	26 140	27 688	26 117	27 696	26 140	27 688	26 117
Ingående eget kapital	-20 073	-20 311	-20 052	-20 285	-3 015	-2 692	-2 994	-2 666
Periodens resultat	876	238	886	233	479	-323	488	-327
Eget kapital	-19 197	-20 073	-19 166	-20 052	-2 536	-3 015	-2 506	-2 994
Avsättningar för pensioner	31 603	31 024	31 702	31 120	14 943	13 966	15 041	14 062
Övriga avsättningar	207	166	219	178	207	166	219	178
Avsättningar	31 810	31 190	31 921	31 298	15 149	14 132	15 260	14 240
Långfristiga låneskulder	4 730	3 721	4 730	3 721	4 730	3 721	4 730	3 721
Långfristiga skulder, leasing	955	1 010	955	1 010	955	1 010	955	1 010
Övriga långfristiga skulder	521	542	521	542	521	542	521	542
Långfristiga skulder	6 206	5 273	6 206	5 273	6 206	5 273	6 206	5 273
Kortfristiga låneskulder	825	601	561	294	825	601	561	294
Kortfristiga skulder, leasing	71	232	71	232	71	232	71	232
Övriga kortfristiga skulder	7 981	8 916	8 095	9 071	7 981	8 916	8 095	9 071
Kortfristiga skulder	8 877	9 749	8 727	9 598	8 877	9 749	8 727	9 598
SUMMA SKULDER	15 083	15 023	14 934	14 871	15 083	15 023	14 934	14 871
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	27 696	26 140	27 688	26 117	27 696	26 140	27 688	26 117
Pensionsåtagande inkl löneskatt	0	0	0	0	16 661	17 058	16 661	17 058

5. RESULTAT OCH PROGNOSEN

5 Resultat och prognos per nämnd/förvaltning/bolag

Miljoner kronor	2017 Utfall jan-aug	2018 Utfall jan-aug	2017 Budget jan-aug	Budget- avvikelse	2017 Bokslut	2018 Prognos	2018 Budget	Budget- avvikelse
Kulturnämnden	10,1	9,0	0,0	9,0	1,0	0,2	0,0	0,2
Kollektivtrafiknämnden	71,9	117,8	8,0	109,8	58,1	20,0	0,0	20,0
Regionala utvecklingsnämnden	24,3	24,0	25,4	-1,3	6,7	0,0	0,0	0,0
Summa Regional utveckling	106,4	150,8	33,4	117,4	65,7	20,2	0,0	20,2
								0
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	-39,5	-1,3	22,7	-24,0	-360,9	-220,4	0,4	-220,8
– därav HSN	-80,6	-57,2	0,6	-57,8	-352,8	-201,0	0,0	-201,0
– därav Hälsostaden	-6,9	-9,4	7,1	-16,4	-8,1	-19,4	0,4	-19,8
– därav Medicinsk service	48,0	65,3	15,0	50,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Sjukvårdsnämnd Sus	-232,2	-229,0	216,1	-445,1	-610,2	-705,0	18,8	-723,8
Sjukvårdsnämnd Kryh	-91,3	-29,3	52,2	-81,5	-167,6	-105,0	7,9	-112,9
Sjukvårdsnämnd Sund	31,7	70,8	120,7	-49,9	-123,2	-99,0	10,4	-109,4
Habilitering- och hjälpmedelsnämnden	25,2	29,3	14,5	14,8	12,5	11,0	0,0	11,0
Summa Hälsa- och sjukvård	-306,2	-159,5	426,1	-585,7	-1 249,4	-1 118,4	37,5	-1 155,9
								0
Service- och verksamhetsnämnden	88,5	136,5	77,7	58,8	62,5	77,4	60,0	17,4
– därav Regionservice	12,8	42,9	32,7	10,2	7,6	37,4	37,4	0,0
– därav Regionfastigheter	75,7	93,6	44,9	48,6	55,0	40,0	22,6	17,4
Regionstyrelsen	182,9	141,2	15,4	125,8	169,4	60,0	0,0	60,0
Personalnämnden	27,1	43,9	1,9	42,0	38,0	35,5	0,0	35,5
Södra Regionvårdsnämnden	0,8	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	1,4	1,6	0,1	1,5	2,1	0,0	0,0	0,0
Revisionen	2,0	5,3	0,0	5,3	4,0	6,0	0,0	6,0
Summa Verksamhetsstöd/övriga	302,8	328,7	95,0	233,6	276,1	178,9	60,0	118,9
SUMMA VERKSAMHETEN	102,9	319,9	554,6	-234,7	-907,5	-919,4	97,4	-1 016,8
Central finansiering	631,4	556,5	174,1	382,5	1 145,2	757,3	297,5	459,8
SUMMA REGION SKÅNE	734,4	876,5	974,8	-98,3	237,6	-162,1	395,0	-557,1
Folk tandvården Skåne A ¹⁾	38,9	22,1	22,5	-0,4	26,6	4,8	4,8	0,0
Region Skåne Holding AB ¹⁾	-30,4	-21,0	0,0	-21,0	-7,0	-5,0	-5,0	0,0
Koncernjusteringar ¹⁾	8,2	8,2	8,2	0,0	12,3	12,3	12,3	0,0
SUMMA REGION SKÅNE KONCERN	751,1	885,8	966,9	-81,1	269,5	-150,0	407,1	-557,1

1. Före bokslutsdispositioner.

6 Investeringar					
Miljoner kronor	2017 jan-aug	2018 jan-aug	2017 Budget	2018 Prognos	Budget Diff
Bygginvesteringar					
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	749	988	1 700	1 445	255
Service-nämnden	234	471	1 079	973	106
Kreditivränta byggnation	17	28	21	43	-22
Summa bygginvesteringar	1 001	1 486	2 800	2 460	339
Utrustningsinvesteringar					
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	280	273	699	678	20
Kollektivtrafiknämnden	55	12	64	70	-6
Region-service	6	8	34	30	4
Regionfastigheter	39	26	28	29	0
Regionstyrelsen	0	0	8	0	8
Summa utrustningsinvesteringar	380	319	833	807	26
Immateriella	24	104	448	485	-37
Tåg/bussar, inkl kreditiv	415	486	1 015	1 012	3
SUMMA INVESTERINGAR	1 821	2 395	5 095	4 765	330
Regional bedömning				-365	
SUMMA EFTER REGIONAL BEDÖMNING				4 400	

	2017 jan-juli	2018 jan-juli	Förändring
7 Vårdproduktion i egen regi			
SOMATISK VÅRD			
Avslutade vårdtillfällen Drg-beskriven specialistvård	89 426	89 811	0,4%
Avslutade vårdtillfällen Palliativ sjukhusvård	864	852	-1,4%
Summa avslutade vårdtillfällen (ej ASiH)	90 290	90 663	0,4%
Vård dagar Drg-beskriven specialistvård	466 371	446 810	-4,2%
Vård dagar Palliativ sjukhusvård	11 755	11 404	-3,0%
Summa vård dagar (ej ASiH)	478 126	458 214	-4,2%
Avslutade vårdtillfällen Avancerad sjukvård i hemmet	1 106	1 022	-7,6%
Vård dagar Avancerad sjukvård i hemmet	64 533	60 941	-5,6%
Läkarbesök (inklusive dagsjukvård)	742 042	740 175	-0,3%
Teambesök inklusive läkare	1 182	1 206	2,0%
Summa läkarbesök	743 224	741 381	-0,2%
Besök annan vårdgivare än läkare (inklusive dagsjukvård)	475 422	486 659	2,4%
Teambesök exklusive läkare	6 051	5 870	-3,0%
Summa besök annan vårdgivare än läkare	481 473	492 529	2,3%
BESÖK TOTALT	1 224 697	1 233 910	0,8%
Kvalificerade brev- och telefonkontakter	135 146	145 138	7,4%
PRODUKTIONSMIXPOÄNG (viktad produktion)	176 200	176 757	0,3%
PSYKIATRISK VÅRD			
Avslutade vårdtillfällen	6 870	7 182	4,5%
Vård dagar	96 004	95 328	-0,7%
Läkarbesök (inklusive dagsjukvård)	38 402	37 793	-1,6%
Teambesök inklusive läkare	16 293	15 809	-3,0%
Summa läkarbesök	54 695	53 602	-2,0%
Besök annan vårdgivare än läkare (inkl dagsjukvård)	224 684	209 278	-6,9%
Teambesök exklusive läkare	46 543	50 599	8,7%
Summa besök annan vårdgivare än läkare	271 227	259 877	-4,2%
BESÖK TOTALT	325 922	313 479	-3,8%
Kvalificerade brev- och telefonkontakter	27 878	37 432	34,3%
PRODUKTIONSMIXPOÄNG (viktad produktion)	32 664	32 416	-0,8%
PRIMÄRVÅRD			
Läkarbesök (inklusive dagsjukvård)	559 181	554 485	-0,8%
Teambesök inklusive läkare	519		-100,0%
Summa läkarbesök	559 700	554 485	-0,9%
Besök annan vårdgivare än läkare (inklusive dagsjukvård)	1 035 328	1 026 435	-0,9%
Teambesök annan vårdgivare än läkare	3	1	-66,7%
Summa besök annan vårdgivare än läkare	1 035 331	1 026 436	-0,9%
BESÖK TOTALT	1 595 031	1 580 921	-0,9%
Kvalificerade brev- och telefonkontakter	1 888 399	1 897 827	0,5%
PRODUKTIONSMIXPOÄNG (viktad produktion)	68 224	68 150	-0,1%
HABILITERINGSVÅRD			
Läkarbesök (inklusive dagsjukvård)	2 148	2 292	6,7%
Besök annan vårdgivare än läkare (inklusive dagsjukvård)	85 824	83 666	-2,5%
Teambesök annan vårdgivare än läkare	69	89	29,0%
Summa besök annan vårdgivare än läkare	85 893	83 755	-2,5%
BESÖK TOTALT	88 041	86 047	-2,3%
Kvalificerade brev- och telefonkontakter	10 420	12 783	22,7%

8 Vårdkonsumtion

Vårdområde	Vårdgivare	Antal vårdtillfällen jan-juli	Antal läkarbesök jan-juli	Antal övriga besök jan-juli
SOMATIK	Offentlig vård	87 289	706 922	469 668
	Privat vård	2 175	254 238	83 618
	Andra landsting	1 363	8 985	3 690
Somatik Totalt		90 827	970 145	556 976
PRIMÄRVÅRD	Offentlig vård		547 371	1 020 748
	Privat vård		475 538	1 060 993
	Andra landsting		36 359	13 222
Primärvård Totalt			1 059 268	2 094 963
PSYKIATRI	Offentlig vård	6 761	52 830	256 085
	Privat vård		26 469	88 288
	Andra landsting	150	1 584	1 375
Psykiatri Totalt		6 911	80 883	345 748
	Summa Offentlig vård	94 050	1 307 123	1 746 501
	Summa Privat vård	2 175	756 245	1 232 899
	Summa Andra landsting	1 513	46 928	18 287
TOTALT		97 738	2 110 296	2 997 687

Procentuell ökning eller minskning 2018 jämfört med 2017

Vårdområde	Vårdgivare	Vårdtillfällen jämfört med 2017	Läkarbesök jämfört med 2017	Övriga besök jämfört med 2017
SOMATIK	Offentlig vård	0,3%	-0,1%	3,2%
	Privat vård	4,7%	-1,5%	10,9%
	Andra landsting	-3,9%	0,1%	12,6%
Somatik Totalt		0,4%	-0,5%	4,3%
PRIMÄRVÅRD	Offentlig vård		-1,0%	-1,0%
	Privat vård		3,5%	2,3%
	Andra landsting		110,9%	47,7%
Primärvård Totalt			2,9%	0,9%
PSYKIATRI	Offentlig vård	5,2%	-1,8%	-3,8%
	Privat vård		-8,5%	4,8%
	Andra landsting	-20,2%	-4,9%	-6,3%
Psykiatri Totalt		4,5%	-4,2%	-1,8%
	Summa Offentlig vård	0,7%	-0,6%	-0,4%
	Summa Privat vård	4,7%	1,3%	3,1%
	Summa Andra landsting	-5,8%	68,3%	33,6%
TOTALT		0,7%	1,0%	1,2%

9. BEFOLKNINGSFÖRÄNDRINGAR

Kommun	Folkmängd	Förändring	Förändring	Förändring	Förändring
	30 juni 2018	1:a halvåret 2018	1:a halvåret % 2018	Ett år	Ett år %
Malmö	336 226	2 593	0,8%	5 025	1,5%
Helsingborg	144 392	1 088	0,8%	2 271	1,6%
Lund	121 510	236	0,2%	2 456	2,1%
Kristianstad	84 470	319	0,4%	808	1,0%
Hässleholm	52 043	40	0,1%	150	0,3%
Landskrona	45 528	242	0,5%	650	1,4%
Trelleborg	44 725	130	0,3%	411	0,9%
Ängelholm	42 104	318	0,8%	370	0,9%
Vellinge	36 130	340	0,9%	721	2,0%
Eslöv	33 467	231	0,7%	375	1,1%
Kävlinge	31 173	214	0,7%	521	1,7%
Ystad	30 072	224	0,8%	461	1,6%
Höganäs	26 343	150	0,6%	414	1,6%
Staffanstorps	24 450	283	1,2%	522	2,2%
Lomma	24 427	163	0,7%	361	1,5%
Svedala	21 332	258	1,2%	391	1,9%
Simrishamn	19 376	0	0,0%	-30	-0,2%
Sjöbo	19 110	39	0,2%	222	1,2%
Burlöv	18 191	118	0,7%	413	2,3%
Klippan	17 578	116	0,7%	226	1,3%
Höör	16 555	77	0,5%	255	1,6%
Åstorp	15 932	104	0,7%	304	1,9%
Skurup	15 708	66	0,4%	237	1,5%
Hörby	15 642	90	0,6%	264	1,7%
Bjuv	15 461	32	0,2%	131	0,9%
Östra Göinge	14 908	193	1,3%	324	2,2%
Båstad	14 841	45	0,3%	191	1,3%
Svalöv	14 064	39	0,3%	177	1,3%
Tomelilla	13 492	76	0,6%	151	1,1%
Osby	13 282	100	0,8%	113	0,9%
Bromölla	12 727	28	0,2%	79	0,6%
Örkelljunga	10 063	16	0,2%	86	0,9%
Perstorp	7 480	145	2,0%	106	1,4%
SKÅNE TOTALT	1 352 802	8 113	0,6%	19 156	1,4%

Källa: SCB Befolkningsstatistik

Skånes befolkning

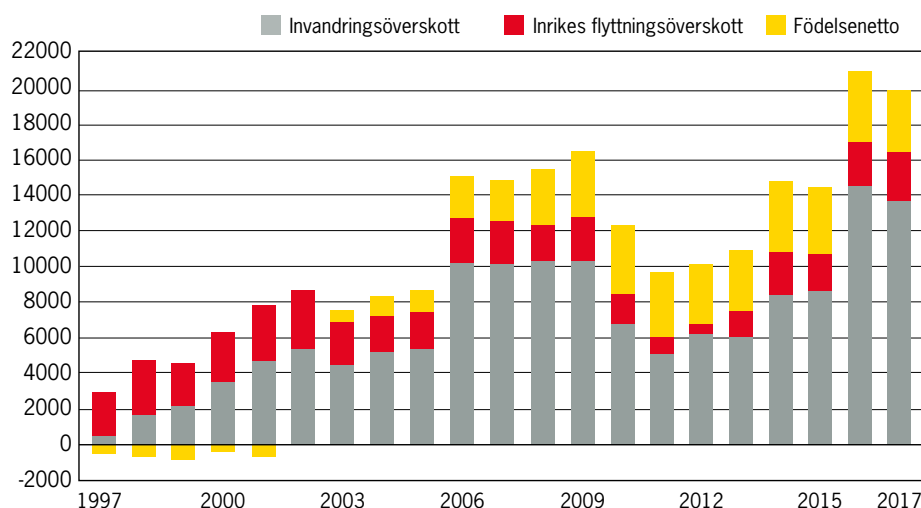
Skåne hade vid halvårsskiftet 1 352 802 invånare. Under de första sex månaderna 2018 ökade Skånes befolkning med 8113 personer eller 0,6 procent. Av ökningen utgjordes cirka 20 procent av ett födelseöverskott (födda-döda), 11 procent av ett flyttnetto gentemot de övriga länen i Sverige och 68 procent av ett flyttnetto gentemot övriga världen. Alla Skånes kommuner utom Simrishamn ökade, störst är ökningen i Malmö som under första halvåret ökade med 2 593 personer, vilket motsvarar 32 procent av Skånes totala ökning.

Befolkningsökningen första halvåret är lite lägre än motsvarande period förra året. Denna minskning är i linje med Region Skånes befolkningsprognos, där folkkökningen i framtiden förväntas vara lägre både i Sverige och Skåne. Detta framför allt som en följd av att vi ser en kraftigt minskad asylinvandring på grund av politiska beslut som gjort det svårare att komma till Sverige och att få uppehållstillstånd.

Under 2017 var Skånes befolkningsökning fortsatt mycket stor. Totalt ökade befolkningen med 20 124 individer, vilket dock är ungefär 800 personer färre än 2016 års rekordökning. Vid årsskiftet 2017/2018 hade Skåne totalt 1 344 689 invånare. I procent ökade Skåne med 1,5 procent vilket är en historiskt hög nivå. Det är fortsatt den stora mängden asylsökande som tog sig till Sverige under hösten 2015 som påverkar folkkökningen. I samband med att de som får uppehållstillstånd också folkbokförs i Sverige kommer de med i befolkningsstatistiken.

Sverige som helhet ökade med 125 089 invånare vilket är en lägre folkkökning än föregående år. Störst ökning bland Sveriges län hade Stockholms län med 39 083 invånare, procentuellt hade dock Uppsala län högst andel med 7 598 individer och 2,1 procent. Skånes befolkningsökning hamnar på en andraplats bakom Stockholms län där Västra Götaland halkat ner och nu inte alls ökar sin befolkning i samma takt.

Skånes befolkningsförändring 1997-2017

10 Intern kontroll

I enlighet med reglementet för god hushållning och intern kontroll ska nämnderna rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till regionstyrelsen och detta ska ske i samband med delårs- och årsredovisning.

I denna uppföljning rapporteras från det hittillsvarande arbetet under 2018. Inom vissa områden är kontrollaktiviteter inte aktuella vid rapporteringen per delår utan kommer att rapporteras i samband med årsredovisningen.

Inom de verksamhetsmässiga kontrollområdena är målen desamma som regionfullmäktiges övergripande mål, och för de administrativa kontrollområdena är målen att hanteringen ska vara ändamålsenlig.

Det bör också noteras att de övergripande målen avseende verksamheten bryts ner till ett eller flera mer konkreta mål för respektive nämnd, varför bedömningarna inte är direkt jämförbara dem emellan. I föreliggande sammanställning redovisas nämndernas samlade bedömning per område.

Syftet är att ge en översiktlig och förenklad bild, och för mera detaljer och jämförelser hänvisas till respektive nämnds och styrelses uppföljning.

Med ”avvikelse” avses diskrepans mot antingen övergripande mål (verksamhetsmässiga kontrollområden) eller ändamålsenlig hantering (administrativa kontroll-

områden). I planerna har risken för att aktuella mål inte ska uppnås sedan tidigare bedömts på färgskalan grön (obetydlig risk för avvikelse), gul (risk för mindre avvikelse), orange (risk för avvikelse) och röd (risk för större avvikelse). I rapporteringen har händelseutvecklingen under året inom respektive område beaktats. Nämnderna har därvid bedömt utfall i relation till mål samt effekten av internkontrollarbetet inom de olika områdena på en färgskala från grön (acceptabel nivå) till gul (mindre brister) till orange (brister) till röd (större brister). Bedömningen (färgsättningen) är alltså en kombination av utfall i relation till mål och den effekt som internkontrollarbetet har haft.

Inom de verksamhetsmässiga kontrollområdena ligger de tydligaste avvikelserna inom ”serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet”, ”långsiktigt stark ekonomi” och ”attraktiv arbetsgivare”, vilket ligger i linje med vad som framgår av månads- och tertialrapporteringen, och visar att det återstår en del arbete för att den interna kontrollen ännu bättre ska kunna bidra till måluppfyllelsen i dessa delar. Vad avser de administrativa kontrollområdena noteras flest avvikelser rörande ”skattelagstiftningen”.

De majoritetsägda bolagen har bedrivit sitt arbete med intern kontroll enligt beslutade planer, vilka också varit föremål för information till regionstyrelsen.

Verksamhetens kontrollområde

Intern kontroll Rapportering per den 31 aug 2018	Serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet	En drivande utvecklingsaktör	Attraktiv arbetsgivare	Långsiktigt stark ekonomi
Regionala utvecklingsnämnden	● GRÖN	● GUL	● ORANGE	● GRÖN
Kollektivtrafiknämnden	● ORANGE	● GUL	● GRÖN	● GUL
Kulturnämnden	● GRÖN	● GRÖN	● GRÖN	● GRÖN
Hälso- och sjukvårdsnämnden	● ORANGE	● ORANGE	● ORANGE	● RÖD
Sjukvårdsnämnd Sus	● RÖD	● ORANGE	● GUL	● ORANGE
Sjukvårdsnämnd Sund	● ORANGE	● ORANGE	● ORANGE	● ORANGE
Sjukvårdsnämnd Kryh	● ORANGE	● ORANGE	● ORANGE	● RÖD
Habilitering och hjälpmedelsnämnden	● GUL	● GUL	● GUL	● GUL
Regionstyrelsen	● GRÅ	● GUL	● GRÅ	● GRÖN
Personalnämnden	● GRÅ	● GRÅ	● GRÖN	● GRÖN
Servicekommittén	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ
Patientnämnden	● GRÖN	● GRÖN	● GRÖN	● GRÖN

● GRÖN	Acceptabel nivå
● GUL	Mindre brister
● ORANGE	Brister
● RÖD	Större brister
● GRÅ	Ingen rapportering

Administrativa kontrollområde

Intern kontroll Rapportering per den 31 aug 2018	Attest- hantering/ behörig- heter	Skattelag- stiftning	Fakturering	Uppföljning budget/ plan	Bisysslor	Kompe- tens- försörjning	Upp- handling och inköp	Verkställig- het beslut
Regionala utvecklingsnämnden	● GRÖN	● GUL	● GRÅ	● GRÅ	● GRÖN	● GUL	● GRÖN	● ORANGE
Kollektivtrafiknämnden	● GUL	● GUL	● GRÖN	● GUL	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ
Kulturnämnden	● GRÖN	● GRÖN	● GRÖN	● GRÖN	● GRÖN	● GRÖN	● GRÖN	● GRÖN
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	● GUL	● ORANGE	● GUL	● RÖD	● ORANGE	● ORANGE	● GUL	● GUL
Sjukvårdsnämnd Sus	● GUL	● ORANGE	● ORANGE	● GRÖN	● GRÖN	● GRÅ	● GRÅ	● GUL
Sjukvårdsnämnd Sund	● ORANGE	● GUL	● ORANGE	● RÖD	● GUL	● RÖD	● GUL	● GUL
Sjukvårdsnämnd Kryh	● GUL	● ORANGE	● GUL	● RÖD	● GUL	● ORANGE	● ORANGE	● GUL
Habilitering och hjälpmedelsnämnden	● GRÖN	● RÖD	● GUL	● GUL	● GUL	● GRÖN	● GRÖN	● GRÖN
Regionstyrelsen	● GRÖN	● ORANGE	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ	● ORANGE
Personalnämnden	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ	● GRÖN	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ
Service- och patientnämnden	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ	● GRÅ
Patientnämnden	● GRÖN	● ORANGE	● GRÖN	● GRÖN	● GRÖN	● GRÖN	● GRÅ	● GRÖN

Ordlista

AFA

Arbetsmarknadens försäkringsaktiebolag

Anläggningstillgång

Tillgång avsedd för stadigvarande innehav, såsom fastigheter och inventarier.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens livslängd.

Avsättning

De betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin existens, men där det finns osäkerhet beträffande beloppets storlek eller tidpunkten för betalning, till exempel avsättning för pensioner.

Balanskrav

Balanskrav innebär att årets resultat ska överstiga noll. Från och med verksamhetsåret 2005 infördes en ändring i kommunallagen som innebär att negativa resultat ska återställas senast tre år efter att underskottet uppkommit. I tidigare lagstiftning gällde tvåårsgräns för återställande. Om synnerliga skäl finns behöver resultatet inte återställas.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid verksamhetsårets slut uppdelat på tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder.

Diskonteringsränta

Kalkylränta, är den räntesats som uttrycker avkastningskrav på kapital.

Eget kapital

Skillnaden mellan totala tillgångar och avsättningar och skulder enligt balansräkningen det vill säga nettoförmögenheten.

Emittent

Utgivare av värdepapper.

Extraordinära intäkter/kostnader

Saknar tydligt samband med ordinarie verksamhet och är av sådan art att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet samt uppgår till väsentligt belopp.

Finansiellt leasingavtal

Ett leasingavtal vari de ekonomiska riskerna och fördelarna som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren.

Immateriell tillgång

En tillgång som är identifierbar men icke-monetär. Tillgången är en resurs som förväntas ge ekonomiska fördelar i framtiden.

Infrastrukturell investering

Byggnad av väg eller järnväg som staten ansvarar för. Lämnade bidrag till infrastrukturinvestering kan dock inte avse att helt finansiera en viss investering.

Intern ränta

Kalkylmässigt beräknad räntekostnad grundad på anläggningstillgångarnas bokförda värde.

Jämförelsestörande poster

Viktiga händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder och mellan olika landsting.

Kassaflödesanalys

Visar kassaflöden från den löpande verksamheten, investerings- och finansieringsverksamheten samt förändring av rörelsekapital. Summa av dessa komponenter utgör förändringen av likvida medel.

Kortfristiga fordringar och skulder

Fordringar och skulder som förfaller till betalning inom ett år efter balansdagen.

Kreditivränta

Kalkylmässigt beräknad räntekostnad under byggnadstid.

Leasingavtal

Ett avtal enligt vilket en leasegivare på avtalade villkor under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar.

Likvida medel

Konter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, till exempel kassa- och banktillgångar, postväxlar samt värdepapper som statskuldväxlar, bankcertifikat.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt. Kan uttryckas i olika mått, exempelvis rörelsekapital och ställas i relation till externa utgifter.

Långfristiga fordringar och skulder

Fordringar och skulder som förfaller till betalning senare än ett år efter balansdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgång som beräknas innehas kortvarigt, exempelvis kundfordringar och förrådsartiklar.

Patientrörlighetsdirektivet

EU:s patientrörlighetsdirektiv innebär att medborgare har rätt att få ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat EU- eller ESS-land. Svenska medborgare, som vill söka vård utomlands, vänder sig till Försäkringskassan som är den myndighet som hanterar ersättningsfrågan till både patienter och vårdgivare.

Produktionsmix

Ett sammanvägt mått, mätt i antal poäng, för att mäta vårdproduktionen hos Region Skånes egna vårdgivare.

Resultaträkning

Redovisning av samtliga intäkter och kostnader under en viss period, till exempel verksamhetsåret.

RIPS

Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld. Pensionskulden räknas som nuvärdet av alla framtida pensionsutbetalningar. Den diskonteringsränta som används för att beräkna pensionskulden avstäms utifrån utvecklingen av den tioåriga statsobligationsräntan. För att räntan ska vara stabil finns ett toleransintervall på ± en procent kring den fastställda diskonteringsräntan.

Ränteswap

Swappar är finansiella instrument som innebär ett byte av kassaflöden mellan två parter på ett underliggande nominellt belopp.

Rörelsekapital

Den del av kapitalet som står till förfogande för finansiering av utgifter, det vill säga skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Sammanställd redovisning

Sammanställning av resultaträkningar och balansräkningar för olika juridiska personer i vilka Region Skåne har ett betydande inflytande. Ger en helhetsbild av ekonomiska åtaganden oavsett i vilken juridisk form verksamheten bedrivs.

Skattekraft

Antal skattekonor per invånare.

Skatteunderlag

Totala beskattningsbara inkomster. Uttrycks vanligen i skattekonor, det vill säga skatteunderlaget delat med 100.

Soliditet

Långsiktig betalningsförmåga, uttrycks vanligen som egetkapital i förhållande till totala tillgångar.

Vårdkonsumtion

Den vård som Region Skåne finansierar produceras av Region Skånes egna vårdgivare, privata vårdgivare eller i annat landsting. Vårdkonsumtion är den vård som produceras till Region Skånes Invånare oavsett var vården sker.

Vårdproduktion

Den vård som produceras av Region Skånes egna vårdgivare till regionens invånare och till invånare i andra landsting/huvudmän.

Region Skånes bolag

Region Skåne bedriver en del av verksamheten i aktiebolag. Nedan presenteras de bolag som ingår i Region Skånes bolagskoncern samt de två bolag som är helägda av Region Skåne.

KONCERNEN – sammanfattning

Bolagens summerade intäkter uppgick till 1 284 miljoner kronor under perioden januari-augusti 2018 att jämföras med 1 248 miljoner kronor under motsvarande period föregående år. Den största skillnaden beror på en ökning om cirka 15 miljoner kronor vad avser Folk tandvården i Skåne AB.

Det sammanlagda resultatet (innan bokslutsdispositioner och skatt) under perioden har totalt sett minskat till 18,9 miljoner kronor jämfört med 26,6 miljoner kronor 2017. Den huvudsakliga anledningen är ett lägre resultat och avkastningskrav för Folk tandvården i Skåne AB.

För helåret 2018 lämnar bolagen en summerad prognos på 0,3 miljoner kronor, vilket är cirka 27 miljoner kronor lägre än årsprognosen som gjordes vid delårsrapporten per 170831. Prognosen förutsätter att Folk tandvården Skåne AB, genom bokslutsdispositioner, kla-

rar sitt avkastningskrav på 25 miljoner kronor. Nedan presenteras bolagen.

Region Skåne Holding AB

Region Skåne Holding är moderbolag i Region Skånes bolagskoncern och ska äga och förvalta aktier i bolag som Region Skåne äger för att bedriva verksamhet som är till nytta för Skåne och dess medborgare. Bolaget ska inom ramen för ägarens kompetens leda, samordna och utveckla dotterbolagens verksamheter på ett för Skånes invånare värdeskapande sätt.

Viktiga händelser under perioden

Bolaget har under året på uppdrag av Region Skåne utfört insatser för marknadsföring av Skåne, utveckling och etablering av företag samt insatser som syftar till att Skåne ska utvecklas som en innovativ region. Detta sker genom uppdrag till dotterbolag.

Ekonomi

Region Skåne Holding redovisar för perioden ett resultat på -21,0 miljoner kronor. Omsättningen för perioden var 40,3 miljoner kronor. Prognosen för helåret är -2 miljoner kronor.

Folk tandvården Skåne AB

Folk tandvården Skåne AB har cirka 1 400 heltidsanställda och kliniker för allmäntandvård, specialisttandvård och sjukhustandvård. Nästan 80 procent av alla barn och ungdomar (3-22 år) och cirka 25 procent av de vuxna får tandvård hos Folk tandvården Skåne.

Folk tandvården Skåne erbjuder komplett och modern tandvård baserad på gedigen kunskap, erfarenhet och forskning. Bolagets vårdfilosofi är hälsofrämjande, vävnadsbevarande och förebyggande.

Viktiga händelser under perioden

I juni gick flytten till nya lokaler på Leendecentralen i Lund. I dessa lokaler rymms nu huvudkontoret, centrum för munhälsa samt integrerad klinik under gemensamt tak. Officiell invigning ägde rum den 21 september.

Ett projekt för att öka tillgängligheten, antalet kunder och optimera lokalutnyttjandet som startades 2017 löper vidare inom områdena produktionsplanering, tidbokning och schemaläggning.

I september flyttade allmän- och specialisttandvården i Kristianstad från tandvårdshuset till centrala Kristianstad och kliniken på Kirseberg flyttade till nya lokaler vid Värnhemstorget. Specialistklinikerna på Knutpunkten byggdes om och utökas så att allmäntandvården på Drottninggatan kan flytta in i lokalerna. Allt som ett led i den fortsatta integreringen av specialist- och allmäntandvård.

Ekonomi

Folk tandvården Skåne redovisar för perioden januari-augusti ett positivt resultat på 22,1 miljoner kronor. Omsättningen uppgår till 796,7 miljoner kronor. Investeringarna uppgår till 81,5 miljoner kronor. Prognostiserat resultat för helåret är 4,8 miljoner kronor vilket motsvarar helårsbudgeten.

Koncernen

Miljoner kronor	Nettoomsättning		Periodens resultat		Årsprognos	
	2018 jan-aug	2017 jan-aug	2018 jan-aug	2017 jan-aug	2018 jan-aug	2017 jan-aug
Region Skåne Holding AB	40,3	29,9	-21,0	-30,4	-2,0	-1,5
Folk tandvården Skåne AB	796,7	781	22,1	38,9	4,8	28,1
Innovation Skåne AB	29,2	26,3	-0,3	0,1	0	0
Skåne Care AB	24,5	25,2	2,0	1,6	3,0	3,5
Malmö Opera och Musikteater AB	215,4	213,1	-2,4	0,4	-5,0	-1,3
Skånes Dansteater AB	33,8	34,6	1,0	-1,6	-0,5	-1,3
Business Region Skåne AB	58,4	55,6	1,2	0,9	0	0
Event in Skåne AB	7,6	7,9	1,7	2,5	0	0
Film i Skåne AB	23,3	21,7	2,9	5,5	0	0
Invest in Skåne AB	24,9	23,0	3,4	3,3	0	0
Tourism in Skåne AB	29,6	29,8	8,3	5,4	0	0
TOTALT	1 283,7	1 248,1	18,9	26,6	0,3	27,5

Skåne Care AB

Skåne Care AB utvecklar och bedriver vårdexport samt export av konsult- och utbildningstjänster inom vårdområdet.

Viktiga händelser under perioden

Samarbetet med Islands försäkringskassa kring främst hjärtsjuka barn fungerar väl. Antalet övriga internationella patienter är fortsatt begränsat, till del beroende på att vårdsökande inte får visum för inresa till Sverige. Informell specialistläkarutbildning utgör en viktig del av bolagets verksamhet. *Socialstyrelsen* har beslutat att utfärda certifikat för de läkare som genomgår utbildning och Saudiarabien har uppgraderat den svenska utbildningen till *Tier A*. Detta är en kvalitetsstämpel som vi ska vara stolta över. Skånsk sjukvård har ett gott anseende internationellt. Det finns ett intresse från internationella hälsoministerier och sjukhus att samarbeta kring konsulttjänster och utbildning. Skåne Care arbetar tillsammans med specialister från Skånevård Sus med projekt för strokesjukvård på ett allmänsjukhus i Förenade Arabemiraten. Samarbetet med Region Skåne är välstrukturerat och syftar till att skapa än bättre förutsättningar för skånsk sjukvård.

Ekonomi

Skåne Care redovisar för perioden ett resultat på 2,0 miljoner kronor före skatt. Omsättningen för perioden är 24,5 miljoner kronor. Prognosticerat resultat för helåret är 3,0 miljoner kronor. Under perioden köpte bolaget tjänster av sjukvårdsförvaltningarna till ett värde av 15 miljoner kronor.

Innovation Skåne AB

Innovation Skåne ska enligt bolagsordning stödja utvecklingen av innovationer och entreprenörskap i Skåne med särskild inriktning mot innovativa uppstarts företag med stor tillväxtpotential samt stödja utvecklingen av innovationer och förbättringsaktiviteter som har sitt ursprung i Region Skånes verksamheter. Innovation Skåne ska främja och utveckla möjligheten till industrikonakter, prövningar och införande av innovativa lösningar i Region Skånes

samtliga verksamheter med särskilt fokus på att stödja utvecklingen av life-science sektorn.

Viktiga händelser under perioden

16 verksamhetsstödjande projekt har påbörjats inom hälso- och sjukvård. Dessutom har *Materials Business Center*, *HealthTech Nordic* och *Lighting Metropolis* bedrivits som internationella projekt. Kontakterna med Skånetrafiken har intensifierats och ett projekt har startats inom mobilitetsområdet tillsammans med danska *Gate21*. Affärsrådgivning har getts till mer än 50 nya start-ups och idéer från anställda inom regionen och har utvecklats till fem nya produktlicensavtal. Vidare har Innovation Skåne projektlett *Food Valley of Bjuv*. Ett krafttag har tagits vad gäller testbäddar/Test Arena och en återlanseering planeras under hösten. Att skapa 140 nya jobb och värdeskapande förbättringar motsvarande 50 miljoner kronor kvarstår som mål för 2018.

Ekonomi

Innovation Skåne redovisar för perioden ett resultat på -0,3 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är 29,2 miljoner kronor. Prognosticerat resultat för helåret är nollresultat.

Malmö Opera och Musikteater AB

Malmö Opera och Musikteater har till uppgift enligt bolagsordningen att utöva teaterverksamhet med huvudsaklig inriktning på musikteater i hela dess bredd.

Viktigare händelser under perioden

Årets första stora händelse var premiären av musikalen *Pippin*. Uppsättningen blev en stor konstnärlig framgång och fick mycket goda recensioner. Hela 26 731 personer tog del av föreställningen, vilket i sig är en hög siffra, men lägre än budgeterat. Anledningen till den lägre siffran står att finna i ett mycket sent avhopp på grund av sjukdom från en av Sveriges tyngsta namn i artistvärlden. Andra viktiga händelser utgörs av Operaverkstans två premiärer under våren – *Var är du Proserpine?* samt *Förvandlingar i helvetet*. Den sistnämnda var ett

samarbete med *Den andra operan* och *Sommarscen Malmö*, och spelades gratis utomhus i samband med *Malmö Pride*. Våren bjöd också på publik- och kritikersuccén *Rigoletto* med 20 814 besökare samt den internationellt mycket uppmärksammade operan *Parken*, av den skånske tonsättare Hans Gefors. Den regionala verksamheten utgjordes i huvudsak av storsatsningen *Godspell*. I augusti spelades fem föreställningar av *Carmen* på lastbil i Rosengård, Holma, Nydala, Limhamn samt på Möllevångstorget. Lastbilsverksamheten är en del av Malmö Operas utökade mångfaldsarbete, som också har innehållit samarbeten med *HelaMalmö* samt *Malmö Pride*.

Ekonomi

Malmö Opera och Musikteater redovisar för perioden ett resultat på -2,4 miljoner kronor och ställt mot budget ett resultat om -4,2 miljoner kronor. Omsättning för perioden är 215,4 miljoner kronor. Prognosticerat resultat för helåret är -5,0 miljoner kronor.

Skånes Dansteater AB

Skånes Dansteater har ett regionalt ansvar att producera, främja, stärka och utveckla dansverksamheten i regionen genom en verksamhet som kännetecknas av hög konstnärlig kvalitet. Arbetet ska ske främst med egen ensemble.

Viktigare händelser under perioden

Ett särskilt samarbete har genomförts med *Göteborgsoperans danskompani* och *Kungliga baletten*. Ett annat samarbete sker inom ramen för *Regionsamverkan Sydsverige*. Skånes Dansteater är en av sju parter i ett stort fyraårigt EU-projekt inom *Kreativa Europa* med start 1 september 2018; *Europe Beyond Access*. Branschen befinner sig i övergången från tidigare pensionssystem för konstnärlig personal enligt statlig förordning (PISA) till kollektivavtalat omställnings- och karriärväxlingsstöd. I helårsprognosen har kostnaden för pensionskostnader skrivits upp med 0,5 miljon kronor. Detta beror på att avgifterna för de förmånsbestämda pensionerna till SPV räknats om för 2018 då personerna

som kvarstår i det systemet har få år kvar till uppnådd ålder för pension. Skånes Dansteater tillskrev ägaren under våren med anhängan om extra medel för att täcka den oförutsedda ökade kostnaden. Då detta inte beviljades har i prognosen resultatet justerats ned från planerat nollresultat till underskott.

Ekonomi

Skånes Dansteater redovisar för perioden ett resultat på 1,0 miljon kronor. Omsättningen för perioden är 33,8 miljoner kronor. Prognosen för helåret är -0,5 miljoner kronor.

Business Region Skåne AB

Business Region Skåne med fyra dotterbolag, har till uppgift att främja investeringar, export, turism, evenemang och filmverksamhet i Skåne. Bolagen ska gemensamt utveckla, samordna och utveckla marknadsföringen av Skåne samt Öresundsregionen. Business Region Skåne drivs utan vinstsyfte.

Viktigare händelser under perioden

Dotterbolagen i koncernen visar på fortsatt starka framgångar som är resultat av fleråriga insatser. Koncernen firar tio år och har tagit fram en decennierapport för att spegla bolagets bildande, resultat och effekter samt framtidspaning. Ägardirektiven i dotterbolagen reviderades förra året och under 2018 sker ägardialog med respektive dotterbolag kring måluppfyllelse, förväntningar och resultat. Under perioden har *Event in Skåne* samt *Tourism in Skåne* haft separat ägardialog med moderbolaget.

Koncernen arbetar med flera gemensamma strategiska projekt, såsom utveckling, förnyelse och förankring av varumärket Skåne och en förbättrad generell digital närvaro. Koncernen har via avtal med *Greater Copenhagen & Skåne Committee* arbetat med uppdrag kring implementeringen av varumärket Greater Copenhagen i Skåne och stärkt bilden av Skåne. BRS har även uppdrag för projekten internationell marknadsföring och *One Point Entry* i Skåne.

Ekonomi

Business Region Skåne redovisar för perioden ett resultat på 1,2 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är 58,4 miljoner kronor. Prognosticerat resultat för helåret är så nära noll som möjligt.

Event in Skåne AB

Event in Skåne ska marknadsföra Skåne som en eventregion. Event in Skåne ska vara ett kompetenscentrum och en samverkanspartner vad gäller event i Skåne samt verka för att fler och bättre evenemang, mässor och kongresser förläggs till regionen.

Viktigare händelser under perioden

Event in Skåne har identifierat, värderat och värvat evenemang tillsammans med kommuner och arenaägare i Skåne samt nationella och internationella organisationer.

Ägardirektiv har uppdaterats vilket förtydligar och skapar större möjligheter för bolaget att bidra till destinationsutvecklingen i regionen. År 2018 är ett starkt år för Event in Skåne. Event som skapar reseanledningar är bland annat *Interkultur körfestival*, *Triathlon europacup*, *VM Go cart*, *SM i mathantverk* och *EM Grillning* samt nya årligen återkommande *Malmö game week* och *Båstad Hiking festival*. Event som förvärvats under året är bland annat *EM Triathlon*, *EM Curling*, *VM Frisbee*, *White guidegalan*, ett flertal kongresser inom life-science, material science samt *Nordklang* och *European barbershop Championships*.

Ekonomi

Event in Skåne redovisar för perioden ett resultat på 1,7 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är 7,6 miljoner kronor. Prognosen för helåret är ett resultat så nära noll som möjligt.

Film i Skåne AB

Film i Skåne ska bidra till tillväxt i Skåne genom filmproduktion, i huvudsak finansierat av uppdragsättning från bolagets ägare Business Region Skåne samt främjande av filmkulturell verksamhet, i huvudsak finansierat av Region Skånes kulturnämnd.

Viktigare händelser under perioden

Efter cirka 10 månaders bygg och flytt öppnades den 16 mars *Ystad Studios Visitor Center*. Det är ett samarbete mellan Film i Skåne och Ystad kommun kring filmpedagogik och besöksnäring förlagd till Ystad Studios. Med särskilda projektmedel från Business Region Skåne inleddes på våren arbetet med att ta fram ett program för att göra film och TV-produktion i Skåne miljömässigt mer hållbar. Film i Skåne samarbetar med mastersstudenter inom *Environmental Management and Policy* vid Lunds universitet. Under perioden har två TV-serier spelats in i Skåne: *Väster om Friheten*, en internationell spionthriller i sex delar som bygger på Malmöförfattaren Thomas Engströms romanserie, och *Systrar*, en komediserie som utspelar sig i Ystad och Stockholm under sommaren 1968. Båda TV-serierna görs av produktionsbolaget Anagram i Lund. I Ystad Studios har Ovnell Film spelat in en fantasyfilm för barn som heter *Fauntland and the Lost Magic*.

Ekonomi

Film i Skåne redovisar för perioden ett resultat på 2,9 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är 23,3 miljoner kronor. Prognosen för helåret är ett resultat så nära noll som möjligt

Invest in Skåne AB

Invest in Skåne ska skapa ett mer internationellt näringsliv i Skåne genom att få hit utländska företag och investerare samt hjälpa skånska företag med internationella samarbeten samt ökade exportaffärer.

Viktiga händelser under perioden

Under perioden januari-augusti har bolaget åtta resultat (investeringar) i sitt investeringsfrämjande arbete samt 21 resultat (skånska företag som fått ökade internationella affärer) i sitt exportfrämjande arbete. Flera större EU-finansierade projekt avslutades i augusti 2017. Inom *Greater Copenhagen*-samarbetet har bolaget fortsatt med gemensamma marknadsföringskampanjer som hanteras av Invest in Skåne och Copenhagen Capacity.

Ekonomi

Invest in Skåne redovisar för perioden ett resultat på 3,4 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är 24,9 miljoner kronor. Prognosen för helåret är ett resultat så nära noll som möjligt.

Tourism in Skåne AB

Tourism in Skåne ska öka antalet besökare till Skåne genom att utveckla och marknadsföra destinationen. Tillsammans med kommuner och näringsliv verkar bolaget på geografiskt utvalda marknader med prioriterade segment och målgrupper.

Viktiga händelser under perioden

Marknadsinsatserna på utvalda marknader och segment har genomförts enligt verksamhetsplanen och en omställning från att tidigare nyttja *Visit Sweden* som genomförare har nu organisationen förstärkt för att genomföra insatser i egen regi. Fortsatt genomförande av två stora projekt *Competence Academy Tourism* (ESF) och *Hållbar Produktutveckling inom natur- och kulturturism* (Tillväxtverket). Två stora nya projekt är beviljade, *Competence Academy Public Sector* och (ESF) och *Gastrolution* (Jordbruksverket). Skåne och besöksnäringen i Skåne har fått fortsatt stor medial uppmärksamhet i internationell media under perioden både genom mediasamarbeten och genom den influencer marketing som genomförs. Greater Copenhagen-samarbetet fortskrider enligt den beslutade handlingsplanen. CoDest – innovationsarenan och klusterinitiativet som inletts under året verkställer enligt plan.

Ekonomi

Tourism in Skåne redovisar för perioden ett resultat på 8,3 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är 29,6 miljoner kronor. Prognosen för helåret är ett resultat så nära noll som möjligt.

ÖVRIGA BOLAG

Skåne European Office

Skåne European Office (SEO) är ett belgiskt bolag, helägt av Region Skåne. Bolagets uppdrag är att bidra till tillväxt och utveckling i Skåne, genom att öka Skånes synlighet i Bryssel på ett sätt som skapar internationellt intresse för regionen, öka medvetenheten hos skånska aktörer för de politiska processerna i Bryssel, öka möjligheterna för skånska aktörer att påverka den europeiska politiska diskussionen och främja deltagandet i internationella samarbeten.

Viktiga händelser under perioden

SEO har under våren gjort fortsatt stora insatser inom RUN-uppdraget *Skapa förutsättningar för att öka företagets konkurrenskraft*. Genom aktivt deltagande i Vanguardarsamarbetet, vilket ger regionen nära kontakter med ett trettiotal spetsregioner i Europa, har SEO och Region Skåne haft en kontinuerlig dialog med EU-kommissionen, EU-parlamentet och medlemsstaterna. Resultatet, vilket är en frukt av många års påverkansarbete, har nu visat sig i EU-kommissionens förslag till budget och programförslag för olika politikområden för perioden 2021–2027. Inom exempelvis sammanhållningspolitiken vill nu EU-kommissionen stödja paneuropeiska interregionala industrisamarbeten

för att utveckla nya globala värdekedjor, helt enligt den modell som Vanguard föreslagit. Här skapas unika förutsättningar att stötta skånskt näringsliv så att företagen kan ligga i framkant i utvecklingen av nya produkter och marknader.

Nämnas bör också en mycket positiv utveckling vad gäller RUN-uppdraget *Utveckla och stärka det regionala innovationssystemet*, där SEO:s arbete med att främja skånskt deltagande i den europeiska policyutvecklingen inom forskning och innovation och i Horisont 2020-programmet stärks. Under 2018–2020 utökas samarbetet med de skånska lärosätena inom forskning och innovation, vilket redan sker inom ramen för den så kallade Horisont 2020-gruppen, i och med att Lärosäten Syd beslutat att utstationera en person till Bryssel, med placering på Skåne European Office (med start den 1 augusti 2018).

Ekonomi

Skåne European Office redovisar för perioden -0,1 miljon kronor. Omsättningen var drygt 4,5 miljoner kronor. Helårsresultatet är prognostiserat till 0,3 miljoner kronor.

Region Skåne Depå Hässleholm AB

Region Skåne Depå Hässleholm äger fastigheten Käråkra 114:19 där Region Skåne uppför en underhållsdepå som ska stå klar 2020. Bolaget har inte haft någon verksamhet under året.

Region Skånes övriga bolag

Region Skåne har aktieinnehav i ytterligare ett antal bolag där innehavet understiger femtio procent och redovisas inte i denna delårsrapport.

Region Skåne
291 89 Kristianstad
Telefon: 044-309 30 00
www.skane.se
www.skane.se/kontakt

